Gymnázium Vítězslava Nováka, Jindřichův Hradec, Husova 333

Školní vzdělávací program

NOVA DOMUS 01/2009

Čtyřleté všeobecné studium

Aktualizace ke dni: 1. září 2014.

Tento školní vzdělávací program platí paralelně i pro vyšší stupeň osmiletého všeobecného studia.

1. Čtyřleté všeobecné studium

1.1 Vzdělávací program

čtyřletý, vzdělávací program zpracován pro nižší stupeň gymnázia dle RVPG. Jeho název obsahuje motto školy navazovat na staletou tradici školy a obohacovat ji o moderní poznatky a metody. NOVA DOMUS (Nový dům) byl název Jindřichova Hradce ve středověku, nazvali jsme tak i nově vznikající mezinárodní vzdělávací centrum při škole a tento vzdělávací program by měl vytvořit předpoklady pro život žáků v „novém svobodném a pestrobarevném domově."

1.2 Studijní forma vzdělávání

denní forma vzdělávání

1.3 Předkladatel

Název školy:	Gymnázium V. Nováka, Jindřichův Hradec
Adresa:	Husova 333, 377 01 Jindřichův Hradec
IČO:	60 816 767
Rezortní identifikátor školy:	600 008 282
IZO:	102 403 554
Ředitel školy:	Mgr. Miloslav Vokáč, e-mail: vokac@gvn.cz
Koordinátor pro tvorbu ŠVP:	
Telefon:	384 36 12 53
Webové stránky:	www.gvn.cz

1.4 Zřizovatel

Název:	Jihočeský kraj
Adresa:	U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Kontakty:	Odbor školství Krajského úřadu Jihočeského kraje
Telefon:	386 720835
Fax:	386 359 048
e-mail:	brablecova@kraj-jihocesky.cz

1.5 Platnost dokumentu

Od 1. září 2009,

Mgr. Miloslav Vokáč, ředitel

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Škola má 16 tříd, jednu paralelní třídu s osmiletým studijním programem a dvě paralelní třídy se čtyřletým studijním programem.

2.2 Vybavení školy

Budova v Husově ulici je z roku 1923, prošla několika dílčími úpravami, na zásadní rekonstrukci, která zajistí rozšíření prostor pro výuku, však stále čeká. Probíhá stavební projekt Půdní vestavba Gymnázia Vítězslava Nováka, jehož realizací dojde kromě získání nových prostor pro výuku navíc k vytvoření k vzdělávacího centra Nova domus s mezinárodní působností a bude dosaženo bezbariérového přístupu do budovy.

Odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou, která je průběžně doplňována. Učebny biologie, chemie a fyziky jsou doplněny moderními laboratořemi, a vybaveny multimediální technikou. K dispozici jsou přenosné dataprojektory s notebookem, ve všech učebnách je připravena přípojka na internet a příjem satelitního TV signálu. Jako specializované jsou vybaveny dále tři učebny cizích jazyků, dvě učebny informatiky, učebna zeměpisu, dějepisu, výtvarné a hudební výchovy.
Kmenové třídy jsou postupně vybavovány moderním školním nábytkem.
Tělocvična je součástí školy. Pochází však z roku 1923, po úpravách slouží účelům TV, její kapacita je však nedostatečná. K zajištění výuky TV používá škola proto dále nově vytvořenou posilovnu a na některé hodiny docházejí žáci do moderní městské haly a plaveckého bazénu. V letních měsících využívá škola venkovní víceúčelové hřiště.

Škola má vlastní školní jídelnu s kapacitou 680 jídel.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí více než 42 pedagogických pracovníků, z nich někteří vyučují na částečný úvazek. Dále škole využívá externí učitelé a lektorů a správce serveru a počítačové sítě.
Na škole vyučuje rodilý mluvčí v hodinách německého jazyka.

Všichni učitelé jsou aprobovaní, někteří se věnují vedle vyučování publikační a metodické činnosti a přípravě projektů, jsou členy komisí předmětových olympiád.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je od roku 1989 členem organizace ASP UNESCO a podílí se každoročně na několika mezinárodních projektech

Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí, organizuje výměnné zájezdy. Jde o školy:
Gymnasium Neckargemünd (Německo)
Gymnasium Krems an der Donau, Gymnasium Zwettl (Rakousko)
Gymnázium Janka Kráľa Zlaté Moravce (Slovensko)
Dále spolupracuje se školami ve Francii a Anglii.

Dlouhodobá je též spolupráce s Pedagogickým institutem Hollabrunn (Rakousko) v oblasti metodické.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je (podle zákona) zřízena Školská rada. Školská rada má šest členů.

Při škole je zřízena Společnost pro rozvoj GVN, o.p.s., která pomáhá při rozvoji školy ve všech oblastech.

Na škole působí občanské sdružení Studentská samospráva, která úzce spolupracuje s vedením školy při organizaci akcí a řešení problémů žáků.
Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek a konzultačních odpolední, kde získávají informace a mohou se vyjadřovat k dění ve škole.

V rámci prevence sociálně patologických jevů spolupracuje gymnázium s pedagogicko-psychologickou poradnou a protidrogovým centrem. Metodik prevence negativních jevů připravuje každoročně plán prevence, který zahrnuje projekty nejrůznějšího rozsahu.

Škola připravuje programy pro veřejnost, spolupracuje s dalšími školami v regionu a s organizacemi v městě.

Veřejnost je informována o činnosti školy na webových stránkách, ve výročních zprávách a v místním a regionálním tisku.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola nabízí studium v programu, kde hlavními rysy jsou:

- účelné rozložení základního – společného – učiva do nižších ročníků studia,
- velká možnost profilace studia podle zájmů a zaměření studenta,
- rozumné zastoupení všech forem výuky.

Škola umožní všem studentům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.
Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Charakteristika ŠVP Čtyřleté všeobecné studium:

- ŠVP je zpracován je v souladu s RVPG,
- v nižších ročnících vyššího stupně gymnázia bude vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP G rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů – a tak vypracován základ pro pozdější profilaci studia,
- postupně bude žákům dána možnost výrazně profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů,
- během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy,
- během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků,
- prvním cizím jazykem je jazyk anglický,
- další cizí jazyk si žák volí pro studium od prvního ročníku z aktuální nabídky. Možnosti jsou zpravidla jazyk německý, jazyk francouzský a jazyk ruský, popř. španělský. Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců,
- je zachována klasická nabídka předmětů – bez integrace, je však kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech,
- ŠVP Čtyřleté všeobecné studium dále žákům poskytuje:
  - větší motivaci ke studiu ,
  - trvalejší a hlubší pracovní návyky,
  - dobrý rozvoj logického uvažování,
  - lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně v menších skupinách
  - nabídku aktivit pro volný čas žáků.

3.2 Profil absolventa

Profil absolventa ŠVP Čtyřleté všeobecné studium:

- žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP G ve všech vzdělávacích oblastech,

- žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které výrazně převyšují požadavky RVP G v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia. Jsou tak připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru. Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných předmětů je tak žákům umožněna kvalitní příprava na jakýkoli typ vysoké školy,
- díky účelné provázanosti studijních programů v jednotlivých předmětech jsou znalosti absolventů zařazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi,
- žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse,
- díky účelné provázanosti studijních programů a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter,
- žáci mají možnost ke konci studia složit některou z mezinárodně uznávaných zkoušek z cizího jazyka.

3.3 Organizace přijímacího řízení

- přijímací řízení se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT,
- každý uchazeč obdrží pro účely přijímacího řízení body za studijní výsledky v předchozím studiu a za úspěchy v mimoškolních činnostech,
- o přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů přidělených v přijímacím řízení (jak bodů ze všech zkoušek tak bodů za předchozí studium a úspěchy v mimoškolních činnostech),
- uchazeči o studium podle ŠVP Čtyřleté všeobecné studium skládají přijímací zkoušku z matematiky – písemnou formou, z českého jazyka – písemnou formou náplň zkoušek je dána požadavky RVP ZV pro žáky z 9. ročníku ZŠ, pokud je přijímací zkouška stanovena v kritériích
- přesné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia a za úspěchy v mimoškolních činnostech, o úpravě průběhu přijímací zkoušky pro potřebné uchazeče o studium jsou upřesňovány v Kritériích pro přijímací řízení a lze je najít na internetových stránkách www.gvn.cz.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT a je stanovována na základě platných předpisů.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

- ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o:
  - podporu výuky pomocí didaktické techniky,
  - semináře a diskuse,
  - samostatné a týmové projekty,
  - dlouhodobou samostatnou práci,
  - prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce),
  - praktickou výuku (exkurze).
- ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a výsledky svého studia,
- učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty,
- při dělení tříd na skupiny je brán ohled zejména na pokročilost žáků,

- škola nabízí další aktivity pro volný čas žáků formou nepovinných předmětů,
- škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků; následující tabulka podává ucelený přehled hlavních aktivit, které jsou součástí výuky:

Frontální výuka - je běžně používanou strategií, - je zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
Pamětné učení, zvládnutí faktů - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí	kompetence k učení
Laboratorní práce - jsou zařazovány průběžně v předmětech biologie, chemie a fyzika, - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní
Seznamovací pobyt pro žáky prvního ročníku - probíhá na začátku studia, zpravidla v září, - délka trvání je 5 dní, - jeho hlavním cílem je utvoření třídního kolektivu a seznámení žáků mezi sebou a s vyučujícími	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Pobyt v Anglii a výměnné studijní pobyty v partnerských školách - probíhají obvykle ve druhém či třetím ročníku	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Lyžařský výcvikový kurz pro žáky prvního ročníku - délka trvání je 6 – 7 dní	kompetence občanské kompetence komunikativní
Projekt - je zařazen pro žáky různou formou podle aktuálních podmínek, - je zařazován v předem známých termínech – změna vyučování (exkurze, praktická výuka, samostatná a týmová práce žáků, prezentace výsledků)	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Exkurze, návštěvy divadel, výstav	kompetence k učení kompetence sociální kompetence občanská
Dramatická výchova - probíhá formou nepovinného předmětu	kompetence sociální a personální kompetence občanské
Předmětové soutěže - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích, - je vedena tabule úspěchů ve všech předmětových soutěžích	kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Sportovní soutěže - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol,	kompetence sociální a personální

- je veden přehled výsledků ve vybraných disciplínách	
Pěvecký sbor - škola nabízí žákům činnost ve školním pěveckém sboru, - pěvecký sbor vystupuje na koncertech pro žáky školy, rodiče a veřejnost	kompetence sociální a personální kompetence občanské

3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami

- žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie …) - může být zaveden nepovinný předmět Cvičení z českého jazyka, který probíhá v učebně vybavené počítači pro každého studenta,
- žáci, kterým zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu – způsoby takového studia jsou uvedeny v kapitole 3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných,
- rodiče či zákonní zástupci žáků se studijními problémy jsou včas informováni, ve vzájemné spolupráci je hledáno řešení,
- škola spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou a s Centrem pro prevenci sociálně patologických jevů,
- na základě odborného posudku poradenského pracoviště výchovný poradce, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán. Struktura plánu vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. Při klasifikaci žáků se specifickou poruchou učení přihlížíme k jejich vývojové poruše a hodnotíme je s tolerancí.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

- žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod. mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu,
- žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního vzdělávacího plánu,
- o studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci. Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů:
  - termínované zkoušení. Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito studenti dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních. Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích , věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků,
  - úlevy z výuky. Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí. Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky,
  - samostatné studium. Student dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny. Tento studijní plán je udělován výjimečně, např. reprezentantům ČR v některé sportovní disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.
- na udělení individuálního studijního plánu nemají žáci nárok a může jim být odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy. Podmínkou udělení individuálního studijního plánu jsou také dobré studijní výsledky,
- rozšířená výuka předmětů: cizí jazyky, dramatická výchova, sportovní hry,…

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky.

3.8.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tématické okruhy	první ročník	druhý ročník	třetí ročník	čtvrtý ročník
Poznání a rozvoj vlastní osobnosti	Z, ČJ, AJ, NJ, FJ, RJ, TV, M, F, Bi, VV, HV, ZSV	Z, D, ČJ, AJ, NJ, RJ, TV, M, Bi, VV, HV	Z, D, ČJ, AJ, NJ, RJ, TV, M, Bi	Z, D, ČJ, AJ, NJ, RJ, TV, M, Bi
Seberegulace, organizační dovednosti	Z, TV, M, HV, NJ, Bi, ZSV, ČJ	Z, TV, M, HV, NJ, Bi, ČJ	Z, TV, M, ČJ, NJ, Bi, FJ	Z, TV, M, NJ, Bi
Sociální komunikace	ČJ, Z, AJ, RJ, TV, M, CH, F, HV, VV,	ČJ, Z, D, AJ, RJ, TV, M, CH, F, HV, VV	ČJ, Z, D, AJ, RJ, TV, M, CH, F, VV, IVT	ČJ, Z, D, AJ, RJ, TV, M
Morálka všedního dne	Z, HV, FJ, NJ, ZSV	Z, HV, FJ, NJ, AJ	Z, NJ	Z, NJ, ZSV, AJ
Spolupráce a soutěž	Z, M, ČJ, AJ, RJ, NJ, VV, HV, TV, CH, Bi	Z, M, ČJ, AJ, RJ, NJ, VV, HV, TV, CH, Bi	Z, M, ČJ, AJ, RJ, NJ, VV, TV, CH, Bi	Z, M, ČJ, AJ, RJ, NJ, VV, TV, Bi

3.8.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Tématické okruhy	první ročník	druhý ročník	třetí ročník	čtvrtý ročník
Globalizační a rozvojové procesy	Z, D, IVT	Z, D, FJ	Z, D	Z, D, FJ, AJ
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z, Bi	Z, Bi, CH	Z, CH, NJ	Z, ČJ, NJ
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Projekt – Humanitární sbírky	Z, ZSV	Z	Z, AJ
Žijeme v Evropě	HV, TV, AJ, RJ, ČJ	HV, TV, AJ, RJ, ČJ, ZSV	Z, TV, AJ, RJ, NJ, ČJ	D, NJ, TV, ČJ, FJ
Vzdělávání v Evropě a ve světě	RJ, AJ	FJ	Z, NJ	M, AJ, NJ

3.8.3 Multikulturní výchova (MKV)

Tématické okruhy	první ročník	druhý ročník	třetí ročník	čtvrtý ročník
Základní problémy sociokulturních rozdílů osobnosti	Z, D	Z, D, FJ	Z, AJ	AJ, D, RJ, AJ
Psychosociální aspekty interkulturality	Z, FJ, TV, HV, ZSV, RJ	Z, TV, HV, ZSV	TV	TV, AJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Z, FJ, NJ, AJ	Z	Z, ČJ, NJ	NJ, ČJ, AJ

3.8.4 Environmentální výchova (EVVO)

Tématické okruhy	první ročník	druhý ročník	třetí ročník	čtvrtý ročník
Problematika vztahů organismu a prostředí	Z, TV, Bi, VV	TV, Bi, Z, VV	TV, Z, ČJ, Bi	Z
Člověk a životní prostředí	IVT, F, CH, HV, Z, D, RJ, VV, ČJ, TV	F, Bi, CH, HV, NJ, D, Z	NJ, AJ, F, CH, Z	Z, FJ, NJ, AJ, M, Bi
Životní prostředí České republiky	Bi, VV	Bi, NJ	Z	Z, NJ, ČJ, M

3.8.5 Mediální výchova (MDV)

Tématické okruhy	první ročník	druhý ročník	třetí ročník	čtvrtý ročník
Média a mediální produkce	Z, IVT,	IVT, M, Z	Bi, Z	Z, D, M
Mediální produkty a jejich významy	Z, HV, ČJ, ZSV	HV, ČJ, Z	AJ, NJ, ČJ, Z	AJ, FJ, Z, RJ, NJ
Uživatelé	Z, HV	HV, Z	Z, ČJ	Z
Účinky mediální produkce a vliv médií	Z, HV, ZSV, ČJ	HV, Z, ČJ	Z, D, AJ, ČJ	Z, AJ, ČJ
Role médií v moderních dějinách	Z	Z, ČJ	D, AJ	Z, D, NJ, AJ, ČJ

K jednotlivým tématům jsou zaměřeny a v průběhu školního roku realizovány „projektové dny“ , 2 – 6 na školní rok

4. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Nezbytnou součástí vzdělávacího a výchovného procesu na naší škole je získávání zpětné vazby o výsledcích naší činnosti (žáků i pracovníků školy). Závěry z jejich pravidelného vyhodnocování jsou základem strategického plánování školy.

4.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb,
- 2 – chvalitebný – žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb,
- 3 – dobrý – žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti; při jeho činnosti je třeba občasné nápovědy učitele; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky,
- 4 – dostatečný – žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly; dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je; při samostatné práci je schopen určit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje; pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb,
- 5 – nedostatečný – žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky; při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje; nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu.

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojediněle; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit,
- 2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob,
- 3 – neuspokojivé – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

Celkový prospěch žáka je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen následovně:

- prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je hodnoceno jako velmi dobré,
- prospěl – není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný,
- neprospěl – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující. Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování,
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) dle specifik jednotlivých předmětů; Termín orientačních písemných prací oznamuje učitel alespoň 2 dny předem, v jednom dni je povoleno psát nejvýše 2 takové práce; totéž neplatí pro krátké písemné zkoušení nepřesahující 10 minut,
- ústním zkoušením, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní,
- čtvrtletními, pololetními či ročníkovými pracemi předepsanými osnovami předmětu, počet kontrolních prací trvajících hodinu a déle oznámí vyučující na začátku klasifikačního období, termín jejich vypracování alespoň 14 dní předem; v jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu kontrolní práci tohoto charakteru; Termíny všech kontrolních prací zapisují vyučující do formuláře v třídní knize, koordinuje třídní učitel,
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.).

Učitel:

- opraví všechny písemné práce do 10 dnů od jejich napsání a seznámí žáky s klasifikací, umožní jim do opravených prací nahlédnout,
- oznámí na začátku klasifikačního období minimální počet známek za pololetí podle toho, jak bylo projednáno v předmětové komisi,
- oznámí na začátku každého klasifikačního období bodové rozmezí pro jednotlivé klasifikační stupně, pokud se rozhodl pro bodový systém schválený projednáním v předmětové komisi,
- archivuje předepsané písemné práce po dobu školního roku,
- dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:
  - nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnost delší než jeden týden,
  - uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí,
- v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování předem žákům sdělí, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována (tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky),
- na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní,
- u žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení při jeho výuce i klasifikaci přihlédne k charakteru poruchy, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv; Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony,
- při klasifikaci není ovlivněn chováním žáka.

Zkoušky před komisí se konají v těchto případech:

- koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb.,
- požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb.,

- ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení – dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb.,
- má-li žák v daném předmětu absenci vyšší než 25%, může příslušný vyučující navrhnout doplňující zkoušku před komisí. Komisi jmenuje ředitel školy a je buď dvojčlenná (v případě zkoušení před třídou nebo před skupinou žáků), nebo tříčlenná. O výsledku doplňující zkoušky se pořizuje záznam, který archivuje třídní profesor.

Obsah zkoušky před komisí odpovídá obsahu učiva za dané období (zpravidla pololetí), za které je zkouška prováděna. Zkoušející, popř. třídní učitel oznámí žákovi rozsah zkoušky současně s oznámením termínu konání zkoušky. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích úkolů, protokolů apod.), které byly v běžné výuce v daném období zadávány. Komise rovněž může po žákovi požadovat předložení dalších materiálů (např. poznámky z vyučovacích hodin, součástí zkoušky může být domácí práce atp.).
Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni pouze jednu. Výsledná známka u zkoušky odpovídá známce, která je následně žákovi napsána na vysvědčení. V případě zkoušky z důvodu absence je výsledná známka u komisionální zkoušky pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ostatními členy komise.
Podrobnosti stanovuje Klasifikační řád školy.

4.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vychází z vyhlášky.č. 15/2005 v současném znění, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

Rámcová struktura vlastního hodnocení školy

(1)Vlastnhodnoceníškoly je vždy zaměřeno na:
a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,
b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
c) oblasti uvedené v odstavci 2, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
d) účinnost opatření podle písmene c) obsažených v předchozím vlastním hodnocení.

(2) Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou vždy:
a) podmínky ke vzdělávání,
b) průběh vzdělávání,
c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
d) výsledky vzdělávání žáků a studentů, v případě středních škol a vyšších odborných škol také uplatnitelnost absolventů na trhu práce,
e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Pravidla a termíny vlastního hodnocení školy

(1) Vlastní hodnocení školy se zpracovává průběžně za období 3 školních roků.

(2) Návrh struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.

(3) Vlastní hodnocení školy se projedná v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.

Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost a portfolio učitele, některé v ročních intervalech, např. zpráva o hospodaření školy, zpráva o činnosti Společnosti pro rozvoj gymnázia, některé v dvouletých intervalech, např. rozbor učebního plánu a nabídky volitelných předmětů.
Sumarizace je prováděna pravidelně v tříletých intervalech, jak stanovuje vyhláška MŠMT.
Kriteria evaluace jsou stanovována na počátku evaluačního období ředitelem školy po projednání v pedagogické radě školy.
Závěrem autoevaluačního procesu na konci každého tříletého období je souhrnná zpráva, která stanovuje priority práce školy pro další období.
Zásadní součásti pro vlastní hodnocení školy jsou:

a) výsledky vzdělávání – klasifikace žáků
úspěšnost v soutěžích
úspěšnost ve srovnávacích testech (např. CERMAT a jiné) v průběhu a ke konci studijních cyklů
úspěšnost při přijímání na různé typy vysokých škol
b) projekty - zájem o účast v různých typech projektů a úspěšnost jejich realizace
další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich odborná a publikační činnost
c) mimoškolní činnost - prezentace školy na veřejnosti
podíl žáků a učitelů na společenských, kulturních a sportovních akcích
d) atmosféra školy - demokratický přístup k žákům, maximalizace nabídky pro jejich činnosti
zájem o studium na škole, spolupráce se zákonnými zástupci a rodiči žáků
spolupráce se Školskou radou, zřizovatelem a dalšími institucemi a jejich hodnocení činnosti školy
e) pracovní prostředí - zlepšování materiálních podmínek pro školní i mimoškolní činnost
f) celkový snímek školy zpracovaný a vyhodnocený odbornou firmou.

5. Učební plán a osnovy

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3	4	4	5	16
	Anglický jazyk	4	3	3	3	13
	Druhý cizí jazyk	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3	15
Informační a komunikační technologie	Informatika a výpočetní technika	2	2	-	-	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8
	Občanský a společensko vědní základ	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Fyzika	3	3	3	-	9
	Chemie	3	3	3	-	9
	Biologie	3	3	3	1	10
	Zeměpis	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební nebo výtvarná výchova	2	2	-	-	4
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelný předmět 1	-	-	2	2	4
	Volitelný předmět 2	-	-	2	2	4
	Volitelný předmět 3	-	-	-	2	2
Celkem		35	35	34	28	132

Volitelné a nepovinné předměty jsou zahrnuty ve speciální příloze, která je přiložena k tomuto ŠVP. Tato příloha může být pro každý školní rok aktualizována podle podmínek školy a zájmu žáků.

Součástí tohoto plánu jsou dále:

a) projektové dny (až 6 za školní rok) zaměřené na oblast sociální, environmentální, ochrany člověka za mimořádných situací,sportovní, kulturní aj.
b) projekty UNESCO, Comenius, Leonardo aj.
c) mezinárodní projekty v rámci spolupráce s partnerskými školami (výměnné pobyty, stáže, studijní cesty aj.)
d) sportovně seznamovací kurzy pro žáky prvních ročníků
e) sportovní a lyžařské kurzy
f) tematické exkurze
g) charitativní činnost, spolupráce s institucemi pracujícími s postiženými lidmi

Poznámky k dělení hodin:
Český jazyk a matematika – některé hodiny se dělí na skupiny
Cizí jazyk – všechny hodiny se dělí na skupiny
IVT – všechny hodiny se dělí na skupiny
Estetická výchova – žák si vybere hudební nebo výtvarnou výchovu. Všechny hodiny se dělí na skupiny výtvarné a hudební výchovy.
Tělesná výchova – všechny hodiny se dělí na skupiny
Druhý cizí jazyk – žáci volí mezi němčinou, francouzštinou nebo ruštinou, popřípadě španělštinou
Fyzika, chemie, biologie – předměty obsahují laboratorní práce v 1. – 3. ročníku a to po jedné hodině. Hodina je dělena na skupin

5. 1 Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor český jazyk a literatura je realizován v povinném předmětu český jazyk a literatura. Vyučovací předmět český jazyk a literatura realizuje některé části vzdělávacích oborů Jazyk a jazyková komunikace a rozvíjí průřezová témata Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.
Předmět český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 4. ročníku po třech hodinách týdně. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G.

Vzdělávání v předmětu český jazyk:
Osnovy čtyřletého studia se shodují s učivem vyššího stupně osmiletého gymnázia, vyšší náročnost druhého stupně osmiletého gymnázia oproti čtyřletému studiu nebude řešena osnovami,ale větší náročností učitele, metod či textů, a tak se projeví až v konkrétním plánu učitele. V prvním ročníku je předmět dotován 3 hodinami, ve druhém a třetím 4 hodinami, ve čtvrtém 5 hodinami.
V každém ročníku je jedna hodina půlená a má formu cvičení.
Od 3. ročníku (v případě zájmu studentů) navazují na povinné hodiny volitelné semináře (společné pro žáky osmiletého i čtyřletého studia), jež poskytují prostor nadstandartní látce a metodám práce s ohledem na nadané žáky. Cíle i učivo těchto seminářů se každý rok mění.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s prací ve skupinách
- samostatné tvořivé úkoly – psané jazykové práce , prezentace v českém jazyce
- práce s autentickým ústním projevem, autentickým písemným projevem či psaným textem
- získávání a upevňování dovednosti pracovat s různými druhy slovníků, informativní literaturou, encyklopediemi a médii,

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybaveny didaktickou technikou.
Předmět český jazyk je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:
Učitel:
- učitel zadává žákům referáty, aby vyhledávali informace v různých informačních zdrojích a dokázali se orientovat v odborné literatuře
- učitel vyžaduje, aby žáci dokázali formulovat závěry ve shodě se svými znalostmi a zkušenostmi
- učitel se snaží vést žáky k tvořivému myšlení
- učitel vede žáky ke kultivované prezentaci

Kompetence k řešení problémů:
Učitel:
- učitel vede žáky k rozpoznání problémů, k zvažování různých postupů při řešení problémů
- vede žáky k analytickému, kritickému a tvořivému myšlení
- učitel vede žáka k interpretaci získaných poznatků
- učitel vede žáka k hledání a využití různých postupů

Kompetence komunikativní:
Učitel:
- učitel vede žáky k využívání verbální i nonverbální komunikace
- učitel vede žáka k tomu , aby se vyjadřoval v mluvených i psaných projevech přiměřeně záměru a situaci
- učitel konzultuje názory všech žáků, učí je vhodně argumentovat a spolupracovat

Kompetence sociální a personální:
Učitel:
- učitel vytváří situace, při kterých žáci spolupracují, rozdělují podle svých schopností pracovní činnosti a společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy

Kompetence občanské:
Učitel:
- učitel vede žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních spolužáků a učitele a tolerovali schopnosti ostatních

Kompetence k podnikavosti:
Učitel:
- učitel vede žáka cíleně k rozvoji osobních předpokladů v souvislosti s budoucím profesním zaměřením
- učitel motivuje žáka k zapojení do předmětových olympiád a soutěží, tvůrčího psaní, projektů apod.

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- žák odlišuje různé varianty národního jazyka a vhodně je využívá v souladu s komunikační situací - žák popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	**Obecné poučení o jazyku a řeči** - jazyk a řeč - jazyková komunikace - myšlení a jazyk - národní jazyk a jeho útvary - čeština a slovanské jazyky - jazyková kultura - základní vývojové tendence českého jazyka	MDV – mediální produkty a jejich význam, účinky mediální produkce	
- žák ovládá zásady spisové výslovnosti - v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	**Zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti - zvukové prostředky řeči	MDV – mediální produkty a jejich význam OSV – seberegulace, organizační dovednosti	
- žák v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy	**Grafická stránka jazyka** - základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich	MDV – mediální produkty a jejich význam	
- žák v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu i adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - žák si prakticky osvojuje vhodnou volbu výrazových prostředků - žák volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera i publikum, rozeznává manipulativní komunikace a dovede se ji bránit	**Stylistika** - slohová charakteristika výrazových prostředků - test (komunikát) komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role - míra, připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace; mluvnost a psanost - komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera; vyjadřování přímé a nepříme, jazyková etiketa	MDV – mediální produkty OSV – sociální komunikace, poznání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž EVVO – člověk a životní prostředí	

- žák pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty	**Funkční styly a jejich realizace v textech** - prostě sdělovací funkční styl, administrativní	MDV – mediální produkty	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- žák v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	**Lexikologie** - jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických) - významové vztahy mezi slovy rozšiřování slovní zásoby - způsoby tvoření slov	MDV – mediální produkty a jejich význam, role médií v moderních dějinách	
- žák ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných principů českého jazyka	**Morfologie** - zásady spisovné výslovnosti - zvukové prostředky řeči	MDV – účinky mediální produkce	
	Funkční styly a jejich realizace v textech - publicistický styl	MDV – mediální produkty a jejich význam OSV – spolupráce a soutěž	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- žák ve svých projevech uplatňuje znalost syntaktických principů - využívá znalosti o větných členech jejich vztazích, o aktuální členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišnému záměru mluvčího	**Syntax** - základní principy větné stavby (souvětí a jejich vztahy) - základní valenční a textové syntaxe, modalita, odchylky od pravidelnosti větné stavby		
- žák při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky	**Rétorika** - druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	MDV – mediální produkty a jejich význam, uživatelé OSV – sociální komunikace	
- žák posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou	**Stylistika – Funkce komunikátů** - sebevyjádření - apel - přesvědčování - argumentace - kontakt	MDV – mediální produkty a jejich význam OSV – sociální komunikace, spolupráce a soutěž	
- žák efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, internet, encyklopedie)	**Funkční styly a jejich realizace v textech** - odborný styl	MDV – mediální produkty	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	Stylistika (monolog a dialog) - výstavba dialogu - vztah otázka – odpověď, druhy literárního dialogu, - subjekty mimotextové a vnitrotextové - narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá)	MDV – mediální produkty, účinky mediální produkce	
	Funkční styly a jejich realizace v textech - umělecký styl	MDV – mediální produkty a jejich význam, role médií OSV – spolupráce a soutěž	
- žák používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení, uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	**Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby** - koherence textu - členění textu a jeho signály - odstavec a další jednotky - vzájemné vztahy textů	MDV – mediální produkty a jejich význam	

Literární komunikace 1. – 4. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- žák rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým - žák tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	**Základy literární vědy** - literární teorie - literární historie - literární kritika - poetika - interdisciplinárnost literární vědy - literatura a její funkce		
- žák při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - žák rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - žák samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	**Metody interpretace textu** - interpretační postupy a konvence - význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu - čtenářské kompetence - interpretace a přeinterpretování	OSV – sociální komunikace	
- žák postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu žák v písemném projevu	**Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi** - způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi (osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky)		
- žák na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	**Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla** - Jazykové, kompoziční a		

	tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy - figury - rytmus, rým a zvukové prostředky poezie - monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč - typy kompozice - motiv, téma		
- žák získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl - žák identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - žák objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí	**Text a intertextovost** - kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze)	OSV – pozorování a rozvoj vlastní osobnosti	
- žák vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - žák vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	**Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury** - funkce periodizace literatury, vývoj kontextu české a světové literatury - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - literární směry a hnutí - vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na	EGS – žijeme v Evropě, globální problémy, jejich příčiny MKV – vztah k multilingvní situaci EVVO – životní prostředí v ČR	

	moderní literaturu **1. ročník** Nejstarší památky světové literatury Antická literatura Středověk Renesance a humanismus Baroko Klasicismus, osvícenství Preromantismus **2. ročník** Česká literatura 1. poloviny 19. století Romantismus Realismus Česká literatura 2. poloviny 19. století Konec století v literatuře **3. ročník** Světová literatura 1. poloviny 20. století 1. světová válka v literatuře Česká literatura 1. poloviny 20. století **4. ročník** 2. světová válka v literatuře Světová literatura 2. poloviny 20. století Česká literatura 2. poloviny 20. století Současná česká literatura	EVVO – problematika vztahů organismu a prostředí	

5. 2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:
Obsahové vymezení předmětu:
Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace pro RVP G.
Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka na dvou úrovních, které se od sebe liší vstupní a výstupní úrovní žáků:
Základní- odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka a RVP G. Vstupní úroveň je A1, výstupní úroveň B.
Profilová-odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP G. Vstupní úroveň je A2, výstupní úroveň B2
Výuka anglického jazyka je doplněna možností zvolit si ve vyšších ročnících povinně či nepovinně volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce. Anglický jazyk si mohou žáci zvolit jako maturitní předmět.
Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích.
Cílem je rovněž prohlubování faktografické znalosti žáků týkající se anglo-amerického prostředí a upevňování vědomí existence rozlišných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova

Časové vymezení předmětu:
Časová dotace: 1. ročník 4 hodiny týdně, 2. – 4. ročník 3 hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu:
Anglický jazyk se vyučuje ve skupinách.
Výuka probíhá ve třídě určené pro výuku cizích jazyků, případně ve třídě kmenové.

Formy a metody práce:
Užívají se podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Jedná se o frontální výuku, skupinovou výuku, individuální práci se studenty, samostudium. Zařazuje se prezentace, výuka podporovaná počítačem, využití internetu, výukové filmy.
Součástí studia je i pobyt v anglicky mluvících zemí.
Vybraní žáci se účastní olympiád a jiných soutěží v anglickém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Učitel:
- vede žáky k systematickému poznávání principů jazykových prostředků
- předkládá a vhodnými metodami a formami zprostředkovává žákům jednotlivé fonetické, gramatické, lexikální a stylistické jevy
- vede žáky k nabývání nových poznatků a dovedností jako prostředku seberealizace a osobnostního rozvoje v jazykových schopnostech a dovednostech
- vede žáky k reflexi vlastního učení a myšlení v cizím jazyce
- vede žáky k myšlení o rozdílnostech jiných národů a kultur

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- předkládá problémové situace v komunikaci v anglickém jazyce
- vede žáky při řešení jazykových cvičení k rozpoznávání problému tématu, objasnění jeho podstaty, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek, vede žáky k nalezení nejoptimálnějšího řešení problému
- motivuje žáky ke kritickému posuzování nabytých poznatků získaných z teorie či praxe
- vede žáky k hledání vlastních zdrojů pro výuku anglického jazyka v běžné praxi
- klade důraz na aplikaci jazykových znalostí a dovedností v reálných situacích

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vede žáky ke správnému užívání jazykových prostředků
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává diskuse na zvolené téma
- vede žáky k získávání informací z různých literárních zdrojů
- dbá na korektní písemný a mluvený projev
- zadává vhodné náměty k rozvoji ústního i písemného projevu žáků

Kompetence sociální a personální
Učitel:
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k vhodnému chování s ohledem na jejich zdraví i zdraví druhých
- vede žáky k vyslechnutí a respektování názorů druhých, k tolerantnímu hodnocení příslušníka jiné národnosti, kultury a sociální skupiny
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi o aktuálních problémech lidské společnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k utváření si správného postoje k využití anglického jazyka v různých životních situacích
- společně s žáky respektuje pravidla
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení základních environmentálních problémů a k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- soustavně působí na žáky s cílem pochopit potřebu učení se cizímu jazyku pro zvýšení šancí dalšího vzdělávání a uplatnění se na trhu práce

Ročník 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech Rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma Pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované Pochopí hlavní smysl textu v učebnici Pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu Rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích Osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků	Jazykové prostředky **Fonetika** - typické zvukové rysy anglického jazyka- intonace, vázání, redukované a neredukované samohlásky, znělé a neznělé koncovky **Pravopis** **Gramatické kategorie** Podstatná jména Základní zásady při užívání členu Počitatelnost Přídavná jména a míra vlastností Zájmena Jednoduché slovesné časy prosté a průběhové-tvary přítomné a minulé Vyjadřování budoucnosti Otázka a zápor Tázací dovětky Pořádek slov ve větě Způsobová slovesa Frázová slovesa Základní zásady užívání předložek Slovní zásoba Synonyma, antonyma Opisné vyjadřování	EGS – Žijeme v Evropě OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž, morálka všedního dne	
Čtení Čte srozumitelně a s porozuměním kratší i delší texty za účelem sdělení obsahu či určité informace	**Tématické okruhy** Rodina a vztahy Lidé v mém okolí		

Vyhledává v textu hlavní myšlenky Orientuje se v textu učebnice Přečte kratší adaptované dílo z anglo-americké literatury přiměřené náročnosti	Osobnosti Denní program Volný čas Záliby Škola Cestování Jídlo a pití Velká Británie		
Ústní projev Stručně a jednoduše vyjádří svůj názor na předem známé téma Reprodukuje vyslechnutý či přečtený text přiměřené slovní zásoby Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích Zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji	Komunikační situace **Ústní projev** Pozdrav Představování Rozloučení Poděkování Rada Omluva Žádost Odmítnutí Popis předmětu Orientace v místě **Písemný projev** Jednoduchý formální a neformální dopis Pohlednice Zpráva e-mail dotazník blahopřání		
Písemný projev Sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu Spojí řadu kratších úseků do lineárního řadu Osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky Osvojí si základy jazykových prostředků popisu a vypravování			

Ročník 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Poslech a porozumění Rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma Pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované Pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu Rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích	**Jazykové prostředky** Fonetika-upevňování výslovnosti **Pravopis** **Gramatické kategorie** Podstatná jména, tvoření slov Zásady při užívání členu Počitatelnost Slovesné časy-opakování jednoduchých časů prostých i průběhových, předpřítomný čas Vyjadřování budoucnosti Modalita Trpný rod Frázová slovesa Otázka přímá a nepřímá Účelové a vztažné věty Kolokace, ustálená větná spojení	EGS – Žijeme v Evropě OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Sociální komunikace OSV – Spolupráce a soutěž	
Čtení Čte srozumitelně kratší i delší texty za účelem sdělení obsahu či informace Vyhledá v textu hlavní i detailní informace Identifikuje strukturu textu Přečte kratší text v časopise, novinách, odvodí neznámé výrazy Přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury, přiměřené náročnosti Pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník	**Tématické okruhy** Rodina a vztahy Škola, školské systémy, organizace školního roku Práce a volný čas Zdraví a jeho ochrana Životní styl a tradice Nakupování Spojené státy americké		
Ústní projev Plynule vyjádří svůj názor na předem známé téma Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba Sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy	Komunikační situace **Ústní projev** Popis práce, doporučení Telefonický rozhovor Zjišťování názoru Argumentace, přesvědčování		

Adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích Zapojí se do konverzace a udržuje ji Dbá gramatické správnosti	Sdělení stanoviska **Písemný projev** Blahopřání Omluva Žádost o zaměstnání Odpověď na inzerát Recenze filmu či knihy e-mail		
Písemný projev Sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu Spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu, užívá i složitější spojovací výrazy Logicky strukturuje text Osvojí si rozdíly mezi formálním a neformálním stylem Popíše objekt, zážitek, jednoduchou příhodu			

Ročník 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Poslech a porozumění Rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu Pochopí hlavní smysl autentické konverzace Rozumí anglické i americké angličtině Adekvátně reaguje v běžných životních situacích Identifikuje citově zabarvené promluvy	**Jazykové prostředky** Fonetika Upevňování výslovnostních návyků zejména se zřetelem na slovní i větný přízvuk a intonaci Osvojuje si fonetický přepis **Pravopis** **Gramatika** Podstatná jména Používání členu Zájmena reciproční, neurčitá Číselné údaje Slovesné časy-opakování, vyjadřování minulosti, přítomnosti, budoucnosti Modalita Frázová slovesa Předpony Podmiňovací způsob a podmínkové věty Přípustkové věty Předmětné věty Synonyma a antonyma Slovotvorba	EGS – Žijeme v Evropě OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Sociální komunikace OSV – Spolupráce a soutěž EVVO – Člověk a životní prostředí MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů MDV – Mediální produkty a jejich význam	
Čtení Čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu a informace Rozlišuje různé techniky čtení a podle zadání je aplikuje Čte adaptovaná díla anglo-americké literatury Čte texty z novin, časopisů, letáky, inzeráty zprávy na internetu K detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků	**Tématické okruhy** Člověk a příroda Člověk a média Město v němž žiji Škola na níž studuji Česká republika a Evropa Přehled anglické literatury		

Ústní projev Plynule vyjádří svůj názor na známé i méně známé téma Reprodukuje přečtený či vyslechnutý text Adekvátně reaguje v každodenních komunikačních situacích Zahájí, udržuje a ukončí rozhovor	Komunikační situace **Ústní projev** Souvislý projev na dané téma Komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií Odpuštění, pochvala Vyjadřování emocí **Písemný projev** Osobní a úřední dopis Strukturovaný životopis Popis práce Anotace, výtah Prezentace		
Písemný projev Píše srozumitelné, logicky vystavěné texty na běžná témata Popíše své pocity Napíše jednoduchou úvahu Rozlišuje formální a neformální styl Užívá složitější spojovací výrazy			

Ročník 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Poslech a porozumění Rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu Rozumí autentické konverzaci a projevu rodilých mluvčích, popřípadě se do konverzace aktivně zapojuje a udržuje ji Rozeznává detailnější informace Sleduje děj filmů s jednoduššími dialogy a méně komplikovanou zápletkou Rozumí informacím z TV, rádia, internetu	**Fonetika** **Pravopis** **Gramatické kategorie** Podstatná jména Zájmena Jednoduché a složené slovesné časy Modalita Slovesné konstrukce infinitivní a gerundiální Podmínkové věty Přípustkové věty Slovotvorba Idiomy Frázová slovesa	EGS – Žijeme v Evropě OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Sociální komunikace OSV – Spolupráce a soutěž EVVO – Člověk a životní prostředí MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů MDV – Mediální produkty a jejich význam	
Čtení Rozumí jednoduchému i složitějšímu textu Orientuje se ve struktuře textu, odliší hlavní informace od vedlejších Odvodí význam méně známých slov z kontextu Rozumí autentickému textu za slovníkové podpory Přečte adaptované dílo anglo-americké literatury Pro své studium využívá i cizojazyčnou informativní literaturu a média Při své práci využívá různé typy slovníků	**Tématické okruhy** Vzdělání a plány do budoucna Média a internet Společenské problémy Životní prostředí Česká republika a Evropská unie Austrálie a Nový Zéland W. Shakespeare E. Heminquay a americká literatura		
Ústní projev Vyjádří a zdůvodní svůj názor Zahájí, vede a ukončí rozhovor Vyžádá si informace Komunikuje na běžná témata s rodilým mluvčím	Komunikační situace **Písemný projev** Osobní dopis na dané téma Životopis Pracovní smlouva Anotace, výtah Recepty Reklamní materiál		

	Ústní projev Emoce Morální postoje Strukturovaný pohovor Komunikace v reálném životě Komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií		
Písemný projev Sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu Chápe rozdíly mezi základními slohovými styly Napíše formální i neformální dopis Napíše strukturovaný životopis Napíše vypravování, úvahu, esej, inzerát			

5. 3 Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve čtyřletém studiu v 1. až 4. ročníku a v 5. až 8. ročníku osmiletého studia ve třech hodinách týdně v každém ročníku. Předmět německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je spjat s ostatními vyučovacími předměty vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a svět práce a Člověk a zdraví. Předmětem německý jazyk částečně prolínají všechna průřezová témata. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G. Výuka vychází z úrovně A1 a směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. V případě, že obsah výuky v prvním ročníku nebude navazovat na předcházející studium jazyka na základní škole, dojde k doplnění obsahu vyučovacího předmětu. Výuka německého jazyka je doplněna možností zvolit si ve vyšších ročnících povinně či nepovinně volitelný předmět Seminář z německého jazyka. Německý jazyk si mohou žáci zvolit jako maturitní předmět. Žáci jsou na výuku vždy rozděleni do skupin. Výuka probíhá ve specializované třídě určené pro výuku německého jazyka, případně ve kmenové třídě. Škola organizuje pro žáky výměnu s partnerským gymnáziem v německém městě Neckargenünd.

Vzdělávání v předmětu německý jazyk:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu žáků o cizí jazyky a šíři jejich použití
- vede k nácviku a osvojení si receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností v prostředcích a funkcích jazyka, komunikačních funkcích jazyka, různých typech textů, tématických okruzích a v reáliích německy mluvících zemí
- vede k soustavnému budování, upevňování a rozšiřování slovní zásoby
- směřuje k vyváženému rozvoji všech jazykových dovedností (čtení s porozuměním, mluvení, psaní a poslech s porozuměním)
- zprostředkovává žákům základní vybraná konverzační témata
- prohlubuje žákovy schopnosti komunikace, argumentace, vysvětlování, obhajoby názorů, tvorby postojů v obecné rovině
- vede žáky k práci se slovníkem a odbornou a cizojazyčnou literaturou
- prohlubuje žákům faktografické znalosti týkající se německy mluvících zemí a regionů (Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lucembursko, Lichtenštejnsko) a upevňuje vědomí existence cizích kultur

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka, skupinová výuka, individuální práce studentů, samostudium
- přednáška, práce s textem, diskuse, praktická jazyková cvičení s obsahem vztaženým k realitě, metody konverzace, inscenační metody (přebírání rolí), didaktické hry, brainstorming, projektová výuka
- prezentace, výuka podporovaná počítačem, sledování výukových filmů, využití internetu
- exkurze, pobyty v německy mluvících zemích
- účast vybraných žáků na olympiádách v německém jazyce

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel vede žáky k systematickému poznávání principů jazykových prostředků
- předkládá a vhodnými metodami a formami zprostředkovává žákům jednotlivé fonetické, gramatické, lexikální a stylistické jevy
- vede žáky k nabývání nových poznatků a dovedností jako prostředku seberealizace a osobnostního rozvoje v jazykových schopnostech a dovednostech
- vede žáky k reflexi vlastního učení a myšlení v cizím jazyce
- vede žáky k myšlení o rozdílnostech jiných kultur a národů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace v komunikaci v německém jazyce
- vede žáky při řešení jazykových cvičení k rozpoznání problému tématu, objasnění jeho podstaty, rozfázování cesty k jeho řešení, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek, pak nechť žák volí cestu nejoptimálnější dle jeho úsudku vedoucí ke zdárnému řešení úlohy
- motivuje žáka ke kritickému posuzování nabytých poznatků získaných z teorie či praxe, jejich ověřování a pro svá tvrzení nacházet argumenty a důkazy
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k hledání vlastních zdrojů pro výuku německého jazyka v běžné praxi
- klade důraz na aplikaci jazykových znalostí a dovedností v reálných situacích

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání jazykových prostředků
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává diskuse na zvolené téma
- vede žáky k získávání informací z různých literárních zdrojů s důrazem na kritiku jejich pravdivosti
- dbá na korektní písemný a mluvený projev
- zadává vhodné náměty k rozvoji mluveného projevu žáků (jednoduchý referát, forma jeho zpracování a prezentace)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k vhodnému chování s ohledem na jejich zdraví a zdraví druhých
- vede žáky k vyslechnutí a respektování názorů a postojů a k tolerantnímu hodnocení příslušníka jiné národnosti, kultury a sociální skupiny
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi o aktuálních problémech lidské společnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k utváření si správného postoje k využití německého jazyka při různých životních situacích
- společně s žáky respektuje pravidla
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení základních environmentálních problémů a k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- soustavně působí na žáky s cílem pochopit potřebu učení se cizímu jazyku pro zvýšení šancí na přijetí do zaměstnání

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – rozumí základním informacím v rámci probíraných konverzačních témat – správně odpovídá na jednoduché otázky – správně reprodukuje melodii věty **Čtení s porozuměním:** – čte foneticky správně jednoduchý text – hláskuje správně libovolné slovo – vyhledá v textu požadovanou informaci – dosadí správně do textu chybějící slova – vyjádří stručně obsah textu – odhadne význam složenin – pracuje aktivně se slovníkem **Mluvení:** – využívá správně gramatická pravidla a mluví bez závažných gramatických chyb – aplikuje správně pravidla výslovnosti – sděluje požadované informace – komunikuje na základní úrovni – zaujme stanovisko, postoj, diskutuje na základní úrovni, jednoduše argumentuje, uvede klady a zápory – popíše jednoduchý obrázek – vyjádří základní pocity a potřeby **Psaní:** – napíše pozdrav, pohlednici, krátký dopis – napíše krátké vyprávění – popíše jednoduché objekty, procesy a stavy	**Fonetika:** výslovnost, přízvuk, intonace **Pravopis:** německé písmo a abeceda, základní grafologická pravidla, porovnání zvukové a grafické podoby německého jazyka **Gramatika:** – časování pravidelných, vybraných nepravidelných a pomocných sloves v přítomnosti, způsobová slovesa, préteritum a perfektum všech druhů sloves vyjma silných, rozkazovací způsob sloves, vybrané slovesné vazby, vazba es gibt, vybraná zvratná slovesa – zápor – člen určitý, neurčitý a nulový, člen u jmen látkových a abstrakt – skloňování podstatných jmen, slabé skloňování – skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém, přídavná jména v přísudku	OSV MKV	– Možnost účasti žáků na výměnném pobytu žáků v německém městě Neckargemünd – Možnost účasti žáků na olympiádě v německém jazyce – Možnost využívat knihovnu německé literatury

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	– číslovky základní a řadové – zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá (man) – množství, míry a váhy – zeměpisné názvy – předložky se 3., 4. a se 3. nebo 4. pádem – zájmenná příslovce – souvětí souřadné a podřadné, vedlejší věty s weil, wenn a dass, nepřímé otázky **Lexikologie:** rozšiřování slovní zásoby podle používaných výukových materiálů a probíraných tématických okruhů **Stylistika:** krátké informační texty – pohlednice, dopis, krátké vyprávění		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – rozumí jednoduchému rozhovoru – odpoví na otázky ke slyšenému textu – doplní chybějící informace v textu **Čtení s porozuměním:** – čte a rozumí jednoduchým textům – přeloží text – doplní rozhovor **Mluvení:** – aktivně navazuje kontakty, zdraví, loučí se – užívá verbální a nonverbální komunikaci k navazování kontaktů – omlouvá nedostatky v jednání a chyby – zdvořile se představí – poděkuje – vyjádří souhlas, nesouhlas, odmítnutí – požádá o pomoc, souhlas, informace – jednoduše argumentuje – adekvátními prostředky komunikuje ve veřejném prostředí, mezi vrstevníky, ve škole, v rodině – vede jednoduchý telefonní rozhovor – rozpoznává vybrané slangové výrazy – popíše svou rodinu, její velikost, osobnosti členů rodiny, vztahy mezi členy rodiny – zdůvodní význam rodiny pro život člověka – vyjádří své představy o budoucím partnerovi, bydlení a práci – popíše průběh všedního dne – vyjmenuje aktivity svého volného času – zdůvodní význam zálib pro život člověka – uvede možnosti trávení volného času v oblasti umění, kultury,	**Konverzační témata:** **Kommunikationsformen, erste Kontakte, Grüße, beim Vorstellen, Danken, Entschuldigung, Bitte um Hilfe und Information, Meinungsäußerung, einfaches Argumentieren, Ländernamen, Staatsangehörigen**	OSV	
	Ich, Familie, mein Freund, meine Freundin, unser Alltag, Wochenprogramm, meine Clique	OSV	
	Freizeit und Hobbys, Lebensstil	OSV EGS	
	Schule, Lernen, Studium, Schulfächer	OSV MKV EGS	
	Wohnen, Heim, unser Haus, unsere Wohnung, mein Zimmer, Haustiere	OSV EGS	
	Essen und gesunde Ernährung, Trinken	OSV EGS	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
sportu, domácích činností, přírody, koníčků, studia a práce – stručně popíše školský systém v ČR – vyjádří svůj vztah ke škole, učení se – vyjmenuje vyučovací předměty – popíše vztahy mezi spolužáky, vztahy k učitelům, své školní přátele, mimoškolní aktivity – stručně popíše svůj byt, dům, dětský pokoj – vyjádří svůj vztah k domovu – vyjmenuje vybavení pokoje – vyjmenuje své domácí povinnosti – vede rozhovor s číšníkem – objedná si jídlo v restauraci – uvede znaky zdravé/nezdravé výživy – charakterizuje specifika české kuchyně – specifikuje rozdíly mezi národními kuchyněmi – nakoupí potraviny – stručně popíše možnosti nákupů v J. Hradci, místě bydliště – vyjádří svůj vztah k nakupování – sdělí, co je zakázáno – vyjmenuje služby v J. Hradci, v místě bydliště – simuluje rozhovor z prostředí obchodu, nákupního centra, pošty, banky, policejní stanice apod. **Psaní:** – napíše stručný rozhovor, dopis, e-mail, sms – napíše stručný text na dané téma	**Einkäufe, Geschäfte, Dienstleistungen, Orientierung in der Stadt**	OSV EGS	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – rozumí a reprodukuje informace z poslechu rozhovorů v rámci probíraných konverzačních témat – správně odpovídá na jednoduché otázky – bez větších problémů intonuje – bez větších problémů využívá gramatická pravidla a mluví bez závažných gramatických chyb **Čtení s porozuměním:** – foneticky správně čte text střední obtížnosti – v textu bez větších problémů vyhledá požadovanou informaci – do textu správně dosadí chybějící slova – podrobně vyjádří obsah textu – odhadne význam idiomů a frazeologismů – aktivně pracuje se slovníkem **Mluvení:** – bez problémů aplikuje pravidla výslovnosti – sděluje požadované informace – komunikuje na základní úrovni – popíše obrázek – aktivně argumentuje, uvede klady a zápory **Psaní:** – napíše text středního rozsahu na libovolné téma ve formě úvahy – napíše dopis – vyplní formulář – popíše složitější objekty, procesy a stavy	**Fonetika:** výslovnost, přízvuk, intonace **Gramatika:** - opakování a prohlubování učiva z předešlého ročníku - silná slovesa, třídění silných sloves, časování silných sloves v přítomnosti a minulosti – préteritum, perfektum, I. a II. čas budoucí, vztahy mezi jednotlivými časy, další vybrané vazby sloves, vybraná zvratná slovesa - pravidla pro tvorbu množného čísla podstatných jmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí - směrová příslovce - vedlejší věty časové, podmínkové a účelové - infinitiv bez a s zu **Lexikologie:** rozšiřování slovní zásoby podle používaných výukových materiálů a okruhů **Stylistika:** vyprávění, popis	OSV EVVO	– Možnost účasti žáků na výměnném pobytu žáků v německém městě Neckargemünd – Možnost účasti žáků na olympiádě v německém jazyce – Možnost využívat knihovnu německé literatury

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – rozumí a reprodukuje jednoduchý rozhovor z prostředí zaměstnání – doplní chybějící informace v textu – odpoví na otázky ke slyšenému textu **Čtení s porozuměním:** – čte a rozumí jednoduchým textům z pracovního prostředí – přeloží text **Mluvení:** – vyjmenuje frekventované pracovní profese, povolání – vyjádří svůj vztah k práci, učení se, dalšímu vzdělávání – diskutuje o rozdílech manuální a duševní činnosti člověka – vyjmenuje služby v J. Hradci, v místě bydliště – charakterizuje trh práce v místě bydliště – vyjmenuje druhy sportu a dalších pohybových aktivit – vyjádří svůj vztah ke sportu – diskutuje o významu sportu pro zdraví člověka – charakterizuje sportovní možnosti v J. Hradci, místě bydliště – vyjádří hrozby užívání drog a dopingových látek – stručně popíše lidské tělo – vyjádří svůj vztah ke zdraví a jeho významu pro život – reprodukuje jednoduchý rozhovor o oblékání a módě, v nákupním centru – vyjmenuje části oblečení – vyjádří svůj vztah k módě – diskutuje o rozdílech v oblékání lidí – vyjmenuje druhy umění – vyjádří a popíše svůj preferovaný typ umění – charakterizuje osobnost a dílo svého oblíbeného umělce	**Konverzační témata:** **Arbeit, Lernen / Studium, Beruf, Arbeitszeit, Arbeitslosigkeit, Urlaub, Freizeit, Unfälle**	OSV EGS	
	Sport	OSV	
	Gesundheitspflege, menschlicher Körper, Krankheiten, Behinderte	OSV EGS	
	Mode und Kleidung, Bekleidung und Modeartikel	OSV	
	Kunst und Kultur, berühmte Persönlichkeiten, Lebenslauf, Ereignisse	OSV EGS	
	Menschliche Beziehungen, Freunde, Liebe, Emotionen zeigen, **Freundschaft**, **Feste, Gesellschaftsprobleme**	OSV EGS MKV	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
– diskutuje o rozdílech v umění a kultuře jednotlivých národů – obhájí význam přátelství a lásky pro mezilidské vztahy – charakterizuje své přátele a známé – vyjádří své pocity, postoje, hodnoty – diskutuje o současných mezilidských vztazích a o negativních jevech v mezilidských vztazích – diskutuje o problémech mladých lidí a navrhuje řešení – charakterizuje své přátele, svou partu, vztahy mezi lidmi – diskutuje rozdílech v umění a kultuře jednotlivých národů – vyjmenuje známé rostlinné a živočišné druhy – diskutuje o významu přírody pro život člověka a o jeho vlivu na přírodu – charakterizuje základní možnosti ochrany přírody – vyjádří pocity z pobytu v přírodě, vypráví zážitky **Psaní:** – napíše text na konverzační téma – vyplní formulář	**Jugend heute, Jugendprobleme und Verhältnisse unter Jugendlichen, Zukunftspläne**	OSV EGS MKV	
	Mensch und Natur, Jahreszeiten, Wetter, Natur, Fauna und Flora, Zoo, Haustiere, Umwelt-verschmutzung und Umweltschutz	OSV EGS EVVO	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – dobře rozumí a reprodukuje informace z poslechu rozhovorů v rámci probíraných konverzačních témat – správně odpovídá i na složitější otázky – bez problémů intonuje – bez problémů využívá gramatická pravidla a mluví bez závažných gramatických chyb **Čtení s porozuměním:** – foneticky správně čte text střední obtížnosti – v textu bez větších problémů vyhledá požadovanou informaci – do textu správně dosadí chybějící slova – podrobně vyjádří obsah textu – odhadne význam idiomů a frazeologismů – aktivně pracuje se slovníkem **Mluvení:** – bez problémů aplikuje pravidla výslovnosti – přesně sděluje požadované informace – komunikuje na střední úrovni – aktivně argumentuje **Psaní:** – napíše text většího rozsahu na probírané konverzační téma ve formě vyprávění, úvahy – vyplní formulář – popíše složitější objekty, procesy a stavy	**Fonetika:** výslovnost, přízvuk, intonace **Gramatika:** – opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků – slovesné vazby, vazby sloves s přídavnými a podstatnými jmény, infinitivem s zu, um…zu, statt zu, ohne zu, trpný rod i se způsobovými slovesy, konjunktiv II i v trpném rodě – zpodstatnělá přídavná jména a jejich skloňování, elativ, superlativ – zájmena derselbe, derjenige – vedlejší věty vztažné **Lexikologie:** rozšiřování slovní zásoby podle používaných výukových materiálů a probíraných tématických okruhů, vybrané idiomy v německém jazyce **Stylistika:** vyprávění, popis, úvaha	OSV - osobnostní a sociální výchova EGS MKV EVVO MDV	– Možnost účasti žáků na výměnném pobytu žáků v Neckargemündu – Možnost účasti žáků na olympiádě v německém jazyce – Možnost navštěvovat volitelný předmět Seminář z německého jazyka – Možnost využívat knihovnu německé literatury

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – rozumí a reprodukuje jednoduchý text k danému tématu – doplní chybějící informace v textu a odpoví na otázky ke slyšenému textu **Čtení s porozuměním:** – čte a rozumí jednoduchým textům – reprodukuje a přeloží text **Mluvení:** – charakterizuje ČR, její přírodní, hospodářské a politické poměry – vyjmenuje významné kulturní, umělecké a přírodní památky ČR – provede cizince městem J. Hradec – vyjmenuje druhy a způsoby cestování, výhody a nevýhody – dokáže se informovat na cestovní spojení – vyjmenuje názvy států oblíbených destinací pro dovolené – simuluje rozhovor z nádraží, letiště, hotelu apod. – charakterizuje Rakousko/Německo - přírodní, hospodářské a politické poměry – vyjmenuje významné kulturní, umělecké a přírodní památky Rakouska/Německa a má přehled o známých osobnostech – orientuje se v historii Rakouska/Německa – vyjmenuje a charakterizuje významné svátky a zvyky – popíše problémy menšin – na příkladech ukáže toleranci k cizím kulturám – vyjmenuje a charakterizuje významné pokroky vědy a techniky – diskutuje o možnostech dalšího rozvoje vědy a techniky – analyzuje hrozby možného zneužití pokroku vědy a techniky – diskutuje o rizicích konzumního způsobu života **Psaní:** – napíše stručný text na dané konverzační téma – vyplní formulář – napíše krátkou úvahu na dané téma	**Konverzační témata:** **Reisen, Verkehrsmittel, Unterkunft, Verpflegung, Dienstleistungen**	EVVO MKV EGS OSV	
	Die Tschechische Republik, Prag, meine Heimatstadt	EGS MKV EVVO OSV	
	Österreich, Wien **Deutschland, Berlin**	EGS MKV EVVO OSV	
	Multikulturelle Gesellschaft, Feste, Sitten und Bräuche, Traditionen, Mehrheiten und Minderheiten	MKV OSV EGS	
	Wissenschaft, Wirtschaft und Technik	EGS EVVO OSV	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – dobře rozumí a s minimem chyb reprodukuje informace z poslechu rozhovorů v rámci probíraných konverzačních témat – správně odpovídá i na složitější otázky – bez problémů intonuje – bez problémů využívá gramatická pravidla a mluví bez závažných gramatických chyb **Čtení s porozuměním:** – foneticky správně čte text střední obtížnosti – v textu bez větších problémů vyhledá požadovanou informaci – do textu správně dosadí chybějící slova – podrobně vyjádří obsah textu – odhadne význam idiomů a frazeologismů – aktivně pracuje se slovníkem – přeloží jednoduché odborné texty **Mluvení:** – bez problémů aplikuje pravidla výslovnosti – přesně sděluje požadované informace – komunikuje na střední úrovni – aktivně argumentuje **Psaní:** – napíše text většího rozsahu na libovolné téma ve formě úvahy, text v odborném stylu – popíše složitější objekty, procesy a stavy	**Fonetika:** výslovnost, přízvuk, intonace **Gramatika:** – opakování a prohlubování učiva předchozích ročníků – slovesa s předponou odlučitelnou i neodlučitelnou, Konjunktiv I a nepřímá řeč, infinitiv minulý ve 2. budoucím čase – číslovky: číselné výrazy, číslovky druhové, násobné, opakovací, pořadové, podílné, zlomky **Lexikologie:** rozšiřování slovní zásoby podle používaných výukových materiálů a probíraných tématických okruhů, vybrané idiomy v německém jazyce **Stylistika:** jednoduchá forma odborného stylu Opakování učiva předchozích ročníků	OSV EGS MKV EVVO MDV	– Možnost účasti žáků na olympiádě v německém jazyce – Možnost navštěvovat volitelný předmět Seminář z německého jazyka – Možnost využívat knihovnu německé literatury
Porozumění a poslech: – dobře rozumí a s minimem chyb reprodukuje informace z poslechu rozhovorů v rámci probíraných konverzačních témat, poslech z rádia, televize	**Konverzační témata:** **Mensch und Gesellschaft**	OSV MKV EGS OSV	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
– správně dpovídá i na složitější otázky – bez problémů intonuje – bez problémů využívá gramatická pravidla a mluví bez závažných gramatických chyb **Čtení s porozuměním:** – vyhledává informace v novinových článcích – podrobně vyjádří obsah textu – čte německy psanou knihu **Mluvení:** – vyjmenuje a obhájí své morální hodnoty a postoje – diskutuje o povinnostech a právech člověka, společenských normách – simuluje návštěvu přítele – formuluje význam médií v životě člověka – reprodukuje obsah novinového článku – reprodukuje obsah zprávy z televizního vysílání – vyjmenuje významné literární autory a jejich díla z německy mluvících zemí – simuluje návštěvu knihovny, nákup knihy – charakterizuje Švýcarsko, Lucembursko a Lichtenštejnsko, jejich přírodní, hospodářské a politické poměry – vyjmenuje významné kulturní, umělecké a přírodní památky Švýcarska, Lucemburska a Lichtenštejnska – popíše planetu Zemi, vesmír – diskutuje o znečišťování životního prostředí, možnostech ochrany přírody a globálních problémech Země **Psaní:** – napíše text většího rozsahu na libovolné téma ve formě úvahy, biografie oblíbeného autora – napíše stručný obsah vybraného literárního díla – napíše charakteristiku autora literárního díla	**Massenmedien, Presse, Fernsehen und Rundfunk**	MDV EGS OSV MKV	
	Buch – Freund des Menschen	OSV MDV	
	Die Schweiz, Luxemburg, Liechtenstein	EGS MKV EVVO OSV	
	Europa, Planet Erde, Umweltprobleme und Umweltschutz	EVVO EGS OSV	

5. 4 Francouzský jazyk

Obsahové vymezení

Předmět francouzský jazyk patří do jazykové nabídky Další cizí jazyk v osmiletém i čtyřletém studijním cyklu gymnázia. V osmiletém studiu se navazuje na výuku v předchozích dvou ročnících, tj. tercie a kvarty nižšího gymnázia. Studium francouzského jazyka vede k pevnému osvojení základů mluvené i psané podoby jazyka v míře umožňující ústní dorozumění v běžných situacích každodenního života, porozumění středně obtížným textům i slyšeným projevům a písemné vyjadřování. Gramatické učivo, podávané s uplatněním poznatků plynoucích ze srovnání francouzského a českého jazyka, dospívá až k základním typům vedlejších vět. Slovní zásoba určená k produktivnímu osvojení obsahuje 2 000 – 2 500 lexikálních jednotek, jejichž počet se v osmiletém studiu v posledních dvou ročnících, tj. v septimě a oktávě, úměrně zvýší nejméně o 500; rozsah receptivní slovní zásoby je dán fakultativním a doplňkovým materiálem. Učivo je rovnoměrně rozloženo do jednotlivých ročníků s promyšlenou gradací náročnosti jevů.

Časové a organizační vymezení

Časová dotace je ve všech ročnících 3 hodiny týdně.

Průběh výuky

Výuka francouzského jazyka probíhá v jazykové učebně se standardním vybavením. V předmětu jsou využívány: audio-video technika, četba periodik.

Výchovné a vzdělávací strategie

Charakter výuky v jednotlivých ročnících se mění v souladu s fází pokročilosti a se stoupajícím věkem, intelektuální úrovní a lingvistickou zkušeností žáků. K rozvíjení a dosažení klíčových kompetencí je využíváno těchto výchovných a vzdělávacích strategií:
vyhledávání zdrojů informací, beseda, přednáška, diskuse, práce v malých a velkých skupinách (KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP); práce se slovníkem a moderní informační technologií (KU, KŘP, KK, KO); interpretace psaného i mluveného projevu, zpracování konverzačních okruhů, opravování chyb v textu (KŘP, KK); dialog, monolog, čtení, písemný projev formálního i neformálního charakteru, např. úřední a osobní dopis, životopis, oznámení, blahopřání (KK); procvičování slovní zásoby formou doplňovacích cvičení, her „brainstorming“ (KSP, KK, KP); soutěže v rámci třídy a osobní příklad (KO).

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova

Výchovně vzdělávací straterie

Kompetence k učení:
- výukou francouzštiny se u žáků rozvíjí schopnost a zájem učit se cizí jazyky po celý život a vytváří se tak pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů:
- žáci se učí rozumět zadání úkolu, uplatňovat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Kompetence komunikativní:
- žáci se učí chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění a být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení, učí se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence sociální a personální:
- žáci se učí pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, posuzovat reálně své možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování

Kompetence občanská:
- žáci se učí jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu

Kompetence k podnikavosti:
- žáci se učí mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení cizích jazyků a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- si osvojí jednotlivá písmena celé abecedy - naučí se hláskovat - je schopen zapsat hláskovaná slova - naučí se vyslovovat francouzské samohlásky, skupiny samohlásek a souhlásky - rozlišuje intonaci věty oznamovací a tázací - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - osvojí si pravopis probírané slovní zásoby a gramatických struktur Žák v rozsahu probíraného učiva používá ústně i písemně jednotlivé gramatické kategorie a struktury: - tvoří jednoduché věty oznamovací a tázací, v rozkazovacím způsobu, v kladu i v záporu, v přítomném čase a v opisném futuru a minulém čase složeném (1. část) - vyjadřuje pomocí předložek pádové vztahy ve větě	**Zvuková a grafická stránka jazyka** - francouzská abeceda - základní prvky fonologického systému francouzštiny s důrazem na fonémy odlišné od českých či v češtině neexistující, na melodii vět, na vázání a navazování slov - elize – vypouštění koncového *-e, -a* u *le, la, ce, de, ne, que, je* - pravopis probírané slovní zásoby s důrazem na výslovnost a pravopis francouzského *e*. **Mluvnice** - podstatná jména – kategorie rodu a čísla, člen určitý a neurčitý, člen dělivý u vazeb po slovese *faire* označujících nějakou činnost (*faire du* sport) a u podstatných jmen vyjadřujících abstraktní pojmy (*avoir de la chance*), vynechávání členu při označení národnosti a povolání ve jmenném přísudku, vynechávání členu neurčitého a jeho nahrazení předložkou *de* v předmětu přímém po záporu a po *il n´y a pas*. Náhrada českého skloňování – stahování členu určitého *le, les* s předložkami *de, à* - přídavná jména – rod a číslo, postavení v přívlastku, vyjádření přivlastňování předložkou *de*	OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne	

	- zájmena – osobní nesamostatná a samostatná,, přivlastňovací, tázací a ukazovací nesamostatná - číslovky základní 1-1 000 000. Vyjadřování data a hodin - slovesa – časování pravidelných sloves 1. třídy na - *er* (*parler*) v přítomném čase, nejfrekventovanější nepravidelná slovesa 3. třídy (*être, avoir, faire, aller, écrire, lire, dire, savoir, prendre, pleuvoir; je peux, je voudrais*), zápor a rozkazovací způsob, opisné futurum (blízká budoucnost *aller* + infinitiv), Passé composé - příslovce množství s předložkou *de, si* ve významu *ano, y* ve významu *tam* - předložky *à, en* u jmen měst a zemí - podmět ve francouzštině, pořádek slov v oznamovací větě, věty s *il y a*, otázka ve francouzštině (intonací, inverzí, pomocí *est-ce que*)		
- aktivně si osvojí přibližně 600 lexikálních jednotek, této slovní zásobě rozumí při čtení, poslechu, konverzaci a sám ji používá při vlastních ústních i písemných sděleních	**Slovní zásoba** - názvy evropských frankofonních zemí a měst a některých dalších evropských zemí, zejména sousedících s ČR - informace o zdravotním stavu (svém, svého přítele) - popis osoby a předmětu, zejména určení barvy, popis třídy, města - moje rodina (vyjádření věku) - určení času (hodiny, dny, měsíce, roční období) - můj denní a týdenní program – pojmenování různých činností, zejména sportovních, vyjádření, co	OSV - mezilidské vztahy MKV - kulturní diference, multikulturalita	

- umí navázat běžný společenský kontakt pomocí obvyklých forem pozdravů, představování, poděkování a omluv - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině, svých přátelích a běžných každodenních situacích - může klást a zodpovídat jednoduché otázky v rámci probíraného učiva	rád/nerad dělám - dopravní prostředky (cesta do školy) - počasí v jednotlivých ročních obdobích, předpověď počasí - jednoduché vyprávění o své četbě (novin, časopisů, literatury) **Komunikace** - pozdravy, oslovení, představování - vyjádření poděkování a odpovědi na poděkování, omluvy, blahopřání k narozeninám, časoprostorových vztahů, nabídky, její přijetí nebo odmítnutí - Požádání o informaci, podání informace (adresa, telefonní číslo). dotaz na cestu, vysvětlení cesty (včetně cesty dopravními prostředky)		

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty obsahující známou a částečně i neznámou slovní zásobu - osvojí si pravopis dalších lexikálních jednotek a gramatických struktur - v rozsahu probíraného učiva používá ústně i písemně jednotlivé gramatické kategorie a struktury: - ve větách používá kromě přítomného času i časy minulé *passé composé (i 2. část)* a *imparfait*, kromě opisného futura i *futur simple* - užívá běžně tvary dalších frekventovaných nepravidelných sloves - je schopen vyjádřit srovnání pomocí komparativu a superlativu přídavných jmen a příslovcí	**Zvuková a grafická stránka jazyka** - upevňování pozitivních výslovnostních i pravopisných návyků a ujasňování vztahu mezi těmito dvěma stránkami jazyka. - nepravidelnosti ve výslovnosti **Mluvnice** - Podstatná jména – nepravidelnosti v tvoření množného čísla, podstatná jména odvozená od číslovek. - Člen dělivý u látkových podstatných jmen, jeho vynechávání a nahrazení předložkou *de* po záporu a po výrazech množství Přídavná jména *beau, nouveau, vieux,* stupňování přídavných jmen. - Zájmena – neurčitá *tout (le)* a *aucun*, ukazovací samostatná, osobní nesamostatná v předmětu přímém a nepřímém. - Číslovky řadové. - Slovesa – minulý čas složený *passé composé* s pomocným slovesem *avoir* i *être*, zvratná slovesa, zvláštnosti v časování sloves 1. třídy na *-er* (*s´appeler, acheter, essayer, s´inquiéter, préférer, espérer*), časování sloves 2. třídy na *-ir*	EGS - vzdělání v Evropě a ve světě	

	(choisir), imperfektum (*imparfait*), budoucí čas jednoduchý (*futur simple*), další nepravidelná slovesa 3. třídy (*voir, connaître, venir, revenir, pouvoir, vouloir, devoir, plaire, mettre, promettre, attendre, boire, sortir, partir, envoyer, offrir, ouvrir, croire, vivre*). - Příslovce – stupňování, tvoření od přídavných jmen. - Zájmenné příslovce *en.* - Syntax: účelové věty *pour + inf., moi aussi/moi non plus,* záporné věty s *ne ... personne/jamais/rien/plus,* omezovací konstrukce *ne ... que = seulement,* zdůraznění větných členů konstrukcí *c´est ... qui/que, que* v různých významech, podmínkové souvětí (*si* + přítomný čas).		
- si aktivně osvojí přibližně dalších 450 lexikálních jednotek, této slovní zásobě rozumí při čtení, poslechu, konverzaci a sám ji používá při vlastních ústních i písemných sděleních - rozvíjí schopnost odhadovat nové výrazy a tvary a účelně pracuje s abecedním slovníkem v učebnici, popř. s dvojjazyčným slovníkem	**Slovní zásoba** - zážitky z prázdnin, cestování. - druhy obchodů, nakupování - opis ulice (pouliční ruch, manifestace, dopravní kázeň) - oblékání, móda + vyjádření, co se líbí/nelíbí - Bydlení – popis bytu, domu, jeho okolí. - jídlo a pití - školní rok – učební předměty, pobyt na horách, prázdniny - hudba klasická i moderní, francouzský šanson, nejznámější zpěváci a skupiny - prázdninové/víkendové plány - způsob trávení volného času (rozhlas, televize, sport, kultura – kino a	MKV - kulturní diference OSV - mezilidské vztahy	

- je schopen ústně i písemně vyprávět o zážitcích z prázdnin, jak tráví volný čas, co jí k snídani, obědu a večeři, popsat své bydliště a oblečení - může komunikovat při výměně informací o probíraných tématech - hovoří o svých plánech a ptá se na plány druhých - zapojí se do jednoduché konverzace ostatních osob, vyjádří svůj názor a poskytne požadované informace	divadlo, hudba) **Komunikace** - osvojení komunikativní kompetence v rozsahu učiva vymezeného probíranými jazykovými prostředky - vyprávění a rozhovor o prázdninách, volném čase, zájmech, škole, bydlišti, blízkém okolí - vyjádření pozvání k návštěvě, nabídky jídla a pití		

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty obsahující známou a částečně i neznámou slovní zásobu - osvojí si pravopis dalších lexikálních jednotek a gramatických struktur Žák v rozsahu probíraného učiva používá ústně i písemně jednotlivé gramatické kategorie a struktury: - ve větách používá kromě přítomného, budoucího a minulých časů i podmiňovací způsob přítomný, trpný rod a konjunktiv přítomný - užívá běžně tvary dalších frekventovaných nepravidelných sloves - užívá správné tvary vztažných zájmen a osobních zájmen v předmětu - kromě jednoduchých vět se vyjadřuje i v souvětích, v nichž používá příslušné spojky a slovesné způsoby a časy	**Zvuková a grafická stránka jazyka** - upevňování pozitivních výslovnostních i pravopisných návyků a ujasňování vztahu mezi těmito dvěma stránkami jazyka - nepravidelnosti ve výslovnosti **Mluvnice** - podstatná jména – používání členů - přídavná jména – postavení přídavných jmen v přívlastku - zájmena – vztažná *qui, que, où, ce qui, ce que*, neurčitá *chaque, chacun, autre, même, quel qu´un,* postavení 2 zájmenných předmětů ve větě oznamovací, tázací a rozkazovací - číslovky – opakování základních i řadových číslovek - slovesa – podmiňovací způsob přítomný *conditionnel présent,* trpný rod, konjunktiv přítomný *subjonctif présent,* další nepravidelná slovesa 3. třídy (*mourir, rire, valoir, se plaindre, dormir, s´endormir, cueillir, disparaître, se servir, conduire, construire)* - předložky – upevňování používání různých předložek - syntax – různé významy *que*, spojky *puisque, parce quo,* podmínkové souvětí *si + imparfait*, různé významy	OSV - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	

	si, être en train de + infinitiv, *avant de* + infinitiv, různé významy *avant,* blízká minulost *passé récent venir de* + infinitiv, souslednost časů v oznamovacím způsobu (vyjádření současnosti a následnosti), přímá a nepřímá řeč, *faire* + infinitiv, *faire/avoir à/sans/au lieu de/ arriver à/se mettre à* + infinitiv, předpona *re–* , používání subjonctivu		
- si aktivně osvojí přibližně dalších 450 lexikálních jednotek, této slovní zásobě rozumí při čtení, poslechu, konverzaci a sám ji používá při vlastních ústních i písemných sděleních - rozvíjí schopnost odhadovat nové výrazy a tvary a účelně pracuje s abecedním slovníkem v učebnici, popř. s dvojjazyčným slovníkem	**Slovní zásoba** - rodina – fyzické a charakterové vlastnosti, výběr dárků - bydlení – zařízení vlastního pokoje - denní režim – domácí práce - pobyt v přírodě – ekologické problémy a národní parky - dopravní prostředky – cesta autem, vlakem, autobusem, letadlem - oblékání – hodnocení zevnějšku druhé osoby, dívčí tematika: líčení atd. - zdraví – lékařské vyšetření, správná životospráva - cestování – přípravy na cestu		
- je schopen ústně i písemně podat informace o členech rodiny, o svém bydlišti, dovede popsat svůj pokoj a oblečení - je schopen komunikovat s lékařem při lékařském vyšetření, diskutovat o správné životosprávě - umí vyjádřit svůj názor na probíraná témata	**Komunikace** - Osvojení komunikativní kompetence v rozsahu učiva vymezeného probíranými jazykovými prostředky. - Vyprávění a rozhovor o členech rodiny, bydlišti, zařízení vlastního pokoje, domácích pracích, pobytu v přírodě, cestování různými dopravními prostředky a přípravách na cestu, oblékání, líčení. - Komunikace s lékařem při lékařském		

	vyšetření, vyjádření, kde cítíme bolest, komunikace na téma správné životosprávy		

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně texty obsahující známou a částečně i neznámou slovní zásobu - osvojí si pravopis dalších lexikálních jednotek a gramatických struktur Žák v rozsahu probíraného učiva používá ústně i písemně jednotlivé gramatické kategorie a struktury: - ve větách používá všechny francouzské slovesné způsoby a časy - užívá běžně tvary dalších frekventovaných nepravidelných sloves - užívá správné tvary vztažných zájmen - kromě jednoduchých vět se vyjadřuje i v souvětích, v nichž používá příslušné spojky a slovesné způsoby a časy - má celkový přehled o základech francouzské mluvnice a svých znalostí je schopen využívat v různých didaktických testech i samostatných ústních a písemných projevech	**Zvuková a grafická stránka jazyka** - upevňování pozitivních výslovnostních i pravopisných návyků a ujasňování vztahu mezi těmito dvěma stránkami jazyka. - nepravidelnosti ve výslovnosti **Mluvnice** - zájmena – složené tázací zájmeno samostatné *lequel*, samostatná přivlastňovací zájmena *le mien …,* vztažná zájmena *lequel* a *dont*, zevšeobecňující neurčité výrazy *n´importe qui/quo/quel/lequel.* - slovesa – složený budoucí čas *futur antérieur,* předminulý čas *plus–que–parfait*, příčestí přítomné *particcipe présent,* přechodník *gérondif,* podmiňovací způsob minulý *conditionnel passé,* konjunktiv minulý *subjonctif passé,* infinitiv minulý *infinitif passé,* jednoduchý minulý čas *passé simple,* další nepravidelná slovesa 3. třídy, shrnutí francouzských slovesných způsobů a časů - předložky – upevňování používání různých předložek - příslovce – zevšeobecňující neurčité výrazy *n´importe où/comment/quand.* - syntax – užívání subjonctivu ve větách jednoduchých i vedlejších,	EGS - globalizační a rozvojové procesy žijeme v Evropě EVVO - člověk a životní prostředí MDV - mediální produkty a jejich významy	

- si aktivně osvojí dalších asi 400 lexikálních jednotek, této slovní zásobě rozumí při čtení, poslechu, konverzaci a sám ji používá při vlastních ústních i písemných sděleních - rozvíjí schopnost odhadovat nové výrazy a tvary a účelně pracuje s abecedním slovníkem v učebnici, popř. s dvojjazyčným slovníkem - umí vyjádřit svůj názor na probíraná témata.	infinitivní vazby, souslednost časů, podmínková souvětí **Slovní zásoba** - vybraná slovní zásoba z oblasti životního prostředí, médií, plánů do budoucna, historie, umění, frankofonie, rasismu, vědy a techniky, literatury **Komunikace** - osvojení komunikativní kompetence v rozsahu učiva vymezeného probíranými jazykovými prostředky - vyprávění a rozhovor o životním prostředí, médiích, každodenním životě, volném čase a zábavě, plánech do budoucna		

5. 5 Ruský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět ruský jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 4. ročníku po třech hodinách týdně. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G.

Vzdělávání v předmětu ruský jazyk:

- realizuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP G,
- ve druhém jazyce je žádoucí dosažení jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajícím úrovni B1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o předmět,
- rozvíjí všechny jednotlivé jazykové dovednosti
- vede k osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopnosti žáku dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích,
- prohlubuje faktografické znalosti žáků týkající se Ruské federace a upevňuje vědomí existence rozličných kultur,
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s prací ve skupinách
- samostatné tvořivé úkoly – psané jazykové práce , prezentace v ruském jazyce
- práce s autentickým ústním projevem, autentickým písemným projevem či psaným textem
- získávání a upevňování dovednosti pracovat s různými druhy slovníků, informativní literaturou, encyklopediemi a médii,

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybaveny didaktickou technikou.
Předmět ruský jazyk je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Předmětem prolínají průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel:

- žáky učí orientovat se v nabídce informačních zdrojů (tisk, internet), samostatně vyhledávat a zpracovávat potřebné informace pro svoji práci (referáty, samostatné práce, projekty)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k hledání a uplatňování různých variant řešení daného problému, přičemž využívá získaných vědomostí

Žák:

- je veden k využívání mezipředmětových vztahů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním samostatné práce stimuluje žáky k práci s různými informačními zdroji, k jejich zpracování, třídění a využívání získaných informací
- stimuluje situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat (něžné situace v obchodě, při cestování,na úřadě, v restauraci apod.), rozvíjí jejich
- komunikační schopnosti v páru či ve skupině
- spolu s žáky pracuje s poslechovými i psanými texty, rozvíjí schopnost s textem pracovat a informace v něm obsažené předávat v ústním, ale i písemném projevu
- rozvíjí schopnosti sdělovat informace, zážitky a své názory

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří v povědomí žáků tolerantní přístup k různorodým jazykovým a kulturním zvláštnostem dané jazykové oblasti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ve společné týmové práci sleduje rozdělení rolí a koordinuje žáky tak, aby dosáhli vytyčeného cíle, respektovali ostatní ve skupině a přitom se sami realizovali

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu, rozpoznání a využití příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě

Žák:

- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost

Ročník: 1.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
Porozumění a poslech - běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí jednoduché a zřetelné promluvě - rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky - aktivně používá dvojjazyčný slovník Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům - v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - vyhledá známé výrazy a fráze - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise Mluvení - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tématických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na známé téma - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích Psaní - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů - napíše krátký dopis - napíše krátké vyprávění - vytvoří jednoduchý popis	Jazykové prostředky Fonetika - základní druhy intonace a jejich význam - přízvuk - základní fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - podstatná jména - přídavná jména a příslovce - jednoduché slovesné časy - vyjadřování budoucnosti - modální slovesa - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary - dopis - vyprávění – reprodukce - popis Tematické okruhy - rodina - škola - místo, kde žiju - bydlení - volný čas, koníčky - jídlo	OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, EGS - žijeme v Evropě MKV EVVO	Využívání slovníků

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- oblékání - nákupy - svátky, tradice - příroda - cizí země Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - žádost o pomoc, informaci - souhlas , nesouhlas - vyjádření názoru, jednoduchý argument		

Ročník: 2.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
Porozumění a poslech - běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu - najde určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům - v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje - seznámí se s různými technikami čtení - aktivně používá dvojjazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm Mluvení - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na dané téma - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích - vyžádá si základní informaci - zapojí se do konverzace Psaní - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tématických okruhů - napíše krátký dopis - napíše krátké vyprávění - sestaví jednoduchý dopis	Jazykové prostředky Fonetika - složitější fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu Gramatické kategorie - přídavná jména a příslovce - stupňování - jednoduché slovesné časy - slovesné konstrukce - rod činný a trpný - věta jednoduchá a pořádek slov - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary - dopis formální i neformální - vyprávění – reprodukce - popis Tématické okruhy - rodina, vztahy a výchova - škola a vzdělání - místo, kde žije - bydlení - volný čas, zájmy - jídlo - oblékání - nákupy - svátky a tradice	OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž EGS - žijeme v Evropě	Využívání slovníků

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- příroda a životní prostředí - rusky mluvící země, základní geografické údaje - RF vzhledem k Evropě Komunikační situace - pozdrav - poděkování - omluva, prosba, žádost - souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru		

Ročník: 3.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu - pochopí hlavní smysl autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí - postihne různé názory a stanoviska - pochopí hlavní smysl autentického materiálu (s využitím slovníkové podpory) - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - při své práci využívá různé druhy slovníků Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či získání informace - vyhledává v textu hlavní myšlenky - vyhledává v textu detailní informace - orientuje se v textu z učebnice Mluvení - stručně vyjádří svůj názor na jednodušší problematiku - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text se známou slovní zásobou - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji Psaní - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do souvislého textu - osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky	Jazykové prostředky Fonetika - složitější fonetické jevy Pravopis - správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - podstatná jména - přídavná jména a míra vlastnosti - stupňování přídavných jmen a příslovcí, i nepravidelně - slovesné časy - otázka a zápor - slovesné konstrukce - infinitivní konstrukce Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování Tématické okruhy - rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - místo, kde žije - práce - volný čas - životní styl - tradice - rusky mluvící země	OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, EGS - žijeme v Evropě	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
	Komunikační situace - pozdravy - poděkování - adresa - blahopřání - omluva - žádost, prosba - odmítnutí - orientace v místě - vyjádření názoru, argumentace		

Ročník: 4.

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - pochopí hlavní smysl autentické konverzace - pochopí smysl textu v učebnici - pochopí hlavní smysl autentického materiálu (s využitím slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si základy práce s různými typy slovníků Čtení - čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či získání informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informace - postihne strukturu jednoduchého textu - orientuje se v textu z učebnice - k detailnější analýze textu využívá různé druhy slovníků Mluvení - stručně vyjádří svůj názor - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci - zapojí se do konverzace a udržuje ji Psaní - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseku do souvislého textu - logicky strukturuje text - používá základní prvky formálního a neformálního stylu - podrobně popíše událost či zážitek - popíše své pocity	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie - podstatná jména - přídavná jména - slovesné časy - otázka a zápor - podmínkové a časové věty - vyjádření příčiny a důsledku Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování - slovotvorba Slohové postupy - vyprávění, popis, dopis, životopis Tématické okruhy - rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - škola - místo, kde žiju - práce - životní styl - rusky mluvící země - kultura, umění Komunikační situace	OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž, žijeme v Evropě MKV - základní problémy sociokuklturních rozdílů MDV – mediální produkty a jejich významy	Využívání slovníků, Četba upravené beletrie v ruštině

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
- napíše životopis, jednouchý příběh nebo popis	- pozdravy - poděkování - adresa - blahopřání v různých životních situacích - vyjádření lítosti a porozumění - žádost, prosba - odmítnutí, omluva - sdělení stanoviska - argumentace - zjišťování názoru - telefonní rozhovor		

5. 6 Španělský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět španělský jazyk se na gymnáziu vyučuje od školního roku 2014/2015. Je vyučován jako samostatný předmět ve čtyřletém studiu v 1. až 4. ročníku.v časové dotaci 3 hodin týdně v každém ročníku čtyřletého studia. Španělský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Zároveň je pojatý jako předmět využívající vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a svět práce a Člověk a zdraví. Snahou výuky je zahrnout do svého obsahu většinu průřezových témat. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G. Počáteční výukovou fází je úroveň A1 a výstupovou fází by měla být úroveň B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Koncepce předmětu je dosáhnout dostatečných jazykových znalostí pro dorozumění se v běžných denních a životních situacích. Výuka španělského jazyka je nabízena také formou nepovinného semináře napříč ročníky při časové dotaci 2 hodin týdně. Španělský jazyk si žáci mohou vybrat jako maturitní předmět. Žáci jsou vyučováni ve skupinách.. Výuka probíhá ve specializované třídě určené pro výuku cizích jazyků, případně v kmenové třídě.

Vzdělávání v předmětu španělský jazyk:

1. primárně se snaží podchytit zájem žáků o studium atrkativního cizího jazyka
2. zaměřuje se na zdokonalování řečových, poslechových a vizuálních znalostí žáků
3. podporuje naučení, upevnění a použití aktivní slovní zásoby
4. podněcuje ke komplexnímu jazykovému vědění (čtení s porozuměním, mluvení, psaní a poslech s porozuměním)
5. předkládá ke studiu témata běžná pro jazykové dorozumění
6. vyžaduje maximální spolupráci ze strany žáků, zejména v rovině domácí přípravy a aktivní účasti ve výuce
7. pravidelně učí žáky pracovat s doplňkovými materiály jakými jsou např. internetové zdroje, cizojazyčná literatura, slovníky apod.
8. představuje žákům španělské a latinoamerické kulturní zázemí

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

1. frontální výuka, skupinová výuka, samostatná práce studentů, samostudium
2. přednáška, práce s textem, diskuse, aktivní četba, konverzace, inscenační metody (přebírání rolí), brainstorming, projektová výuka
3. prezentace, výuka podporovaná počítačem, sledování výukových filmů, využití internetu
4. účast vybraných žáků na olympiádách ve španělském jazyce

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

1. učitel vede žáky k systematickému poznávání principů jazykových prostředků
2. předkládá a vhodnými metodami a formami zprostředkovává žákům jednotlivé fonetické, gramatické, lexikální a stylistické jevy
3. vede žáky k nabývání nových poznatků a dovedností jako prostředku seberealizace a osobnostního rozvoje v jazykových schopnostech a dovednostech
4. vede žáky k reflexi vlastního učení a myšlení v cizím jazyce
5. vede žáky k myšlení o rozdílnostech jiných kultur a národů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

1. předkládá problémové situace v komunikaci v německém jazyce
2. vede žáky při řešení jazykových cvičení k rozpoznání problému tématu, objasnění jeho podstaty, rozfázování cesty k jeho řešení, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek, pak nechť žák volí cestu nejoptimálnější dle jeho úsudku vedoucí ke zdárnému řešení úlohy
3. motivuje žáka ke kritickému posuzování nabytých poznatků získaných z teorie či praxe, jejich ověřování a pro svá tvrzení nacházet argumenty a důkazy
4. dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
5. vede žáky k hledání vlastních zdrojů pro výuku německého jazyka v běžné praxi
6. klade důraz na aplikaci jazykových znalostí a dovedností v reálných situacích

Kompetence komunikativní

Učitel:

1. vede žáky ke správnému užívání jazykových prostředků
2. podněcuje žáky k argumentaci
3. zadává diskuse na zvolené téma
4. vede žáky k získávání informací z různých literárních zdrojů s důrazem na kritiku jejich pravdivosti
5. dbá na korektní písemný a mluvený projev
6. zadává vhodné náměty k rozvoji mluveného projevu žáků (jednoduchý referát, forma jeho zpracování a prezentace)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

1. zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
2. vede žáky k vhodnému chování s ohledem na jejich zdraví a zdraví druhých
3. vede žáky k vyslechnutí a respektování názorů a postojů a k tolerantnímu hodnocení příslušníka jiné národnosti, kultury a sociální skupiny
4. podněcuje žáky ke smysluplné diskusi o aktuálních problémech lidské společnosti

Kompetence občanské

Učitel:

1. vede žáky k utváření si správného postoje k využití německého jazyka při různých životních situacích
2. společně s žáky respektuje pravidla
3. vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
4. vede žáky k pochopení základních environmentálních problémů a k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
5. vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

1. soustavně působí na žáky s cílem pochopit potřebu učení se cizímu jazyku pro zvýšení šancí na přijetí do zaměstnání

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
Porozumění a poslech: – umí porozumět základním instrukcím – reaguje na zadání úkolů – správně reprodukuje jednoduché texty **Čtení s porozuměním:** – správně hláskuje libovolné (i neznámé) slovo – umí se zeptat na význam slov – vyhledá v textu požadovanou informaci – umí pracovat s textem i na základě španělského zadání – stručně, vlastními slovy, vyjádří obsah textu – zvládne samostatně pracovat se slovníkem **Mluvení:** – umí pozdravit a rozloučit se – zvládne pojmenovat věci ve svém okolí (rodina, škola, volný čas apod.) – vyjádří, co se kde nachází – komunikuje na základní úrovni – zaujme stanovisko, postoj, diskutuje na základní úrovni, jednoduše argumentuje, uvede klady a zápory – popíše jednoduchý obrázek – vyjádří základní pocity a potřeby **Psaní:** – napíše pozdrav, pohlednici, krátký dopis	**Fonetika:** výslovnost, přízvuk, intonace **Pravopis:** španělská ortoepická norma, rozdíly v přízvučnosti a nepřízvučnosti, důležitost slovního přízvuku, zdvojená hláska „r“ **Gramatika:** – osobní zájmena singuláru a plurálu, tázací zájmena, zvratná zájmena, tázací zájmeno *cuánto, por qué, cuál,* přivlastňovací zájmena nesamostatná, vztažné zájmeno *que,* zájmena *usted/ustedes*, neurčitá zájmena algún, alguno, ningún, ninguno, zájmena předmětu přímého, ukazovací zájmeno *ese* – časování pravidelných sloves, časování sloves se změnou kmenové hlásky, výraz *hay*, slovesa *tener, ver*, vazba *para* + infinitiv, nepravidelná slovesa *estar, ir, hacer, decir*, zvratná slovesa, slovesa nepravidelná v 1. os. sg. (*conocer, traducir*), slovesa *gustar, encantar, interesar,* slovesná vazba *ir* + infinitiv, *tener que* + infinitiv, *poder* + infinitiv, sloveso se změnou kmenové samohlásky e – i, vazba *antes de / después de* + infinitiv, použití sloves *estar / hay*, neosobní vazby *hay que, (no) se puede, está prohibido* + infinitiv, rozkazovací způsob kladný a záporný pro 2. os. sg., spojka *si* + sloveso v prézentu, trpný rod – určitý a neurčitý člen, rod a číslo substantiv, přechylování, vykání, – adjektiva obyvatelská, adjektiva, komparativ, superlativ – předložky *de, en, a, y, o, ni, pero, solo, por eso* – příslovce todo, mucho, muy, bastante, poco, un poco, nada větný zápor a jeho význam,	OSV MKV	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
	Lexikologie: rozšiřování slovní zásoby na základě aktuálně probíraných konverzačních témat **Stylistika:** stručné informační texty – pohlednice, dopis, vyprávění		
Porozumění a poslech: – umí se zeptat na jméno, národnost a odpovědět – zvládne do textu doplnit chybějící informace – dokáže reprodukovat jednoduchý text **Čtení s porozuměním:** – čte a rozumí jednoduchým textům – překládá jednoduché věty i souvětí – dosazuje informace do rozhovoru **Mluvení:** – pozdraví a rozloučí se	**Konverzační témata:** **El primer día, Estos somos nosotros, Cuestión de gustos**	OSV EGS	
	Mi clase de espaňol	EGS MKV	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
představí sebe a ostatní – poděkuje, omluví se, zeptáse, když nerozumí – vyjádří, co se kde nachází – argumentuje, proč něco dělá rád či nerad – popíše svůj prýzdninový den – porovnává různá místa – umí říct, že je něco horší nebo lepší – hovoří o počasí – určí příbuzenské vztahy – popíše vzhled a vlastnosti osob – určí datum – vyjádří souhlas a nesouhlas se zálibami ostatních – hovoří o tom, jaké filmy se mu líbí – popíše svůj běžný den – zeptá se a řekne, kolik je hodin – zeptá se na cestu a popíše jí – sjedná si schůzku – popíše svůj rozvrh hodin – popíše dům nebo byt a jeho	**De campo y playa, Del trabajo a casa, De marcha por la ciudad, Mi casa es tu casa**	OSV EGS	
	!Que aproveche!	OSV EGS	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
části – přivítá návštěvu – řekne, že je něco dovoleno nebo zakázáno – vypráví o svých stravovacích návycích – poradí, přikáže, zakáže – nakoupí potraviny – objedná si v restauraci – popíše, z čeho se skládá pokrm – k nakupování – sdělí, co je zakázáno – vyjmenuje služby v J. Hradci, v místě bydliště – simuluje rozhovor z prostředí obchodu, nákupního centra, pošty, banky, policejní stanice apod. **Psaní:** – napíše stručný rozhovor, dopis, e-mail, sms – napíše stručný text na dané téma			

5. 7 Dějepis

Vyučovací předmět dějepis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Rozvíjí průřezová témata – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Předmět zprostředkovává poznatky z historie a podporuje utváření historického povědomí v souvislostech.

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Dějepis kultivuje historické povědomí žáků, upevňuje vazby a vztahy mezi historickými fakty, objasňuje historii jako proces vývoje lidské společnosti. Těžiště předmětu leží v pochopení vztahů, vazeb, souvislostí a procesů. Obsažená dějepisná fakta mají v předmětu své opodstatnění, jsou uspořádána chronologicky (na základě obvyklé historické periodizace), ale zároveň plně akcentují historické souvislosti.

Časové a organizační vymezení

Dějepis je řazen do všech čtyř ročníků s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Ve čtvrtém a třetím ročníku budou žákům nabídnuty jednoleté volitelné předměty v rozsahu 2 hodiny týdně, které budou rozvíjet dějepisné znalosti a historické povědomí a budou posilovat jednotlivé kompetence.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Environmentální výchova
Mediální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- učitel vede žáky ke studiu historie, k orientaci v odborné literatuře
- učitel vede žáky ke kritické práci s prameny
- učitel vede žáky ke kritickému přístupu k médiím
- učitel vede žáky k tvořivému zpracovávání informací
- učitel zadává žákům ročníkové a seminární práce, ve kterých prokazují schopnost pracovat s informacemi

Kompetence k řešení problémů:

- učitel vede žáky k prezentaci získaných informací
- učitel vede žáky k hledání různých pohledů na historii a k jejich porovnávání
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení, k analyzování problémů
- učitel vede žáky k tvořivému myšlení a interpretaci dějin

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky ke správnému formulování základní historické faktografie
- učitel vede žáky k přesnému a odbornému vyjadřování
- učitel vede žáky k precizní práci s odbornými termíny
- učitel vede žáky k vhodné argumentaci, spolupráci a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální:

- učitel vytváří podmínky pro spolupráci se žáky a pro práci ve skupině
- učitel vytváří podmínky pro projektovou činnost žáků v předmětu dějepis

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k formování vlastních názorů a postojů
- učitel vede žáky utváření občanských postojů
- učitel vede žáky etickému pohledu na dějiny lidské společnosti
- učitel vede žáky k vnímaní současnosti v evropských a světových souvislostech
- učitel vede žáky k respektování názorů jiných
- učitel vede žáky k toleranci

Kompetence k podnikavosti:

- učitel motivuje žáky k zapojení do projektů, soutěží, odborných aktivit
- učitel vede žáky s ohledem na budoucí profesní zaměření k jejich osobnímu rozvoji

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami:

- učitel pracuje se žáky se speciálními potřebami v rámci tříd, ve kterých jsou integrováni, škola jim vytváří podmínky pro studium

Zabezpečení výuky nadaných žáků:

nadaným žáků vytváří škola,učitelé individuální podmínky pro jejich osobní rozvoj

Ročník 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	**ÚVOD DO STUDIA HISTORIE** - Archeologie, archeologické prameny a metody, - výzkum - Spolupráce archeologie s dalšími vědními obory - Pomocné vědy historické	EVVO - Vztah k přírodnímu prostředí, datování v archeologii	
- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	**PRAVĚK** - Paleolit, mezolit, - neolit, eneolit, - doba bronzová, - doba železná	EVVO - Vztah lidské společnosti k přírodnímu prostředí, závislost člověka na přírodě, nevratné zásahy EGS - kontakty jednotlivých kulturních oblastí, obchod,předávání znalostí, stěhování národů	
- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy - popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	**STAROVĚK** - staroorientální státy - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína - antické Řecko - antický Řím - naše země a ostatní Evropa v době římské - civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	MKV - neevropské náboženské systémy, judaismus,různorodé kultury a společnosti a jejich vzájemný kontakt EVVO - schopnost civilizací žít v souladu s přírodou,regulace vodních toků, architektura, poznatky jako dědictví starověku, vliv přírodních katastrof na starověké civilizace EGS - kontakty civilizací EVVO - zneužívání přírody v době antické,	

		vykácení lesů, nedostatek půdy, demografické změny a jejich dopad	

Ročník 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě - vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	**RANÝ STŘEDOVĚK** - utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) - islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze - křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství venkov a zemědělství, kolonizace;	EVVO - proměna krajiny a společnosti OSV - křesťanské hodnoty, základy kulturního dědictví MKV - setkávání a prolínání kultu EGS - kláštery místa pro duchovní rozvoj a vzdělání, kořeny evropské kultury	
- definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území - vymezí specifika islámské oblasti vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	**VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK** - vznik a rozvoj měst, řemeslo, obchod - vzdělanost a umění středověké společnosti - křížové výpravy, rytířská kultura - Židé a křesťanská společnost - Vrcholný středověk Anglie, Francie, stoletá válka - Svatá říše římská - Český stát - Husitství - Český stát a východní Evropa na konci středověku	EVVO - kolonizace, kultivace půdy, zakladatelská činnost, rozvoj krajiny MKV - vznik kříž. států kulturní ovlivňování se	
- rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	**POČÁTKY NOVOVĚKU** - renesance a humanismus; reformace - zámořské plavby	OSV - nápravné hnutí – osobnost Jana Husa, křesťanství, morálka.	

- porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	- rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka - absolutismus a stavovství, barokní kultura, politika, náboženství	evropské hodnoty EVVO - vliv zámořských cest, vliv třicetileté války	

Ročník 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotliv. společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů	**NOVOVĚK** - osvícenství - velké revoluce – francouzská revoluce 1789-1799, vznik USA, rok 1848 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské); emancipační	EGS - základem pro „nový svět“ evropští protestanti MDV - práce s tiskem a informacemi v době FR , respektive za Napoleona Bonaparte) OSV - sociální cítění, nové postoje v souvislosti s PR a válkami, národnostní hnutí	
- charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje - Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období - charakterizuje první světovou válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí,	- hnutí sociálních skupin - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války **MODERNÍ DOBA** - vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů	EGS - nacionalismus, sjednocení, ústava , revoluce, hodnoty evropských osvícenců a myslitelů	

vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku	- proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století - 20. STOLETÍ - první světová válka, I . odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci	OSV - sociální změny ve společnosti MDV - mocnosti monitorují a ovlivňují myšlení občanů	

Ročník 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, - jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných	**MODERNÍ DOBA – SOUDOBÉ DĚJINY** - versailleský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik Československa, Československo v meziválečném období - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, - růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) - druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj - Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; - USA jako světová velmoc	MDV - svoboda projevu součást demokracie MDV - propaganda a manipulace, média v odboji OSV - porušování lidských práv, lokální konflikty,globalizace, bohatý sever x chudý jih MDV - globální oteplování, trvale udržitelný rozvoj EGS - evropská filozofie, hodnoty a jejich schopnost přežít totalitní režim MKV - migrace, soužití kultur, menšiny ve většinové společnosti MDV - rychlý přenos informací, války a konflikty v přímém přenosu, politická manipulace, populismus rychlé informace o porušování lidských práv, média = velmoc) OSV - dějiny jsou zdrojem informací o procesu lidského vývoje,přinášejí nejen fakta, ale také hodnotící měřítko a možnost poučení se	

postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	- životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti		

5. 8 Zeměpis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 1. až 4.ročníku. V 1. - 2. ročníku dvě hodiny týdně, v 3. - 4. ročníku jednu hodinu týdně.
Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací,
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka,
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování,
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem,
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu),
- zeměpisné vycházky s pozorováním,
- projekty.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,…,
- fyzika – sluneční soustava, vesmír,…,
- biologie – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky,…

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy,…,
- ICT – zdroj aktuálních informací a jejich zpracování,
- dějepis – kultura národů, historie států,…

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje,
EVVO – ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí,
MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu,
EGS – objevování Evropy, světa,

MKV – kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti,
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry,
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení.

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací,
- k používání odborné terminologie,
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi,
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní:

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují.

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace,
- k naslouchání a respektování názorů druhých,
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů,
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci,
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků,
- k odpovědím na otevřené otázky,
- k práci s chybou.

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání.

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování,
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání,
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat,
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků,

- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů,
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské:

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace,
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování,
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje,
- k tomu, aby brali ohled na druhé,
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí.

Kompetence k podnikavosti:

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu,
- žáci jsou vedeni k efektivní práci.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu,

k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Ročník 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- porovná postavení Země ve vesmíru a vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby a fáze Měsíce - objasní vliv planetárních pohybů na přírodu a společenský život - v praxi dokáže využívat znalostí o pohybech Země	**Sluneční soustava a postavení Země ve vesmíru** - tvar, pohyby Země ve vesmíru, - důsledky a využití pohybů Země (časová pásma, střídání ročních období)	OSV - všechny tématické okruhy EVVO - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí M - jednotky vzdáleností F – gravitační síla vesmírných těles D – teorie vzniku a stáří vesmíru ZSV – kalendář IVT – výuka a procvičování v multimediální učebně Výběrové exkurze (př.planetárium)	
- používá dostupné kartografické materiály, geografické zdroje dat a informací - orientuje se pomocí map v krajině - v praxi využívá geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá vlastní mentální mapy pro orientaci v krajině - vytváří a v praxi využívá naplánované trasy a projekty - analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje, grafy a tabulky	**Země na mapách** - historie mapování, kartografická zobrazení, měřítko mapy, modernizace v mapové tvorbě (GIS,GPS), obsah map	OSV-všechny tématické okruhy M - grafy,tabulky D - historie mapování IVT - data v elektronické podobě a jejich využití, výuka a procvičování v multimediální učebně Bi – orientace v krajině dle vegetace Terénní vycházka,praktická topografie.	
- objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou - hodnotí vodstvo a půdní obal jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - využívá znalostí a porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život člověka - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů - analyzuje různé druhy poruch v litosféře	**Atmosféra** - vlastnosti a vrstvy atmosféry, podnebné pásy, rozložení tlakových útvarů na Zemi **Hydrosféra** - hydrologický cyklus,akumulace vody na pevnině a v oceánech, vlastnosti mořské vody,dělení světového oceánu,význam vody pro život člověka,ostatních organismů a rostlin)	OSV - všechny tématické okruhy EGS - globální problémy,jejich příčiny a důsledky EVVO - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí EGS - globální problémy,jejich příčiny a důsledky EVVO - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí F - měřitelné veličiny meteorologických prvků D - historie vzniku a dělení kontinentů CH - složení hornin a jejich druhy,chemické procesy	

- využívá geologickou mapu k objasnění geologického vývoje regionů - rozpozná základní magmatické,sedimentární a metamorfované horniny - rozliší hlavní geobiomy světa,charakterizuje jejich znaky a určí typické zástupce rostlin a živočichů - analyzuje využitelnost půd a geobiomů - rozpozná vztahy mezi složkami FGS	**Litosféra** - exogenní a endogenní činitelé, desková tektonika,členění zemské kůry, tvary zemského povrchu geologická historie Země, zvětrávání, magmatický a sedimentační proces **Pedosféra** - vznik a složení půd,typy a druhy půd,půdní horizonty,význam **Biosféra** - přírodní zóny Země **Praktická geografie** - živelné pohromy a způsoby chování při nich, ochrana člověka v mimořádných situacích	Bi - druhy rostlin a živočichů,rekultivace a revitalizace krajiny ZSV - chování při živelných katastrofách,vliv na psychiku člověka IVT- výuka a procvičování v multimediální učebně Přednášky, komentované dataprojekce dle aktuální nabídky. Terénní cvičení a pozorování. Výběrová exkurze (terénní geografická výuka) Projekt (skupinová práce) na téma z FGS	
- analyzuje tématické mapy související s učivem - lokalizuje soustředění obyvatelstva - vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - na mapě vymezí rozmístění ras,národů,etnických, jazykových skupin,náboženství a charakterizuje jejich znaky - vysvětlí příčiny a důsledky migrace obyvatelstva - určí lokalizační faktory sídel - vyhledává,analyzuje a interpretuje číselné a jiné geografické údaje - vyhledá a prezentuje zajímavosti - rozlišuje a posuzuje předpoklady hospodářských aktivit na regionálních příkladech	**Socioekonomická geografie** - obyvatelstvo světa - územní rozmístění,územní pohyb populace,vývoj světové populace - hospodářství-vývoj a současné trendy, členění, význam, lokalizace, dynamik	OSV - všechny tématické okruhy EGS - globalizační a rozvojové procesy, globální problémy,jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc MKV - všechny tématické okruhy MDV - média a mediální produkce, mediální produkty, uživatelé D - demografická revoluce, průmyslová a energetické revoluce (historické souvislosti), sídla a historie osídlení ZSV - náboženská nesnášenlivost, sociální problémy ve společnosti,nerovnoprávné postavení menšin a žen ve společnosti,demokracie	

		versus totalita,lidská práva IVT - prezentace,vyhledávání materiálů na internetu,procvičování a výuka v multimediální učebně M - grafy,diagramy,statistické údaje Bi - vliv přírodních podmínek na osídlení (přelidnění), lidské rasy, fosilní paliva.technické plodiny, výživa CH-chemizace zemědělství, vliv na kvalitu a kvantitu potravin F-parní stroj, výbušný motor, jaderná reakce -vliv na průmysl, dopravu a energetiku, alternativní zdroje energie Komentované dataprojekce,výstavy a přednášky dle aktuální nabídky Exkurze do průmyslových podniků či jiných hospodářských objektů dle aktuálních možností.	

Ročník 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- zhodnotí polohu,hranice,přírodní poměry - vymezí regiony na mapách - zhodnotí kulturní,politické,hospodářské vlastnosti regionů - lokalizuje soustředění obyvatelstva - vyhledává,analyzuje a interpretuje číselné a jiné geografické údaje - vyhledá a prezentuje zajímavosti - porovná region s ostatními regiony světa a - objasní jeho význam - určí regionalizaci světadílu, určí jádrové oblasti - zhodnotí rizika analyzuje dosažené poznatky a vymezí společné znaky regionů - posoudí význam mezinárodních ekonomických a politických integrací - analyzuje sociální a politické problémy a - navrhuje možná řešení - působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí regionů - navrhne řešení ochrany životního prostředí a zachování regionu pro další generace	**Afrika** - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika (poloha, rozloha, přírodní poměry, podnebí, biota, přírodní zdroje, obyvatelstvo, sídla, hospodářství, cestovní ruch, národní parky, problémy Afriky,zajímavosti)	OSV-všechny tématické okruhy EGS-globalizační procesy, globální problémy, humanitární pomoc MKV - všechny tématické okruhy EVVO - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí MDV - média a mediální produkce, uživatelé D – historie kolonizace a dekolonizace,objevné plavby, vývoj obchodu Bi – vliv geografické polohy na život, ohnisko vývoje člověka, původní rostlinstvo a živočichové, národní parky M - grafy, diagramy, statistické údaje ZSV –lidská práva, kulturní specifika, vzdělání,migrace IVT- prezentace, vyhledávání materiálů na internetu, výuka a procvičování v multimediální učebně CH - chemický průmysl,nerostné suroviny AJ - cizí slova při hledání zajímavostí,cizojazyčné materiály při tvorbě prezentací Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky. Prezentace na zadané téma z probíraného regionu, aktuality	
- zhodnotí polohu,hranice,přírodní poměry - vymezí regiony na mapách	**Amerika** - fyzickogeografická a	OSV-všechny tématické okruhy EGS-globalizační a rozvojové procesy,	

- zhodnotí kulturní,politické,hospodářské vlastnosti regionů - lokalizuje soustředění obyvatelstva - vyhledává,analyzuje a interpretuje číselné a jiné geografické údaje - vyhledá a prezentuje zajímavosti - porovná region s ostatními regiony světa a - objasní jeho význam - určí regionalizaci světadílu, určí jádrové oblasti - zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí regionů - navrhne řešení ochrany životního prostředí a zachování regionu pro další generace - zhodnotí rizika analyzuje dosažené poznatky a vymezí společné znaky regionů - posoudí význam mezinárodních ekonomických a politických integrací	socioekonomická charakteristika (poloha, rozloha, přírodní poměry, podnebí, biota, přírodní zdroje, obyvatelstvo, sídla, hospodářství, ekonomický význam pro svět, cestovní ruch, národní parky, zajímavosti)	globální problémy MKV-všechny tématické okruhy EVVO-vztah organismů a prostředí, člověk a životní prostředí MDV-média a mediální produkce, uživatelé D – historie kolonizace a dekolonizace,objevné plavby,migrace obyvatelstva,indiánské říše, vývoj obchodu,státoprávní vývoj M - grafy,diagramy,statistické údaje IVT- prezentace,vyhledávání materiálů na internetu, výuka a procvičování v multimediální učebně Bi - vliv geografické polohy na život, ohnisko vývoje člověka,původní rostlinstvo a živočichové,národní parky ZSV – rasy a národy,lidská práva, drogy CH - chemický průmysl,nerostné suroviny AJ - cizí slova při hledání zajímavostí, cizojazyčné materiály při tvorbě prezentací Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky. Prezentace na zadané téma z probíraného regionu,aktuality	
- zhodnotí polohu,hranice,přírodní poměry - vymezí regiony na mapách - zhodnotí kulturní,politické,hospodářské vlastnosti regionů - lokalizuje soustředění obyvatelstva - vyhledává,analyzuje a interpretuje číselné a jiné geografické údaje - vyhledá a prezentuje zajímavosti - porovná region s ostatními regiony světa a - objasní jeho význam - určí regionalizaci světadílu, určí jádrové oblasti	**Asie** - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika (poloha, rozloha, přírodní poměry, podnebí, biota, přírodní zdroje, obyvatelstvo, sídla, hospodářství, ekonomický význam pro	OSV - všechny tématické okruhy MKV – všechny tématické okruhy EGS - globalizační procesy, globální problémy, mezi.rozvojová spolupráce EVVO - vztah org.a prostředí, člověk a životní prostředí MDV - média a mediální produkce, uživatelé D - starověké říše, stěhování národů,	

- zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí regionů - navrhne řešení ochrany životního prostředí a zachování regionu pro další generace - zhodnotí rizika analyzuje dosažené poznatky a vymezí společné znaky regionů - posoudí význam mezinárodních ekonomických a politických integrací	svět, cestovní ruch, národní parky, zajímavosti)	válečné konflikty, státoprávní vývoj Bi - vliv geografické polohy na život, ohnisko vývoje člověka, původní rostlinstvo a živočichové, národní parky ZSV – rasy a národy, lidská práva, státoprávní vývoj, ekonom. a politické organizace M - grafy, diagramy, statistické údaje IVT - prezentace, vyhledávání materiálů na internetu, výuka a procvičování v multimediální učebně ČJ - porovnání různých druhů písem,literatura CH - chemický průmysl, nerostné suroviny AJ - cizí slova při hledání zajímavostí, cizojazyčné materiály při tvorbě prezentací Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky. Prezentace na zadané téma z probíraného regionu,aktuality	
- zhodnotí polohu,hranice,přírodní poměry - vymezí regiony na mapách - zhodnotí kulturní,politické,hospodářské vlastnosti regionů - lokalizuje soustředění obyvatelstva - vyhledává,analyzuje a interpretuje číselné a jiné geografické údaje - vyhledá a prezentuje zajímavosti - porovná region s ostatními regiony světa a - objasní jeho význam - určí regionalizaci světadílu, určí jádrové oblasti - uvědomí si globální problémy ohrožující tyto oblasti - posoudí význam mezinárodní spolupráce při výzkumu,využívání a ochraně polárních oblastí - zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí regionů - navrhne řešení ochrany životního prostředí a zachování regionu	**Polární oblasti** (Antarktida,Arktida) **Austrálie a Oceánie** (fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika)	OSV - všechny tématické okruhy EGS - global. a rozvojové procesy, globální problémy MKV - všechny tématické okruhy MDV - média a mediální produkce D - historie osídlení ZSV - lidská práva menšin, rasy a národy,kulturní odlišnosti M - statistické údaje, grafy IVT - prezentace výuka a procvičování v multimediální učebně CH - chemický průmysl, nerostné suroviny Aj - cizí slova při hledání zajímavostí, cizojazyčné materiály při tvorbě	

pro další generace		prezentací Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky. Prezentace na zadané téma z probíraného regionu,aktuality.	

Ročník 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- zhodnotí polohu,hranice,přírodní poměry - vymezí regiony na mapách - zhodnotí kulturní,politické,hospodářské vlastnosti regionů - lokalizuje soustředění obyvatelstva - vyhledává,analyzuje a interpretuje číselné a jiné geografické údaje - vyhledá a prezentuje zajímavosti - porovná region s ostatními regiony světa a - objasní jeho význam - určí regionalizaci světadílu, určí jádrové oblasti - zhodnotí rizika, analyzuje dosažené poznatky a vymezí společné znaky regionů - posoudí význam mezinárodních ekonomických a politických integrací - posoudí význam evropské integrace v globálním měřítku - analyzuje změny na politické mapě světa v 20.stol. - analyzuje působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí regionů - navrhne řešení ochrany životního prostředí a zachování regionu pro další generace	**Evropa** - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika - (poloha,rozloha,přírodní poměry, - podnebí,biota,přírodní zdroje,obyvatelstvo,sídla, zemědělství,průmysl,doprava,ekonomika a její transformace, - služby a cestovní ruch - regionalizace - západní, severní, střední, východní, jižní Evropa, alpské země) - integrace a spolupráce, politické změny a státoprávní uspořádání - evropské státy a jejich charakteristika	OSV - všechny tématické okruhy EGS - všechny tématické okruhy MKV - všechny tématické okruhy EVVO - vztah organismů a prostředí, člověk a životní prostředí MDV - média a mediální produkce, uživatelé D – vývoj osídlení,starověké říše, válečné konflikty, průmyslová revoluce a její význam pro svět Bi – vliv geografické polohy na život, ohnisko vývoje člověka, původní rostlinstvo a živočichové, národní parky M - grafy, diagramy, statistické údaje ZSV – lidská práva, kulturní specifika, bezpečnost dopravy, ochrana zdraví a zdravý živ.styl, vzdělání, migrace, evropská integrace, náboženství CH - chemický průmysl, chemizace zemědělství, vliv chem. látek na zdraví člověka, nerostné suroviny IVT- prezentace, vyhledávání materiálů na internetu, procvičování a výuka v multimediální učebně Aj - využití angl.jazyka v konverzaci v rámci exkurze do zahraničí, cizí slova při hledání zajímavostí, cizojazyčné materiály při tvorbě prezentací Projekt – regiony Evropy Výběrová zahraniční exkurze – poznávaní evropských regionů Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky.	

- zhodnotí polohu,přírodní poměry ČR - lokalizuje na mapách regiony ČR - zhodnotí přírodní,kulturní,politické a hospodářské vlastnosti regionů - vyhledává a analyzuje aktuální statistické a jiné geografické materiály,využívá je při výuce - analyzuje aktuální demografické údaje a zaujme stanovisko k budoucímu vývoji - vyhodnocuje předpoklady jednotlivých regionů k hospodářským aktivitám - porovná hospodářskou funkci,vyspělost a význam jednotlivých regionů v rámci ČR - charakterizuje celkově hospodářství ČR a jeho vývojové změny,přínos evropskému a světovému hospodářství - vyhledává a prezentuje historická, kulturní,hospodářská specifika regionu - na základě všech dostupných materiálů vyhodnotí perspektivy dalšího rozvoje regionu - zhodnotí rizika, analyzuje dosažené poznatky a vymezí společné znaky regionů - posoudí význam ekonomických a politických integrací pro ČR - posoudí význam evropské integrace - lokalizuje na mapě NP a chráněná území ČR - analyzuje působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí regionů - navrhne řešení ochrany životního prostředí a zachování regionů pro další generace - lokalizuje na mapách místní region - zhodnotí přírodní,kulturní,politické a hospodářské vlastnosti místního regionu - vyhodnotí jeho význam,postavení a přínos pro ČR,popř.jeho přínos pro Evropu - vytvoří a prezentuje vybraný region ČR či místní region	**Česká republika** - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika (poloha, rozloha, přírodní poměry, podnebí, biota, přírodní zdroje, obyvatelstvo, sídla, zemědělství, průmysl, doprava, ekonomika - její vývoj a transformace, služby a cestovní ruch, euroregiony, územní vývoj, územní členění státu, charakteristika jednotlivých regionů, místní region)	OSV - všechny tématické okruhy EGS - global.a rozvojové procesy, globální problémy MKV - vztah k multilingvní situaci a spolupráce mezi národy EVVO - všechny tématické okruhy MDV - média a mediální produkce, uživatelé M - grafy,diagramy,statistické údaje IVT - prezentace, vyhledávání materiálů na internetu, procvičování a výuka v multimediální učebně CH - chemický průmysl, chemizace zemědělství, vliv chem. látek na zdraví člověka, nerostné suroviny ZSV - náboženství, národnostní menšiny a jejich problémy, migrace a emigrace, sociální problémy ve společnosti , vzdělání, významné osobnosti politického a kulturního dění, mezinárodní spolupráce D - vývoj osídlení, stěhování národů, politický vývoj a válečné konflikty Bi - kulturní a hospodářské plodiny, fosilní paliva, výživa obyvatelstva, NP a CHKO ČJ - nářečí, kulturní tradice a historické osobnosti, zdroj literatury Projekt-regiony ČR Výběrová exkurze – poznávání regionů ČR Exkurze do místního závodu Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky.	

Ročník 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- zhodnotí na příkladech specifické znaky kulturní,přírodní a devastované krajiny a její funkce - posuzuje vzájemné působení krajinotvorných procesů - zhodnotí vzájemný vztah přírody a člověka - analyzuje na konkrétních příkladech - přírodní a kulturní složky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální,regionální a globální úrovni - zhodnotí dodržování zákonů o ochraně životního prostředí - na mapě lokalizuje nejvíce a nejméně postižené regiony ve světě i v ČR - navrhuje možná řešení ochrany životního prostředí - chová se uvědoměle a šetrně k životnímu prostředí	**Krajina a životní prostředí** - vývoj a funkce krajiny - typy krajiny - ochrana krajiny - devastace krajiny - přírodní katastrofy a civilizační rizika - rekultivace - kulturní krajina a její využívání, trvale udržitelný rozvoj, - NP a CHKO - změny životního prostředí	CH - skleníkový efekt, ozónová vrstva, kyselé deště Bi - chráněné druhy rostlin a živočichů, rostliny pro rekultivaci krajiny, dopady devastace na zdraví člověka M - grafy, diagramy, statistické údaje IVT- prezentace, vyhledávání materiálů na internetu, procvičování a výuka v multimediální učebně F - alternativní druhy energie ZSV- výchova člověka k šetrnému a uvědomělému způsobu života vůči přírodě Projekt - ochrana životního prostředí Výběrová exkurze – NP,CHKO Komentované dataprojekce, Výstavy a přednášky dle aktuální nabídky	
- vymezí globální problémy společnosti - analyzuje příčiny,důsledky globálních problémů - vyhledává a prezentuje aktuální statistické a jiné geografické materiály týkající se globálních problémů společnosti - na mapě lokalizuje nejvíce postižené regiony světa - navrhuje řešení globálních problémů - zhodnotí dodržování zákonů a mezinárodních předpisů o ochraně životního prostředí - objasní pozitivní a negativní důsledky globalizace	- globální problémy současného světa - globalizace - trvale udržitelný rozvoj - přírodní katastrofy a civilizační rizika	OSV-všechny tématické okruhy EGS-global. a rozvojové procesy, globální problémy EVVO - vztah organismů a prostředí, člověk a životní prostředí MDV-média a mediální produkce,uživatelé M - grafy,diagramy,statistické údaje VT - prezentace, vyhledávání materiálů na internetu, procvičování a výuka v multimediální učebně F - alternativní druhy energie, vyčerpatelnost fosilních paliv D - rozvoj společnosti a krajiny v průběhu času	

		CH - skleníkový efekt, ozónová vrstva, kyselé deště Bi - chráněné druhy rostlin a živočichů, rostliny pro rekultivaci krajiny, dopady devastace na zdraví člověka, podvýživa, nemoci, dezertifikace, kácení pralesů, fotosyntéza ZSV - trvale udržitelný rozvoj,mezinárodní integrace a jejich pomoc v řešení problémů, výchova člověka k šetrnému a uvědomělému způsobu života vůči přírodě Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky	
- seznámení s aktuální nabídkou pracovních příležitostí a dalších možnostech studia dle zájmů studenta se zaměřením na geografii a příbuzné obory - vyhledává informace a propagační materiály - zajímá se o dění ve vybrané oblasti,navazuje kontakty - zhodnotí své možnosti podílet se na rozvoji vybrané oblasti	**Úvod do světa práce**	OSV - všechny tématické okruhy MDV-média a mediální produkce, uživatelé, role médií v moderních dějinách ZSV - zařazení člověka do společnosti Exkurze do podniků a firem Komentované dataprojekce, výstavy a přednášky dle aktuální nabídky. Dny otevřených dveří na univerzitách	

5. 9 Základy společenských věd

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Základy společenských věd (ZSV) se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 4. ročníku vždy dvě hodiny týdně. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G.

Vzdělávání v předmětu ZSV:

- rozšiřuje poznatky zejména v oblastech psychologie, sociologie, politologie, ekonomie, práva, globálních problémů, religionistiky, filozofie a etiky
- zaměřuje se na reflexi společenské reality a utváření vlastní identity s přihlédnutím k osobnostní vyspělosti žáků
- cílem předmětu ZSV je získávání a integrace poznatků z různých oborů společenských věd, jejich využití nejen ve výuce, ale také v běžném životě
- žáci za pomoci předmětu ZSV mohou lépe poznat a rozvíjet svou osobnost, přispět k volbě cílů a prohloubení sociálního cítění, naučit se orientovat ve společnosti a jejích normách, najít v ní své místo a uplatnění, chápat vývoj lidského myšlení, osvojit si důležité principy a zákonitosti
- ZSV vede žáky k tomu, aby se stali svobodnými a angažovanými občany moderní demokratické společnosti, kteří jsou si vědomi své schopnosti tvořit svůj život a kteří současně cítí odpovědnost za svá rozhodnutí

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- prezentace
- práce ve skupinách
- samostatné práce se zdroji informací
- besedy s hosty, diskuze
- návštěvy významných míst

Předmět ZSV je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví.

Předmětem prolínají průřezová témata.
V předmětu ZSV se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat:

Výchova demokratického občana
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Osobnostní a sociální výchova
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Sociální komunikace

Morálka všedního dne
Spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
Žijeme v Evropě
Vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova
Člověk a životní prostředí

Mediální výchova
Účinky mediální produkce a vliv médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura …) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování jejich hodnověrnosti
- zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura …) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování jejich hodnověrnosti
- vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinová práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých
- zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce
- organizuje besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinová práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinová práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých
- organizuje besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou
- klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví)

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- klasifikuje obsah společenských věd - psychologie - ovládá „umění učit se“, porovná různé metody učení a jejich účinnost - uplatňuje zásady duševní hygieny, orientuje se ve své osobnosti, potřebách a emocích - popíše vhodné způsoby, jak se vyrovnávat s frustrací a stresem - objasní pojmy prožívání, chování, jednání - charakterizuje psychické jevy. Vše ilustruje na příkladech - charakterizuje jednotlivé fáze lidské ontogeneze - aplikuje získané poznatky při sebepoznávání a poznávání druhých lidí - objasní proces permanentního osobnostního rozvoje, autoedukace, sebereflexe - využívá poznatků psychologie v každodenním životě - usiluje o pozitivní změny ve svém životě. - objasní jednotu tělesného i psychického zdraví - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi, co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat	- definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět - psychologie učení, diskuse k zásadám efektivního učení - psychohygiena, náročné životní situace. Způsoby sebereflexe a kontroly emocí. Stres, frustrace - psychické procesy (poznávací, citové, volní), psychické stavy - kapitoly z vývojové psychologie zejména tělesné, duševní a společenské změny ve všech obdobích lidského života - psychologie osobnosti, vlohy, vědomosti, dovednosti, návyky, zájmy, hodnoty, temperament a charakter - význam a nutnost celoživotního sebevzdělávání a sebevýchovy - psychologické poradenství - životní styl, životní a pracovní podmínky podílející se na zdraví v rodině, škole, obci	OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů EVVO – vliv přírody na psychiku člověka, duševní hygiena, rizika stresu, vztah člověka k přírodnímu prostředí, rozvoj vnímání vůči přírodnímu prostředí jako předpoklad i cíl vlastností osobnosti člověka, životní styl	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- výživa, pitný režim.		
- sociologie - vysvětlí celospolečenskou podstatu člověka - popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin - popíše možné důsledky sociálních předsudků - objasní význam sociální kontroly ve skupin - pojmenuje a definuje sociální problémy současnosti a sociálně-patologické chování - uvede příklady - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování - posoudí sociální změny v individuálním a společenském vývoji - zdůvodní hodnoty důležité pro partnerské vztahy, manželství, rodičovství. Projevuje etické postoje v rámci rodiny	- předmět sociologie, proces socializace a metody socializace, teorie sociálních rolí - sociální skupiny a jejich formy. Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným občanům - jedinec ve skupině (vztahy, soc. role, normy chování) - stereotypy - předsudky - sociální struktura ve společnosti – sociální útvary, společenské instituce - sociální nerovnost, sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) - sociální fenomény a procesy (rodina, práce, masmédia, životní prostředí) - média ve společnosti, reklama, financování	OSV - morálka všedního dne MKV - psychosociální aspekty interkulturality MDV - praxe z denního života – tisk, televize, literatura, film EVVO – vztah sociálních problémů společnosti k životnímu prostředí	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- politologie - rozlišuje a porovná historické a současné typy států a formy vlády - porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění - v obci a ve státě - vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb, rozliší jejich funkce - vyloží podstatu demokracie, porovná antickou a současnou podobu demokracie - vysvětlí, jak může občan obhajovat svá práva na státní i evropské úrovni, respektuje práva druhých, vysvětlí, jak vystupovat proti jejich porušování - vysvětlí funkci ombudsmana a popíše okruhy problémů, s nimiž se na něj může občan obracet - zhodnotí funkci ústavy pro fungování státu - objasní tři nezávislé složky státní moci - popíše a analyzuje vývoj ústavnosti v českých zemích - objasní podstatu a význam politického pluralismu. - vysvětlí nebezpečí politického extremismu a populismu. - rozlišuje složky politického spektra ČR, porovná přístupy vybraných politických stran - k řešení každodenních problémů občanů - objasní podstatu evropské integrace a její důvody. Rozlišuje funkce orgánů EU - posoudí vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak - uplatňovat práva v rámci EU - posoudí význam integrace pro vývoj Evropy - vysvětlí činnost a funkce EK a EP, porovná s orgány státní moci ČR - orientuje se v mezinárodních institucích, uvede příklady jejich činností a význam pro chod světového společenství	- teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády, státní občanství ČR, symboly, stát a národ, volby, volební systémy - politická strana, koalice, opozice, politické spektrum - principy demokracie, formy demokracie - ústava jako nejvyšší zákon státu, Listina základních práv a svobod ČR - ombudsman, lidská práva ve světě, Evropě a ČR - státní moc výkonná, zákonodárná, soudní, kontrola státní moci, proces tvorby a schvalování zákonů - právní základy našeho státu - ideologie, znaky a funkce, přehled vybraných ideologií - evropská integrace, Evropská unie, orgány EU, jednotná evropská měna - rada Evropy, NATO, OSN, struktura a náplň činnosti - proces globalizace, příčiny, projevy, důsledky, globální problémy - národní a světová náboženství a jejich stručná	EGS - žijeme v Evropě, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV - psychosociální aspekty interkulturality EVVO – možnosti vlivu občanů na ochranu přírodního prostředí, ochrana životního prostředí ve volebních programech politických stran, globalizace, globální problémy světa	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
- popíše možné příčiny a důsledky dlouhodobé izolace některých států od ostatních zemí - zhodnotí význam zapojení ČR do mezinárodních institucí - posoudí hodnoty globalizace. Uvede příklady globálních problémů - religionistika - rozlišuje významné náboženské systémy - rozezná projevy náboženské a názorové nesnášenlivosti	charakteristika (zejména křesťanství, islám, buddhismus, judaismus, šintoismus) - církev, sekta, tolerance, náboženský fundamentalismus, ekumenické hnutí		

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- ekonomie - vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu - rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci výhodná - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění - analyzuje skrytý obsah reklamy - vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu, uvádí argumenty - objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů - rozlišuje základní typy daní, uvede, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - uvede, jakým způsobem podá přiznání k dani z příjmu fyzických osob - zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima - objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok - vymezí práci úřadu práce a personálních agentur - vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb (spoření, úvěr, splátky, leasing) - uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných papírů	- základní ekonomické pojmy - typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky - ekonomické subjekty - právní formy podnikání (živnost, typy společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání - marketing - marketing a public relations, reklama, reklamní agentury - fiskální politika, státní rozpočet, daňová soustava - monetární politika ČNB - inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP - sociální politika - důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti - bankovní soustava ČNB a komerční banky,	Český jazyk – manipulativní komunikace EVVO – vztah ekonomie a ekonomiky států světa a stavu životního prostředí, udržitelné hospodářství, zelená energie, energetické zdroje – obnovitelné, neobnovitelné, hypermarkety, Faire Trade, ekologická hlediska pracovního prostředí a práce	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií - ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku **Právo** - rozliší morální a právní normy, vysvětlí odlišnost v postihu při porušení morálky a práva - odůvodní účel sankcí při porušení právní normy. - uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy, jak a kde je uveřejňují, rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy - vysvětlí proces tvorby zákonů - rozliší fyzickou a právnickou osobu - vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků, uvede příklady - rozeznává občanské a trestní soudní řízení - rozlišuje právní odvětví - uvede příklady právních problémů, se kterými se může občan obracet na jednotlivé právní instituce - rozlišuje trestný čin a přestupek., vymezí podmínky trestní odpovědnosti - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany - orientuje se v občanském a rodinném právu, uvede příklady - ve svém jednání respektuje platné právní normy, popíše, jak se odpovědně chovat v případě mimořádné události - uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, k budoucímu rodičovství - projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování - uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď	specializované finanční instituce, bankovní produkty, typy spoření, úvěr, moderní formy bankovnictví, leasing, pojištění - peníze - funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, burza - morálka a právo, právo jako minimum morálky, charakteristika morální a právní normy - právní a morální vědomí, svědomí, veřejné mínění, stát jako garant dodržování právních norem - právní síla, právní řád, descendenční teorie - vývojové formy práva, prameny práva, instituce zajišťující zákonnost ve státě - právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům - právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů - právnické profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení.		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- deklaruje svá pracovní práva, vyslovuje požadavky na respektování svých práv ostatními lidmi a respektuje své pracovní povinnosti - objasní funkci odborů - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky se chová poučeně a adekvátně v situaci v případě pracovního úrazu	- právo veřejné, soukromé a veřejně soukromé, ústavní a správní právo - trestní právo, druhy kriminality, druhy trestů (alternativní tresty) - státní zastupitelství, soudy, mluvčí pro lidská práva - občanský zákoník (vlastnictví, dědění), zákon o rodině (manželství, náhradní rodinná péče) - mimořádné události (živelná pohroma, ohrožení životního prostředí, první pomoc) - partnerské vztahy vycházející z odpovědnosti, sebeúcty, respektu, promiskuita, interrupce, šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti - sexuálně motivovaná kriminalita (pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami) - pracovní právo - právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru - práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost,		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	mzda) - odbory - bezpečnost práce - zásady bezpečnosti práce - ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění		

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- filosofie - objasní podstatu filozofického tázání - vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru - provede zamyšlení nad základními filozofickými otázkami - charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele po období renesance - charakterizuje a rozliší hlavní novověké filozofické směry a jejich představitele - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi - uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům, rozpozná nekorektní a manipulativní argumentaci - rozliší pojmy morálka a etika - zhodnotí význam vědeckého poznání, rizika zneužití - posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem - provede zamyšlení nad otázkami praktické a sociální etiky	- předmět, vznik a vývoj filozofie - obrat od mýtu k logu, vztah filozofie a náboženství, filozofie a umění, ideologie, politika, světový názor - filozofické disciplíny teoretické i praktické (zejména ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin) - filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení - orientální filosofie – starověká indická a čínská filosofie - antická filosofie – předsokratikové, klasická filosofie (Platón, Aristoteles) středověká patristika a scholastika - renesanční filosofie - novověký empirismus, sensualismus a racionalismus (Bacon, Locke, Descartes) - filosofie osvícenství (Voltaire, Rousseau,	OSV – morálka všedního dne	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	encyklopedisté) - hlavní směry 19. a 20. století (pozitivismus, voluntarismus, novotomismus, pragmatismus, existencialismus, postmoderna) - podstata a účel argumentace, důvěryhodnost a nestrannost informačních zdrojů o□ □bjektivita a etika argumentace - etika jako věda o morálce - základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, spravedlnost, svoboda, teoretická - individuální etika - etika vědy, etika ekologie, etika a ekonomika, etika a politika - dějiny etiky – zejména etika křesťanská, hédonistická, pragmatická, utilitaristická - smysl života, přátelství a láska, manželství a rodina, etika v kritických fázích života, mír a mezinárodní vztahy		

5. 10 Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět fyzika vychází ze vzdělávacího oboru fyzika, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP G. Integruje průřezové téma Environmentální výchova a i části vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie z RVP G.

Časové vymezení předmětu:
Fyzika je řazena do třech ročníků s hodinovou dotací 3 (z toho 1 hodina Cvičení z fyziky) hodiny týdně. Ve třetím a čtvrtém ročníku budou žákům nabídnuty jednoleté volitelné předměty v rozsahu 2 hodiny týdně, které budou rozvíjet fyzikální znalosti a budou prohlubovat aplikaci fyziky v reálném životě.

Vzdělávání v předmětu fyzika:
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor,
- vede k poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, které pak žák uplatní na praktických problémech,
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat fyzikální jevy,
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními,
- nácviky laboratorních metod a postupů,
- práce ve skupinách,
- demonstrační pokusy.

Rozdělení žáků do skupin je dáno kapacitou fyzikální laboratoře. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.
Laboratorní řád, zásady bezpečnosti práce a první pomoci jsou nedílným vybavením laboratoře. Dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.
Předmět fyzika je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, s matematikou a informatikou.
Předmětem prolínají průřezová témata.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů, dostupné pomůcky) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit,
- vede žáky ke správnému používání fyzikálních termínů, symbolů a značek,
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení,
- při řešení dbá na správný a přehledný zápis,
- dobrými náměty vede žáka k jeho pracovním aktivitám, které si sám plánuje a organizuje, jím získané poznatky pak vedou k jeho osobnímu rozvoji,
- žáky vede k jejich samostatnému myšlení, úsudku k získávání a zpracování informací jejich třídění a využití v samostatné tvůrčí práci v úrovni teoretické i praktické,
- působí na žáky tak, aby docházeli průběžně k reálnému sebehodnocení, dbali dobrých rad učitele, z vlastních úspěchů či chyb se poučili pro další vzdělávací období.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem fyziky,
- vede žáky při řešení úloh teoretických i praktických k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty, rozfázování cesty k jeho řešení, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek, pak nechť žák volí cestu nejoptimálnější dle jeho úsudku vedoucí ke zdárnému řešení úlohy,
- motivuje žáka ke kritické interpretaci svých poznatků získaných teoretickou či praktickou cestou, jejich ověřování a pro svá tvrzení nacházet argumenty a důkazy,
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí,
- vede žáky k nacházení příkladů fyzikálních dějů a jevů z běžné praxe a vysvětlování jejich fyzikální podstaty,
- podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný,
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání fyzikálních symbolů a značek,
- podněcuje žáky k argumentaci,
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat,
- vede žáky k získávání informací z různých pramenů klasických – používáním knih či modernějších – používání internetu, dbá však, aby informace byly korektní
- dbá na dobrý písemný i mluvený projev,
- ke kvalitnímu rozvoji mluveného projevu může přispět i zadávání příhodných námětů pro referát a jeho prezentace pro spolužáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat,
- vede žáky při práci k bezpečnému chování s ohledem na jeho zdraví a zdraví druhých,
- vede důsledně žáky k respektování bezpečnostních pravidel zejména pak při práci v laboratoři,
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi,
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k utváření si správného postoje k využití fyziky pro člověka v souladu s životním prostředím, ve kterém žijeme,
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s elektrickým proudem, řád učebny a laboratorní řád,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí,
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc).

Kompetence podnikavosti

Učitel:

- na žáka působí tak, aby dostal sumární obraz oboru fyzika v takovém reálném úhlu pohledu, ve kterém by se mohl objektivně rozhodovat, zda je pro něj fyzika poutavá natolik, aby se na ni orientoval při volbě profesionálního zaměření.

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci ve fyzikální laboratoři.		
- používá fyzikální pojmy, veličiny, jednotky a jejich značky - měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami - zpracuje a vyhodnotí výsledky měření - rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	**Fyzikální veličiny a jejich měření** - fyzikální veličiny a jejich jednotky - mezinárodní soustava jednotek SI - měření fyzikálních veličin - chyby měření - absolutní a relativní odchylka měření - skalární a vektorové fyzikální veličiny - operace s vektory	OSV – základy bezpečnosti v laboratoři, poznání a rozvoj osobnosti, sociální komunikace M – převody jednotek, vyjádří neznámou ze vzorce IVT – základy statistiky	
- umí vyjádřit neznámou ze vzorce - umí provádět základní matematické operace - rozpozná jakou metodu použije k řešení soustavy rovnic - umí aplikovat goniometrické funkce na fyzikální problémy - ovládá práci s kalkulačkou	**Matematické základy do fyziky** - vyjádření neznámé ze vzorce - základní operace s kalkulačkou - lineární rovnice - kvadratická rovnice - soustava dvou rovnic o dvou neznámých		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku		
- rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu - užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) - sestrojí grafy závislosti dráhy, rychlosti, zrychlení na čase pro pohyby rovnoměrné a rovnoměrně zrychlené (zpomalené)	**Pohyb těles a jejich vzájemné působení (Kinematika)** - vztažná soustava - poloha a změna polohy tělesa - rychlost a zrychlení tělesa - rovnoměrný přímočarý pohyb - rovnoměrně zrychlený přímočarý pohyb - rovnoměrný pohyb pro kružnici	TV – reálné pohyby sportovce IVT – sestrojí dané grafy s využitím počítače	
- určí v konkrétních situacích síly působící na těleso - sestrojí výslednici sil - rozloží sílu na složky - využívá Newtonovy pohybové zákony při řešení úloh a k předvídání pohybu těles - využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh - posoudí vliv třecích sil na pohyb tělesa	**Dynamika** - síla jako skalární veličina - skládání a rozklad sil - Newtonovy pohybové zákony - inerciální vztažná soustava - hybnost a její změna - třecí síla		
- v konkrétních případech určí práci vykonanou konstantní silou a z ní změnu energie tělesa - využívá zákon zachování mechanické energie při řešení problémů a úloh - v konkrétních případech vypočítá výkon a účinnost zařízení	**Práce. Výkon. Mechanická energie** - mechanická práce - kinetická a potenciální energie - souvislost změny mechanické energie s prací - zákony zachování energie, hmotnosti a hybnosti - výkon a účinnost		
- uvede konkrétní příklady gravitačního působení těles - určí, ve kterých případech lze považovat gravitační pole za	**Gravitační pole** - Newtonův gravitační zákon	EVVO – Člověk a životní prostředí – vliv osidlování vesmíru na životní	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
homogenní - objasní (kvalitativně) pohyb těles v gravitačním poli Země a pohyb planet v gravitačním poli Slunce	- centrální a homogenní gravitační pole - gravitační a tíhová síla - kosmické rychlosti - Keplerovy zákony	prostředí	
- rozliší posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - určí v konkrétních situacích momenty sil působících na těleso a vypočítá výsledný moment síly - určí experimentálně těžiště některých těles	**Mechanika tuhého tělesa** - posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - moment síly vzhledem k ose otáčení - těžiště tuhého tělesa - rovnovážná poloha tuhého tělesa	Tv – reálné pohyby sportovce	
- uvede společné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení praktických úloh - objasní chování tělesa v klidné tekutině z analýzy sil působících na těleso - využívá rovnici kontinuity při řešení úloh	**Mechanika tekutin** - vlastnosti kapalin a plynů - tlak v tekutinách, Pascalův zákon - hydraulická zařízení - Archimédův zákon - proudění tekutin - rovnice spojitosti toku	EVVO – Člověk a životní prostředí – voda jako zdroj energie (vodní elektrárny) Z, Bi – základní význam vody Z – význam vodních elektráren a jejich rozmístění, závislost Alpských zemí na elektřině vyrobené ve vodních elektrárnách	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci ve fyzikální laboratoři.		
- objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou - převádí Celsiovu teplotu na termodynamickou a naopak - uvede konkrétní příklady změny vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou - určí v konkrétních případech teplo přijaté či odevzdané při tepelné výměně	**Stavba a vlastnosti látek, Kinetická teorie látek, termodynamika** - pohyb a vzájemné působení částic - modely struktur látek různého skupenství - Celsiova a termodynamická teplota - vnitřní energie a její změna - první termodynamický zákon - teplo, kalorimetrická rovnice - měrná tepelná kapacita - různé způsoby přenosu vnitřní energie	Ch – základní stavba látek	
- využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu - uvede konkrétní příklady využití práce plynu - zhodnotí vliv spalovacích motorů na životní prostředí - vyhledá nejnovější poznatky o moderních a ekologický spalovacích motorech	**Vlastnosti plynů, práce plynu** - stavová rovnice ideálního plynu - jednoduché děje s ideálním plynem stálé hmotnosti - práce plynu	EVVO – Člověk a životní prostředí – ekologičnost spalovacích motorů Ch – základní poznatky o kapalných palivech	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- druhý termodynamický zákon - tepelné motory	IVT – vyhledá nejnovější informace o motorech	
- uvede konkrétní příklady krystalických a amorfních látek - analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles - vysvětlí, proč se povrch kapaliny chová jako tenká pružná blána - porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů - porovná tání krystalických a amorfních látek - uvede faktory, které ovlivňují vypařování a teplotu varu a tání - zhodnotí význam anomálie vody v přírodě	**Stavba a vlastnosti látek** - látky krystalické a amorfní - druhy deformace - normálové napětí, Hookův zákon - délková a objemová roztažnost pevných látek - povrchová vrstva kapaliny - povrchové napětí Kapilární jevy - objemová teplotní roztažnost kapalin - změny skupenství - skupenské a měrné skupenské teplo	OSV – základy bezpečnosti v laboratoři, poznání a rozvoj osobnosti, sociální komunikace Ch – základní znalost o látkách Bi – život živočichů ve vodě Ch – krystalové soustavy	
- uvede vlastnosti elektrického náboje - předvede různé způsoby elektrování těles - porovná centrální a homogenní elektrické pole - porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	**Elektromagnetické jevy, elektrické pole** - elektrický náboj a jeho zachování - intenzita elektrického pole - elektrické napětí - kondenzátor	EVVO – Člověk a životní prostředí – blesky	
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod - změří elektrický proud a elektrické napětí - využívá Ohmův zákon při řešení jednoduchých i rozvětvených elektrických obvodů - rozlišuje elektromotorické a svorkové napětí - řídí se zásadami bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči - vypočítá proud a napětí v jednotlivých částech obvodu - porovná účinky elektrického proudu v kovech, kapalinách, plynech a polovodičích	**Elektrický proud v látkách** - elektrický proud jako děj a jako veličina - měření elektrického proudu a napětí - Ohmův zákon pro část obvodu a uzavřený obvod - elektrický odpor, spojování rezistorů	EVVO – Člověk a životní prostředí – kyselina sírová, těžké kovy, prvky s polovodičovými vlastnostmi, hospodaření s elektrickým proudem M – užití matematických postupů Ch – těžké kovy, prvky s polovodičovými vlastnostmi,	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- objasní funkci některých polovodičových součástek - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	- elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu - elektrický proud v polovodičích - vlastní a příměsová vodivost - polovodičová dioda - elektrický proud v kapalinách - elektrolytická disociace, elektrolýza - chemické zdroje napětí - elektrický proud v plynech - různé typy výbojů v plynech	elektrolýza, akumulátory	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci ve fyzikální laboratoři.		
- určí zdroje magnetického pole - znázorní magnetické pole magnetů a vodičů s proudem - analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabité částice a uvede možnosti praktického využití - využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí	**Magnetické pole** - magnetická síla, magnetické pole - magnetické indukční čáry - silové působení magnetického pole na vodič s proudem - částice s nábojem v magnetickém poli - elektromagnetická indukce - Faradayův zákon elektromagnetické indukce	Z – magnetické pole Země	
- uvede příklady mechanických oscilátorů - popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky - popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru - objasní vznik postupné a stojaté vlny v řadě bodů - porovná možnosti šíření mechanického vlnění v různých prostředích - objasní pojmy odraz a interference mechanického vlnění - uvede základní charakteristiky zvuku - vysvětlí jevy ozvěna a dozvuk - ochrání své a zdraví ostatních před nadměrným hlukem	**Mechanické kmitání a vlnění** - mechanický oscilátor,perioda a frekvence - časový diagram harmonického kmitání - rovnice okamžité výchylky - přeměny energie v mechanickém oscilátoru - tlumené kmitání - mechanické vlnění	OSV – základy bezpečnosti v laboratoři, poznání a rozvoj osobnosti, sociální komunikace EVVO – Člověk a životní prostředí – ochrana před hlukem HV – tón, oktáva, hudební nástroje Bi - sluch	Laboratorní práce

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- vlnová délka a fázová rychlost - šíření vlnění v prostoru - interference vlnění - stojaté vlnění - odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí - zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku - výška tónu, barva zvuku, hlasitost a intenzita zvuku, ochrana před hlukem		
- objasní vznik střídavého proudu - znázorní časový průběh střídavého proudu a napětí - rozliší okamžité, maximální a efektivní hodnoty střídavého proudu a napětí - vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru	**Střídavý proud** - střídavé napětí a proud - rovnice harmonického střídavého napětí a proudu a časové diagramy - efektivní hodnoty střídavého proudu a napětí - alternátor, elektromotor a transformátor - elektrárna, přenosová soustava energetiky	EVVO – Člověk a životní prostředí – fosilní zdroje, jejich využití v elektrárnách a jejich vliv na životní prostředí, ochrana ptáků před úrazem elektrickým proudem Z – naleziště nerostných surovin	
- popíše základní vlastnosti elektromagnetického záření - porovná šíření různých druhů elektromagnet. vlnění v různých prostředích - uvede rozdíly mezi mechanickým a elektromagnetickým vlněním - využívá zákona odrazu a lomu při řešení úloh - popíše základní vlnové vlastnosti světla - objasní kvalitativně ohyb světla a jeho interferenci na tenké vrstvě - rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou - aplikuje poznatky o odrazu světla ke grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořeného rovinným a kulovým zrcadlem - aplikuje poznatky o lomu světla ke grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořeného čočkou	**Elektromagnetické záření a optika** - elektromagnetická vlna - spektrum elektromagnetického záření - rychlost šíření elektromagnetického vlnění - světlo jako elektromagnetické vlnění - frekvence a vlnová délka světla - šíření světla v optickém	EVVO – Člověk a životní prostředí – vliv elektromagnetického vlnění na člověka D – vznik radarových zařízení (důvod) Bi - oko	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zobrazovací rovnici a vztahy pro příčné zvětšení	prostředí - rychlost světla, světelný paprsek - odraz a lom světla - zákon odrazu a zákon lomu - disperze světla, interference a ohyb světla - optická soustava a optické zobrazení - vlastnosti obrazu - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle - zobrazovací a příčné zvětšení kulového zrcadla - zobrazení tenkou čočkou - zobrazovací rovnice a příčné zvětšení čočky - oko jako optická soustava - vady oka, lupa		

5. 11 Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět ve 1. až 3. ročníku po třech hodinách týdně. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor,
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využitím chemických pokusů,
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy,
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními,
- nácviky laboratorních metod a postupů,
- práce ve skupinách,
- demonstrační pokusy.

Rozdělení žáků do skupin je dáno kapacitou chemické laboratoře. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.
Laboratorní řád, zásady bezpečnosti práce a první pomoci jsou nedílným vybavením laboratoře. Dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.
Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou.
Předmětem prolínají průřezová témata.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení,
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů,
- dobrými náměty vede žáka k jeho pracovním aktivitám, které si sám plánuje a organizuje, jím získané poznatky pak vedou k jeho osobnímu rozvoji.
- žáky vede k jejich samostatnému myšlení, úsudku k získávání a zpracování informací jejich třídění a využití v samostatné tvůrčí práci v úrovni teoretické i praktické,
- působí na žáky tak, aby docházeli průběžně k reálnému sebehodnocení, dbali dobrých rad učitele, z vlastních úspěchů či chyb se poučili pro další vzdělávací období.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie,
- vede žáky při řešení úloh teoretických i praktických k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty, rozfázování cesty k jeho řešení, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek, pak nechť žák volí cestu nejoptimálnější dle jeho úsudku vedoucí ke zdárnému řešení úlohy,
- motivuje žáka ke kritické interpretaci svých poznatků získaných teoretickou či praktickou cestou, jejich ověřování a pro svá tvrzení nacházet argumenty a důkazy,
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí,
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty,
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek,
- podněcuje žáky k argumentaci,
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat,
- vede žáky k získávání informací z různých pramenů klasických – používáním knih či modernějších – používání internetu, dbá však, aby informace byly korektní
- dbá na dobrý písemný i mluvený projev,
- ke kvalitnímu rozvoji mluveného projevu může přispět i zadávání příhodných námětů pro referát a jeho prezentace pro spolužáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat,
- vede žáky při práci k bezpečnému chování s ohledem na jeho zdraví a zdraví druhých,
- vede důsledně žáky k respektování bezpečnostních pravidel zejména pak při práci v laboratoři,
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi,
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k utváření si správného postoje k využití chemie pro člověka v souladu s životním prostředím, ve kterém žijeme,
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí,
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc).

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- na žáka působí tak, aby dostal sumární obraz oboru chemie v takovém reálném úhlu pohledu, ve kterém by se mohl objektivně rozhodovat, zda je pro něj chemie poutavá natolik, aby se na ni orientoval při volbě profesionálního zaměření.

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci v chemické laboratoři.		
- vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů - rozliší jednotlivé typy vzorců (molekulový, stechiometrický, strukturní, elektronový, geometrický, racionální) - vysvětlí pojem oxidační číslo, určí oxidační čísla jednotlivých prvků ve sloučeninách - vysvětlí pojem elektronegativita - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - objasní vznik chemické vazby - využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích - rozliší různé typy chemických reakcí - předvídá průběh chemických dějů - využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů - vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí - vyrovná chemickou rovnici - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů (popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.)	**Obecná chemie** - bezpečnost práce v chemii - klasifikace a struktura látek (pojmy atom, molekula, ion, prvek, izotop, nuklid sloučenina) - názvosloví anorganických sloučenin - stavba atomu (jádro, obal, orbital, kvantová čísla, pravidla o zaplňování orbitalů, přirozená a umělá radioaktivita) - periodický zákon a periodická soustava prvků (periody, skupiny, elektronová konfigurace) - chemická vazba (kovalentní, polární nepolární, iontová, koordinačně – kovalentní, kovová, slabé vazebné interakce) - směsi - veličiny a výpočty v chemii - chemické reakce - teorie kyselin a zásad (pojmy kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH) - základy reakční kinetiky (rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost) - základy termochemie (endotermický a exotermický děj, termochemické zákony) - chemická rovnováha (ustavení chemické rovnováhy, faktory ovliňující chemickou rovnováhu)	OSV – seberegulace, bezpečné chování při práci v laboratoři, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, spolupráce a soutěž EVVO – člověk a životní prostředí M – užití základních matematických postupů F – stavba atomu, radioaktivita, galvanické články	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- základy elektrochemie (poločlánek, článek, redoxní potenciál, elektrolýza, galvanický článek, akumulátor)		

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci v chemické laboratoři.		
- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - zapíše elektronovou konfiguraci prvků - uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění - popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu a využití - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá základy kvalitativní a kvantitativní analýzy k určení vybraných prvků	**Anorganická chemie** - vodík, kyslík a jejich sloučeniny - s-prvky a jejich sloučeniny - p-prvky a jejich sloučeniny - d-prvky a jeich sloučeniny - f-prvky a jejich sloučeniny	Bi – význam kyslíku, buněčné dýchání, význam vody pro živé organismy, význam CO_2 pro rostliny, význam biogenních prvků pro organismy EVVO – člověk a životní prostředí, ochrana životního prostředí při výrobě prvků a jejich sloučenin, optimální využívání surovinových zdrojů, ochrana vodních zdrojů a hospodaření s vodou, skleníkový efekt, kyselé deště	
- zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - porovná vlastnosti jednoduché, dvojné a trojné vazby - vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a	**Organická chemie** - úvod do organické chemie (vlastnosti organických sloučenin, jejich složení, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby) - alkany a cykloalkany – S_R, E - alkeny – A_E, Markovnikovo pravidlo, polymerace - alkadieny – polymerace - alkyny – A_E	Z – ložiska surovinových zdrojů EVVO – fosilní zdroje surovin a energie MDV – média a mediální produkce OSV – seberegulace, bezbečné chování při práci	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady reakcí - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k rozboru a stanovení organických látek	- areny – aromatický charakter, delokalizace elektronů, S_E - zdroje uhlovodíků (ropa, zemní plyn, uhlí) a jejich zpracování	v laboratoři, sociální komunikace, spolupráce a soutěž EGS – globální problémy	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci v chemické laboratoři.		
- charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na životní prostředí - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy - využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu reakcí - vysvětlí pojmy heterocykl a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu - uvede význam heterocyklů - vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku - jmenuje některé významné polymerní sloučeniny - dokáže charakterizovat významné organické látky využívané v praktickém životě	**Organická chemie** - deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, alkoholy a fenoly, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin) - heterocyklické sloučeniny, jejich klasifikace a význam - syntetické makromolekulární látky - léčiva, pesticidy, barviva, detergenty - izoprenoidy	Bi – léčiva, drogy, výchova ke zdraví EVVO – člověk a životní prostředí, ozonová díra, halogenderiváty a jejich vliv na zdraví člověka, vliv detergentů a pesticidů na životní prostředí MDV – média a mediální produkce	
- objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce - zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy - rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě - popíše základní metabolické procesy - chápe význam enzymů jako biokatalyzátorů - zná projevy nedostatku i nadbytku vitaminů v těle člověka - chápe význam hormonů v těle živého organismu	**Biochemie** - lipidy - sacharidy - proteiny - nukleové kyseliny - enzymy - vitaminy - hormony	Bi – trávení, metabolismus, genetika EGS – globální problémy OSV – seberegulace, bezbečné chování při práci v laboratoři, sociální komunikace, spolupráce a soutěž	

5. 12 Biologie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Biologie se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku po třech hodinách týdně a ve 4. ročníku jedna hodina týdně. Součástí předmětu Biologie je předmět Geologie (vyučováno ve 4. ročníku) a část předmětu Výchova ke zdraví (vyučováno ve 3. ročníku).
Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G.

Vzdělávání v předmětu Biologie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor,
- vede k poznávání základních biologických jevů, zákonitostí a pochopení vztahů v přírodě,
- učí poznávat přírodniny a zařazovat je do systému,
- učí využívat teoretické poznatky při řešení úkolů ve škole i v praktickém životě,
- učí uvědomit si souvislosti mezi stavbou a funkcí živých struktur,
- učí jednat v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích,
- učí a upevňuje zásady bezpečné práce s přírodninami a chemikáliemi,
- učí zodpovědnosti za vlastní zdraví, rozvíjí dovednosti poskytnout první pomoc.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka spojená s procvičováním,
- nácviky laboratorních metod a postupů,
- řízený rozhovor,
- práce ve skupinách,
- referáty a jejich prezentace,
- samostatná práce s informacemi.

Rozdělení žáků do skupin je dáno kapacitou biologické laboratoře. Při laboratorních pracích je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.
Laboratorní řád, zásady bezpečnosti práce a první pomoci jsou nedílným vybavením laboratoře a žáci jsou s nimi každý rok seznámeni. Dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.
Předmět biologie je spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví, Člověk a společnost.

Předmětem prolínají tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, spolupráce a soutěž – (průřezové téma se prolíná celým studiem).
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální problémy, jejich příčiny a důsledky (v 1. a 2. ročníku).

Environmentální výchova – problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu a České republiky (v 1. a 2. ročníku).
Mediální výchova – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich významy (ve 3. ročníku)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování vlastností přírodnin, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlování,
- vede žáky ke správnému používání biologických termínů,
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů,
- dobrými náměty vede žáky k jejich pracovním aktivitám, které si sami plánují a organizují, získané poznatky pak vedou k jejich osobnímu rozvoji,
- žáky vede k samostatnému myšlení, úsudku, k získávání a zpracování informací, jejich třídění a využití při zpracování zadaných úkolů,
- působí na žáky tak, aby byli schopni autoevaluace a přijímání kritiky ze strany druhých,
- vede žáky k tomu, aby se z vlastních úspěchů i chyb poučili.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem biologie,
- vede žáky při řešení úloh k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty, rozfázování cesty k jeho řešení, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek,
- vede žáky k volbě optimální cesty směřující k vyřešení úlohy,
- motivuje žáky ke kritické interpretaci poznatků, jejich ověřování, nacházení argumentů a důkazů pro jejich tvrzení,
- dává možnost formulovat a obhajovat jejich rozhodnutí a závěry,
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání biologických pojmů,
- podněcuje žáky k argumentaci,
- zadává takové úkoly, při kterých žáci navzájem komunikují,
- vede žáky k získávání informací z různých pramenů,
- vede žáky k efektivnímu využívání moderních informačních technologií,
- dbá na dobrý písemný i mluvený projev,
- ke kvalitnímu rozvoji mluveného projevu může přispět i zadáváním příhodných námětů pro referáty a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat,
- vede žáky k zodpovědnému vztahu k vlastnímu zdraví a zdraví druhých,

- vede důsledně žáky k respektování bezpečnostních pravidel, zejména pak při práci v laboratoři,
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi,
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných,
- vede k zodpovědnosti za vlastní úsudek.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zvažování vztahů mezi osobními zájmy a možnostmi trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti,
- vede žáky k utváření si správného životního postoje s využitím znalosti biologie,
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s přírodninami, řád učebny a laboratorní řád,
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc),
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- na žáky působí tak, aby získali představu o oboru biologie a mohli ji uplatnit při volbě budoucího studijního zaměření,
- vede žáky, aby usilovali o dosažení stanovených cílů, dokončovali zahájené aktivity a motivovali se k dosahování úspěchu.

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci v biologické laboratoři.		
- zná základní obory biologie - zhodnotí význam některých vybraných přírodovědců pro rozvoj poznání přírodních věd a medicíny	**Úvod do studie biologie**		
- odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností,	**Charakteristické znaky živých soustav**	CH- chemické složení buňky.	
- objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk, - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát,	**Buňka**	CH – biochemie, EV – tvorba biologických nákresů.	
- charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy, - zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby, - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů,	**Viry**	EGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky (virová onemocnění).	
- charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska, - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby,	**Bakterie**	EGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky (bakteriální onemocnění), CH – biochemie.	
- popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů, - pozoruje a zakreslí struktury rostlinných těl, - vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy, - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin, - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých	**Botanika** - morfologie a anatomie rostlin, - fyziologie rostlin, - systém a evoluce rostlin, - ekologie rostlin.	F - zákon zachování energie, přeměny energie, F - světlo (elektromagnetické záření), F - difúze, osmóza, osmotický tlak, CH – biochemie, Z – přírodní prostředí,	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
rostlin, - určí významné rostlinné druhy a posoudí jejich ekologický význam, - zhodnotí význam rostlin v biosféře a jejich hospodářské využití, - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla, - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany.		Z – rozšíření rostlin na Zemi, EVVO – problematika vztahů rostlin a prostředí, EVVO - životní prostředí rostlin regionu a ČR, Z - sedimentační proces (uhlí, rašelina), Z - geologická historie Země.	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci v biologické laboratoři.		
- určí významné zástupce hub a lišejníků, - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků,	**Mykologie** - stavba a funkce hub, - stavba a funkce lišejníků.	CH- biochemie	
- charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce, - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav, - objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů, - určí významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky, - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti, - charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci, - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany, - charakterizuje základní typy chování živočichů,	**Zoologie** - morfologie a anatomie živočichů, - fyziologie živočichů, - systém a evoluce živočichů, - živočichové a prostředí, - etologie.	EVVO – problematika vztahů živočichů a prostředí, EVVO - životní prostředí živočichů regionu a ČR, G- sedimentační proces ($CaCO_3$), CH – biochemie, Z – rozšíření živočichů na Zemi,	
- používá správně základní ekologické pojmy, - objasňuje základní ekologické vztahy,	**Ekologie** - základní ekologické pojmy, - podmínky života, - biosféra a její členění.	EVVO – Problematika vztahů organismů a prostředí, EVVO – člověk a životní prostředí, EGS - globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
- porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na	**Vznik života na Zemi a**	G – vývoj Země (geologická historie	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
Zemi, - odvodí hierarchii recentních organismů za znalostí o jejich evoluci.	**biologická evoluce**	Země), CH – biochemie, Z – Země jako vesmírné těleso.	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá zásady bezpečnosti v běžném životě	**Laboratorní práce** V průběhu celého školního roku budou probíhat laboratorní práce. Náplní budou úkoly odpovídající probíranému učivu a dále také procvičování vybraného učiva. Součástí LP je i bezpečnost práce a zásady první pomoci v biologické laboratoři.		
- popíše a vysvětlí evoluci člověka, - vysvětlí souvislosti mezi stavbou a funkcí jednotlivých orgánů, - využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle, - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory, které jej ovlivňují,	**Biologie člověka** - evoluce člověka, - orgánové soustavy lidského těla, jejich stavba a funkce, - ontogenetický vývoj člověka.	CH – biochemie, F - elektrické napětí, optické zobrazování, TV – využití poznatků o lidském těle, TV – význam posilování, strečinku, udržování kondice, D – vývoj člověka, Z - rasy VZ – toxikomanie, VZ – civilizační choroby, ZSV – toxikomanie,	
- projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu, - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování,	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** - civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, STD, - zátěžové situace, stres a jeho způsoby zvládání, důsledky stresu, - rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví.	MDV – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich význam, BI – antikoncepce,	
- usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých,	**Zdravý způsob života a péče o zdraví**	MDV – analýza reklam vztahujících se k tématu,	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
- zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace, - podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech.	- vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví, - zdravá výživa, - hygiena, - první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách.	TV – doping, CH – výživové doplňky, EVVO – zdravý způsob života	
- využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů, - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě.	**Genetika** - molekulární a buněčné základy dědičnosti, - dědičnost a proměnlivost, - genetika člověka, - genetika populací.	EVVO - rizika ohrožující zdraví M – výpočty, statistika, CH – biochemie, mutageny, F – mutageny.	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy, - určí základní minerály a horniny vyskytující se v zemské kůře, - analyzuje příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů, - vysvětlí různé druhy poruch v zemské kůře, - využívá geologickou mapu k objasnění geologického vývoje, - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu, - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí, - posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu, - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu.	**Geologie** - Země jako geologické těleso, - geologická historie Země, - magmatický proces, - zvětrávání a sedimentační proces, - metamorfní procesy, - deformace litosféry, - povrchové a podzemní vody, - interakce mezi přírodou a společností.	CH – názvosloví, chemické složení nerostů, CH – chemické vlastnosti nerostů, Z – Země jako vesmírné těleso, Z – tvary zemského povrchu, Z – přírodní zdroje, Z – hydrologie, BI – evoluce živočichů a rostlin, F – fyzikální vlastnosti nerostů, EVVO – působení člověka na ŽP.	

5. 13 Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení předmětu:
Vyučovací předmět se jmenuje Matematika. Patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP G. Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, logického vyvozování a geometrického vnímání světa. Matematické myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy napomáhají rozvíjet schopnost soustředění a hlubšího porozumění problému. Vzdělávací cíle odrážejí současné pojetí vzdělávacího procesu a rozvíjí schopnost pracovat s informacemi, dovednost formulovat a argumentovat. Výuka matematiky zohledňuje současný rozvoj výpočetní techniky.

Časové vymezení předmětu:
Matematika se na gymnáziu vyučuje po celou dobu studia. Matematika je řazena do čtyř ročníků s hodinovou dotací 4 hodiny týdně v prvním až třetím ročníku, 3 hodiny ve čtvrtém ročníku.

Organizační vymezení předmětu:
V prvním až třetím ročníku jsou třídy vždy na jednu hodinu děleny na dvě skupiny. Ve čtvrtém a třetím ročníku budou žákům nabídnuty volitelné předměty v rozsahu 2 hodiny týdně.
Během studia škola nabízí žákům tyto aktivity:
- matematická olympiáda a další soutěže
- matematický klokan
- korespondenční semináře

Předmětem prolínají průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, interakce s lidmi při skupinovém řešení problémů, kvalita učení, strategie zvládání zátěžových situací, organizování času, ovládání myšlenkových postupů, řešení problémů, sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi, verbální a neverbální komunikace, přesnost sdělení, srozumitelnost a argumentace, zodpovědnost, spolupráce a soutěž, taktika soutěže, ….
Mediální výchova – příprava vlastních materiálů, komunikace a spolupráce v týmu, ….
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – srovnání států, HDP, grafy, podmínky a možnosti studia v zahraničí, ….

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- žáci postupně využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- osvojují si pojmy, terminologii, algoritmy, symboliku, a způsoby jejich užití
- učí se chápat nutnost používání předložených postupů
- ovládají propojení matematické operace s reálnou situací
- pracují s číselnými údaji

Učitel:

- vytváří takové problémové situace, při nichž žáci o problémech přemýšlejí a řeší je pomocí vhodného matematického postupu
- do výuky zařazuje různé metody práce-rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuse tak, aby žáci pod jeho vedením dokázali řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům
- zadává motivační úlohy a úlohy z praxe, aby žáci používali matematiku jako nástroj pro řešení reálných situací
- vyžaduje, aby žáci řešení příkladů zapisovali pomocí vhodné množinové symboliky
- zadává samostatné práce , v nichž si žáci sami hledají případné chyby a navrhují postupy pro jejich odstranění
- vyžaduje, aby geometrické úlohy žáci zakreslovali ve volném rovnoběžném promítání a pomocí náčrtů a dokázali je slovně popsat

Kompetence k řešení problému

Žáci:

- vnímají problémové situace v souvislosti s matematikou
- při řešení aplikačních úloh uplatňují logické myšlení
- graficky zpracovávají zadané úlohy

Učitel:

- pomocí vhodně formulovaných otázek vyžaduje po žácích analýzu problémové situace a nalezení nejvhodnějšího matematického postupu
- zadává příklady, při nichž žáci odhadují a následně vyhodnocují správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám řešených příkladů
- zadává problémové otázky a úkoly, při nichž žáci nalézají různé způsoby řešení téhož příkladu

Kompetence komunikativní

Žáci:

- jsou vedeni k výstižnému a souvislému vyjadřování
- podporujeme u žáků dovednost obhajovat svůj názor a schopnost argumentovat
- využívají informační a komunikační prostředky

Učitel:

- při prezentaci příkladu vyžaduje, aby žáci slovně přeformulovali příklad do matematického problému, použili vhodnou matematickou symboliku a terminologii a dokázali interpretovat výsledek
- požaduje logické argumenty při obhajování postupu řešení příkladů

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- vytváříme podmínky pro vzájemnou spolupráci ve skupině
- žáky vedeme k dovednosti umět si požádat o pomoc i pomáhat druhým

Učitel:

- vybízí žáky k aktivní diskusi, obhajobě svého stanoviska a sebekritice
- zadává skupinové práce, v nichž žáci projevují svoji individualitu,vyjádří svůj názor a vyslechnou názor ostatních

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních,
- si formují charakterové rysy,
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace.

Učitel:

- zadáváním vhodných příkladů poukazuje na uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti
- zadává domácí úkoly a kontroluje jejich plnění

Kompetence k podnikavosti

Žáci:

- si zdokonalují grafický projev,
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů,
- vede žáky k ověřování výsledků.

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - operuje s intervaly - aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	**Číselné obory** - přirozená čísla - celá čísla - racionální čísla - reálná čísla	OSV – kvalita učení	
- provádí operace s mocninami a odmocninami - upravuje číselné výrazy - odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí - účelně využívá kalkulátor	**Mocniny** - mocniny s přirozeným exponentem - mocniny s celým exponentem - mocniny s racionálním exponentem - odmocniny	F – zápis čísla v různých tvarech, výpočet velikosti fyzikální veličiny	
- upravuje efektivně výrazy s proměnnými - určuje definiční obor výrazu - rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců - vyjadřuje neznámou ze vzorce	**Výrazy s proměnnými** - mnohočleny - lomené výrazy - výrazy s mocninami a odmocninami	F – vyjádření neznámé ze vzorce	
- řeší lineární rovnice a nerovnice - řeší soustavy rovnic - v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy - aplikuje rozklad mnohočlenů při řešení rovnic a nerovnic - geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	**Rovnice a nerovnice** - lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy - kvadratické rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty) - rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru - rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou - rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou	F – vyjádření neznámé ze vzorce OSV – řešení problémů	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - rozliší definici a větu - rozliší předpoklad a závěr věty - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	**Základní poznatky z matematiky** - výrok, definice, věta, důkaz	ZSV – logika OSV – řešení problémů, ověřování správnosti hypotézy OSV – dovednosti spojené s komunikací, argumentace a přesné vyjadřování	
- užívá správně logické spojky a kvantifikátory - určuje pravdivost složených výroků - rozliší správný a nesprávný úsudek - řeší problémy z praxe	**Výroková logika** - logika - práce s výroky - úsudky	ZSV – logika OSV – soutěž a spolupráce	
- zapisuje a určí množiny výčtem prvků, charakteristickou vlastností a množinovou symbolikou - užívá množinové diagramy pro operace s množinami	**Množiny** - inkluze a rovnost množin - operace s množinami - Vennovy diagramy	ZSV – logika OSV – soutěž a spolupráce	
- používá geometrické pojmy - v pravoúhlém trojúhelníku aplikuje funkční vztahy a věty - pracuje s proměnnými a iracionálními čísly - řeší početní a konstrukční úlohy pravoúhlého trojúhelníku	**Geometrie v rovině** - Pythagorova věta - věty Euklidovy - shodnost a podobnost trojúhelníků - trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku	F – užití trigonometrie k výpočtům	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- používá základní pojmy (funkce, funkční předpis, definiční obor, obor hodnot) - určuje vlastnosti funkcí - načrtne graf funkce a funkce inverzní	**Obecné poznatky o funkcích** - pojem funkce - definiční obor a obor hodnot - graf funkce - vlastnosti funkcí - inverzní funkce	F – pohyb těles v gravitačním poli OSV – kvalita učení OSV – řešení problémů z praxe MDV – využití aplikačního softwaru (grafy)	
- formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - načrtne grafy požadovaných funkcí - využívá vlastnosti o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	**Funkce** - lineární funkce - kvadratická funkce - funkce absolutní hodnota - lineární lomená funkce - mocninné funkce - funkce druhá odmocnina		
- používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině - na základě vlastností třídí útvary v rovině - využívá náčrt při řešení rovinného problému - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu - řeší planimetrické problémy motivované praxí	**Geometrie v rovině** - rovinné útvary (klasifikace) - obvody a obsahy - množiny bodů dané vlastnosti - úhly v kružnici - shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení) - stejnolehlost - konstrukční úlohy	OSV – tvořivá komunikace, nápaditost OSV – přijímání názorů druhých lidí při rozboru úloh	
- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině - využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce	**Analytická geometrie v rovině** - vektory a operace s nimi - analytické vyjádření přímky v rovině - kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola)	F – vektory	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- řeší analytické úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky			

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - načrtne grafy požadovaných funkcí - využívá vlastnosti o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci ve finanční matematice	**Funkce transcendentní** - exponenciální funkce - logaritmické funkce - goniometrické funkce - vztahy mezi goniometrickými funkcemi	CH – poločas přeměny, pH F – grafy OSV – kvalita učení OSV – řešení problémů z praxe	
- efektivně využívá grafů při řešení rovnic - diskutuje řešitelnost rovnic a nerovnic	**Rovnice** - exponenciální a logaritmické rovnice - goniometrické rovnice		
- aplikuje trigonometrické věty k řešení trojúhelníků - na základě trigonometrie řeší problémy z reálného života	**Trigonometrie** - sinová a kosinová věta - trigonometrie obecného trojúhelníku	F – řešení úloh OSV – řešení problémů z praxe	
- používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů - v prostoru na základě vlastností třídí útvary - využívá náčrt při řešení prostorového problému - zobrazí ve volné rovnoběžné projekci základní tělesa - určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy - řeší stereometrické problémy motivované praxí	**Geometrie v prostoru** - polohové a metrické vlastnosti - základní tělesa - povrchy a objemy - volné rovnoběžné promítání		
- řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) - upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - efektivně využívá Pascalův trojúhelník	**Kombinatorika** - elementární kombinatorické úlohy - variace - permutace - kombinace (bez opakování) - binomická věta - kombinační čísla	OSV – nápaditost, srozumitelnost a přesnost sdělení OSV – spolupráce při řešení úloh	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- matematická indukce - Pascalův trojúhelník		

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti - řeší úlohy motivované reálným životem	**Pravděpodobnost** - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů - nezávislost jevů	Bi – genetika OSV – kvalita učení OSV – řešení problémů z praxe OSV – spolupráce při řešení úloh z praxe	
- diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a užívá statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) - reprezentuje graficky soubory dat - čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy - rozlišuje rozdíly zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	**Práce s daty** - analýza a zpracování dat v různých reprezentacích - statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka)	ZSV – zpracování souborů dat OSV – komunikace při spolupráci EGS – srovnávání vzdělávání v ČR a v zahraničí MDV – příprava vlastních materiálů s využitím aplikačního softwaru EVVO - tvorba a interpretace grafů závislostí jevů v životním prostředí	
- formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností - na základě znalosti vlastností funkcí řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech - rozlišuje společné a rozdílné vlastnosti funkcí a posloupností - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	**Posloupnost** - určení a vlastnosti posloupností - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost	ZSV – finanční a pojistná matematika	
- zdůvodňuje postup při řešení	**Systematizace poznatků a vědomostí** získaných při studiu na gymnáziu, popř. vybrané nadstavbové kapitoly		

5. 14 Informatika a výpočetní technika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika a výpočetní technika obsahuje vzdělávací obsah oboru Informační a komunikační technologie ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie z RVP G. Dále předmět realizuje vybrané tématické okruhy průřezových témat Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech z RVP G.
Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika prohlubuje a dále rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, zpracovávat a prezentovat informace a efektivně využívat výpočetní techniku při studiu a zvláště velký důraz je kladen na její využití v běžném životě.
Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (pokročilé funkce textového editoru, tabulkového kalkulátoru a grafického editoru, základy algoritmizace a programování), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů.
Výuka probíhá v počítačové učebně, v níž jsou multimediální počítače napojené do školní sítě. Učebna je dále vybavena moderními technologiemi, které mají možnost žáci využívat. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k internetu.

Časové vymezení předmětu:
Informatika a výpočetní technika je řazena do prvních dvou ročníků s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Ve čtvrtém a třetím ročníku budou žákům nabídnuty volitelné předměty v rozsahu 2 hodiny týdně, které budou rozvíjet základní informatické dovednosti a budou prohlubovat aplikaci informačních technologií v reálném životě.

Vzdělávání v předmětu Informatika a výpočetní technika:
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor,
- vede k poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, které pak žák uplatní na praktických problémech
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat fyzikální jevy,
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem.
-

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka je propojena s praktickými cvičeními,
- skupinové práce,
- nácviky projektových postupů,
- brainstroming.

Rozdělení žáků do skupin je dáno kapacitou počítačové učebny. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce v počítačové učebně a postupů v souladu s platnou legislativou.
Řád v učebně výpočetní techniky je nedílnou součástí vybavení učebny výpočetní techniky. Dodržování těchto pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.
Předmět Informatika a výpočetní technika je úzce spjat s předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a matematikou.

Předmětem prolínají průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
Mediální výchova
Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit,
- zadává vhodné úlohy a problémy tak, aby žák byl veden nejen k samostatné práci, ale i k ke kooperaci ve skupinách,
- vede žáky ke správnému používání informačních a komunikačních termínů,
- žáky vede k jejich samostatnému myšlení, úsudku k získávání a zpracování informací jejich třídění a využití v samostatné tvůrčí práci v úrovni teoretické i praktické,
- působí na žáky tak, aby docházeli průběžně k reálnému sebehodnocení, dbali dobrých rad učitele, z vlastních úspěchů či chyb se poučili pro další vzdělávací období.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům problémy z každodenního života a vede je k řešení daných problémů s využitím výpočetní techniky,
- vede žáky při řešení úloh teoretických i praktických k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty, rozfázování cesty k jeho řešení, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek, pak nechť žák volí cestu nejoptimálnější dle jeho úsudku vedoucí ke zdárnému řešení úlohy,
- motivuje žáka ke kritické interpretaci svých poznatků získaných teoretickou či praktickou cestou, jejich ověřování a pro svá tvrzení nacházet argumenty a důkazy,
- vede žáky při řešení problémů spojené s obsluhou a hlavně údržbou počítače a veškerých komunikačních technologii
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí,
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím moderních komunikačních prostředků,
- vede žáky k využívání výpočetní techniky, jako podpůrného prostředku při prezentaci svých názorů,
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat a spolupracovat,
- vede žáky k získávání informací z různých pramenů klasických – používáním knih či modernějších – používání internetu, dbá však, aby informace byly korektní
- dbá na dobrý písemný (bez pravopisných a typografických chyb) i mluvený projev,
- ke kvalitnímu rozvoji mluveného projevu může přispět i zadávání zajímavých referátů a projektů a jejich prezentace pro a před spolužáky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat,
- vede žáky při práci k bezpečnému chování s ohledem na jeho zdraví a zdraví druhých,
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi,
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných,
- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty,
- při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k utváření si správného postoje k využití informačních technologií pro člověka v souladu s životním prostředím, ve kterém žijeme,
- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s elektrickým proudem, řád učebny,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc),
- vede žáky k šetrnému a ohleduplnému zacházení s výpočetní technikou,
- vede žáky k zodpovědnosti za svěřený majetek,
- vede žáky k dodržování právních i etických norem při práci s komunikačními prostředky a počítačem.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- na žáka působí tak, aby dostal sumární obraz oboru informatika a výpočetní technika v takovém reálném úhlu pohledu, ve kterém by se mohl objektivně rozhodovat, zda je pro něj informatika a výpočetní technika poutavá natolik, aby se na ni orientoval při volbě profesionálního zaměření.

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware - rozpozná rozdíly mezi hardware a software - využívá teoretické poznatky o jednotlivých složkách hardware a software a orientuje se v jejich základním rozdělení - řeší problémové situace na PC - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s PC - využívá při práci sítě (lokální i Internet) - objasní způsob přenosu informace v lokální i celosvětové síti - získává z internetu freeware a shareware software a umí provést jeho základní instalaci - využívá základní digitálních technologie - provádí základní operace se soubory a složkami - komprimuje a dekomprimuje soubory - provádí údržbu disku - důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry i zneužitím - provádí základní správu operačního systému z pohledu uživatele - rozliší základní typy souborů - je schopen provést konverzi mezi soubory	**Digitální technologie** - hardware – funkce počítače a jeho částí i externích zařízení - software – rozdělení softwaru, operační systémy, aplikační software - základní digitální technologie - informační sítě - typy sítí, topologie sítí, práce v síti - internet, síťové služby a protokoly - údržba a ochrana informací v počítači – správa - souborů, údržba disků, komprese, druhy souborů - počítačové viry, antivirová ochrana - ochrana dat v PC, firewall - správa operačního systému	EVVO – Člověk a životní prostředí – dopad využívání polovodičů na životní prostředí F - polovodiče	
- vyhledává informace a využívá je pro komunikaci i pro potřeby vlastního vzdělávání - třídí informace a posuzuje jejich věrohodnost - využívá k vyhledávání informací internetové vyhledavače - ukládá nalezené grafické i textové informace - převede potřebné informace z tištěné podoby do´digitální - využívá možnosti komunikace prostřednictvím PC - při komunikaci i získávání informací dodržuje pravidla etiky, řídí se autorskými právy a chrání data v souladu s platnými zákony - využívá moderní komunikační prostředky - vytvoří a používá e-mail - ví jak a proč dodržovat autorské zákony	**Zdroje vyhledávání informací a komunikace** - informace, jejich vlastnosti zdroje informací a jejich věrohodnost - vyhledávání informací, jejich uložení z Internetu - komunikace pomocí internetu (diskusní - skupiny, e-learning, e-mail) - informační hygiena, etika a legislativa	Výchova v evropských a globálních souvislostech ZSV – základy práva, etika	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	- ochrana autorských práv i osobních údajů		
- vyhotoví protokol v jakémkoliv přírodovědném předmětu - dovede přepsat matematický text - využije vhodné programy k nákresu schémat zapojení nebo k nákresu aparatur - dovede vyhotovit vhodné tabulky, kde provede základní statistické šetření případně je vloží z tabulkového editoru či internetu - z tabulek vytvoří grafy - vyhodnotí naměřené hodnoty, které žák zhodnotí a vyvodí z nich závěrečné hodnocení	**Zpracování protokolů** - napsat a upravit text - editor rovnic - základní typografická pravidla - tvorba schémat aparatur, obvodů - tvorba a vkládání tabulek, grafů - základy statistiky	M - grafy	
- vytváří snímky včetně vhodného grafického pozadí - vkládá různé druhy textů, obrázků, tabulek, grafů, zvuků, tlačítek - časuje prezentaci, - používá vhodné efekty a přechody snímků - propojuje prezentace s jinými soubory a webovými stránkami - dokáže v prezentaci používat vhodné modely či simulace reálných situací - dokáže vytvořenou prezentaci vhodně odprezentovat před ostatními posluchači	**Prezentace** - vytvoření a nastavení snímků - přechodové efekty - časování - zvuky - tlačítka - modelování a simulace - verbální projev	OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace MDV – prezentace ČJ – základy komunikace, pravidla pravopisu	
- vytvoří a zpracuje kratší i rozsáhlejší texty - dokáže zde implementovat obrázky, grafy, tabulky - dokáže vytvořit text „sloupcového“ typu - korektně nastaví záhlaví a zápatí dokumentu - vytvoří výčtové položky a seznamy	**Textový editor – pokročilé funkce** - styly odstavců - vkládání tabulek a grafů - kreslení - kontrola pravopisu - obsahy - odrážky a číslování - číslování dokumentu - záhlaví a zápatí dokumentu - sloupce a tabulátory - tvorba složitějších tabulek	ČJ – pravidla českého pravopisu	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- seznámí se s prostředím tabulkového editoru - edituje buňky a provádí s nimi veškeré standartní operace - ovládá veškeré funkce týkající se listů - formátuje vzhled a obsah buněk - vytváří vzorce - využívá relativní a absolutní adresace - využívá základní funkce - vytváření různé typy grafů v závislosti na vstupních datech - dokáže využívat možnosti nastavení tisku - efektivně využívá základní pojmy vztahující se k databázím, řazení a filtrování záznamů a vytváření souhrnů z databáze - vytváří jednoduchá makra, ukládá je a využívá je - využívá základní formulářové komponenty - veškeré nabyté znalosti zužitkuje při aplikaci základů statistiky na statistické soubory dat	**Tabulkový editor – pokročilé funkce** - práce se soubory - způsoby zobrazení sešitu - vkládání a úprava dat - operace s buňkami, oblastmi a listy - obsah buňky (číslo, text, datum a čas, vzorec, funkce, komentář) - formátování vzhledu buněk - vzorce - adresace - funkce - grafy - tisk - seznamy - makra - formulářové prvky - základy databází - statistika	M – funkce, kvadratické rovnice	
- převede fotografii do digitální podoby - dokáže nastavit digitální fotoaparát a vytvořit s ním digitální snímek - uvede rozdíl mezi bitmapovou a vektorovou grafikou - zpracuje a upraví digitální fotografii - vytváří materiály pomocí vektorové grafiky	**Grafika** - úpravy bitmapové grafiky - fotografií (výřezy, koláže, retuše, filtry, barevná hloubka) - vektorová grafika - skenování - fotografování - druhy grafiky		
- dovede samostatně vytvořit webové stránky podle nejnovějších pravidel - zvládá kompaktní propojení stránek mezi sebou	**Tvorba webových stránek** - XHTML dokument a jeho vlastnosti	MDV – prezentování vlastní osoby	

Výstup	**Učivo**	**Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty**	**Poznámky**
- dovede do jednotlivých stránek vkládat obrázky, odkazy, seznamy	- základní tagy - vlastnosti jednotlivých tagů - obrázky, seznamy, odkazy, zvuk, objekty, symboly		
- získal základní návyky v příslušném programovacím jazyku - dokáže základní poznatky využívat při tvorbě složitějších fragmentů kódu - vhodně integruje do programu podmínky, cykly - vytváří vlastní funkce - dokáže vytvořit jednoduchý program, který odladí a bude je schopen prezentovat	**Základy algoritmizace** - základní příkazy - podmínky - cykly - funkce - grafika - ladění programů	M – základy logiky	

5. 15 Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 2. ročníku po dvou hodinách týdně. Osnova učiva je vypracována v souladu s RVP G.
Pro výuku výtvarné výchovy je k dispozici odborná učebna. Na předmět navazuje volitelný předmět - Seminář z estetické výchovy. Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova:

- rozvíjí a kultivuje estetické cítění žáka
- vychovává k humanitě a k porozumění jiných kultur
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních pojmů a zákonitostí daného předmětu
- učí řešit problémy, vysvětlovat a zdůvodňovat výtvarné jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Předmětem prolínají tato průřezová témata:
OSV - Osobnostní a sociální výchova okruhy Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel vede žáky k systematickému pozorování a samostatnému myšlení,které je základem úspěšné tvůrčí práce a nezávislého životního postoje
- dává žákům možnost nezávisle formulovat závěry a podílet se na konstruktivním pracovním postupu
- dobrými náměty vede žáka k jeho pracovním aktivitám, které si sám plánuje a organizuje, jím získané poznatky pak vedou k jeho osobnímu rozvoji
- působí na žáky tak, aby docházeli průběžně k reálné sebereflexi, dbali smysluplných rad učitele a poučili se z vlastních chyb
- podporuje hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání odborných termínů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem výtvarné výchovy
- vede žáky k rozpoznání problému, objasnění jeho podstaty, rozfázování cesty k jeho řešení, dílčí kroky zvoleného postupu nechává žáky posuzovat z různých hledisek, potom si žák volí cestu nejoptimálnější dle svého úsudku vedoucí ke zdárnému řešení problému
- motivuje žáka ke kritické interpretaci svých poznatků získaných teoretickou či praktickou cestou, jejich ověřování a pro svá tvrzení nacházet argumenty a důkazy
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- vede žáky k získávání informací z různých pramenů klasických – používáním knih či modernějších – používání internetu, dbá však, aby informace byly správné
- vede žáka k estetizaci prostředí a života
- vysvětluje pojem krásy a harmonie v našem každodenním životě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podílí se na utváření příjemného prostředí ve škole
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo
- vede důsledně žáky k respektování bezpečnostních pravidel
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi

- vytváří situace/demonstrace výtvarného díla/, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k utváření si správného postoje k využití výtvarné výchovy pro člověka v souladu s životním prostředím, ve kterém žijeme
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní estetické souvislosti
- vede žáky k utváření nepředpojatého postoje k různým kulturám a společenstvím
- učí chápat žáky význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- na žáka působí tak, aby dostal celkový obraz oboru výtvarná výchova v takovém reálném úhlu pohledu, ve kterém by se mohl objektivně rozhodovat, zda je pro něj výtvarná výchova poutavá natolik, aby se na ni orientoval při volbě profesionálního zaměření

Ročník: 1. – 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci - objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	**Umělecký proces a jeho vývoj** - umělecký proces a realita - chápání uměleckého procesu - znakové systémy jednotlivých druhů umění - historické proměny pojetí uměleckéhoprocesu - prezentace uměleckého díla **Role subjektu v uměleckém procesu** - smyslové vnímání a jeho rozvoj - interpretace a recepce uměleckého díla - tvořivá osobnost v roli tvůrce, - interpreta, recipienta **Úloha komunikace v uměleckém procesu** - umění ve společnosti - role umělce - proces tvorby nových, sociálně dosud - nezakotvených znaků - publikum a jeho role - nové technologie a jejich vliv na umělecký proces - subjektivní chápání uměleckých hodnot a	OSV - Osobnostní a sociální výchova okruhy Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž - prolíná celým studiem s přiměřenou gradací v jednotlivých ročnících EVVO – Environmentální výchova	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	hodnoty společensky uznávané		

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů - a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při - vlastní tvorbě a interpretaci - v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké - tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky - vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace - interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, - interpreta - uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační - na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná - osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě - na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na - interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu - komunikace - pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, - vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	- experiment z hlediska inovace prostředků - analýza vizuálně obrazových systémů - klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplin - možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření - technologické postupy tvorby - člověk a prostředí - architektura a její vliv na člověka v proměnách času - seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně - výtvarné techniky - nová média - proměny života - osobnost, vztahy - vnitřní krajina - studie, inspirace přírodními motivy - diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek - vizuální kultury - individuální, kolektivní projev - práce ve skupině - akční tvorba - transformace hodnot a její odraz v umění - světonázorové, náboženské,	EVVO Ch D Čj Hv Inf Bi M F Ch	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	filosofické zázemí - historických slohů - práce s materiály - kompozice, barva - tvar, linie, bod - kontrast, rytmus,plocha - inspirace hudbou - práce v exteriéru - osobní značka, znak, subjektivní vyjádření, introspekce		

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků - své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci - na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot - vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií - rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření - na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	- výtvarné techniky - grafika, malba - základy fotografie - prostorová tvorba - vliv reklamy, - film, fotografie - street-art - užitá grafika, design - masovost a autenticita projevu - moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace - archetypální souznění různých kultur - tradice, zvyky, folklór - klasická a nová média v proměnách času - proměnlivost obrazu v čase - návštěvy galerií - interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření - reflexe vývoje umění v současné společnosti - umělecké směry 20. století - seznámení se současnými výtvarnými tendencemi - body-art - land-art - konceptuální umění - vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků - nestandardní postupy ve	EVVO Ch Čj D Hv M Bi F IVT	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
	výstavbě díla - současné výstavy v kontextu společenského dění - citace, parafráze, narážka, - humor ve výtvarném umění, - autenticita projevu a vyprázdněnost forem - seznámení s umělecko-historickými památkami v - nejbližším okolí		

5. 16 Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova v RVP G. Předmět se vyučuje gymnáziu v prvních dvou ročnících dotací 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:
- vnímání hudby jako součásti života jedince a celé společnosti,
- porozumění hudebnímu uměni – jeho funkcím, hodnotám i normám,
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace,
- orientaci ve spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti,
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti,
- vytváření hodnotících soudů o znějící hudbě.

Prohlubuje znalosti, rozvíjí dovednosti a upevňuje získané vědomosti pomocí těchto činností:
- Produktivní činnosti – vokální činnosti (jednohlasý a vícehlasý zpěv, intonace, práce s mluveným slovem), instrumentální činnosti (hra na jednoduché nástroje, tvorba instrumentálních doprovodů) a hudebně pohybové činnosti (vyjádření hudby pohybem, tanec).
- Receptivní činnosti (hudebně výrazové prostředky, hudební formy, působení hudby).
- Reflexe (komplexní interpretace hudebního díla – autor, styl, žánr, historické období, hodnocení hudby, poselství díla).

Do výuky jsou začleněny exkurze, přednášky, návštěvy koncertů a hudebních pořadů.

Organizační vymezení předmětu:
Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy, ve které je k dispozici odpovídající didaktická technika a hudební nástroje. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzděláváni:
- skupinové vyučování,
- samostatná práce,
- kolektivní práce,
- krátkodobé projekty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Environmentální výchova - vztah člověka k přírodě
Výchova k myšlení v evropských a globální souvislostech - jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět
Osobnostní a sociální výchova - kreativita, sebepoznání, komunikace, hodnoty, postoje, mezilidské vztahy, kooperace
Mediální výchova - schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií
Multikulturní výchova - kulturní diference

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají vybrané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů (integrace)
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávanou hudebním dílem,
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- chápe umění jako specifický a nezastupitelný způsob komunikace

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků
- v rámci polyestetické integrace vytváří příležitosti, kdy žáci mohou porovnat komunikační funkci hudebního umění s jinými druhy umění

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence k podnikavosti

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality postupů a termínů

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - využívá svých dispozic při zpěvu a mluveném projevu - reprodukuje zpívaný vzor na základě svých schopností - dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, na základě svých schopností, vytváří jednoduchou hudební improvizaci	**Vokální činnosti** - hlasová výchova – správné dýchání, hlasová hygiena, rozezpívání, artikulace, použití těchto návyků v mluveném projevu - zpěv – jednohlasé písně lidové a umělé, kánony, dvojhlasé písně - intonace – zpěv hudebních motivů, imitace, intonační nácvik - zhudebnění vlastních jednoduchých motivů nebo skladeb	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
- používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře i některé melodické nástroje - doprovází zpívané písně , vytváří jednoduché předehry a dohry - ve skupině se dle svých individuálních dispozic zapojí do interpretace skladby	**Instrumentální činnosti** - rytmická cvičení a improvizace jednoduché melodie - doprovod písní, rytmus, dynamika - interpretace skladeb z určitého období vývoje nonartificiální i artificiální hudby	OSV - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
- pohybem reaguje na znějící hudbu - ve skupině tvoří taneční choreografie	**Hudebně pohybové činnosti** - intuitivní tanec, vytváření soch, živých obrazů - historické dobové tance - základní kroky a prvky některých lidových a světových tanců	OSV - kreativita, sebepoznání, komunikace, mezilidské vztahy, kooperace EGS - objevujeme Evropu a svět	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- vyděluje podstatné znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě - uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku - popíše a na příkladech ukáže důležité znaky hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví přínos skladatele a interpreta - orientuje se ve vývoji hudebního umění, v rozdílnosti hudebního myšlení v jednotlivých etapách, podle charakteristických znaků rozlišuje hudební slohy - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích - interpretuje a kriticky hodnotí hudbu, na základě svých schopností a zkušeností vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskusi obhájit - přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi světa a na základě svých zkušeností toto poselství interpretuje, - při vnímání hudby si vytváří vlastní postoje a hodnoty, na jejichž základě je schopen se s hudbou ztotožnit nebo ji odmítnout	**Recepce a reflexe** - hudebně výrazové prostředky - hudební formy ve vývoji hudby – kánon, mše, fuga, opera, oratorium, koncert, symfonie - úloha skladatele a interpreta v hudbě - vztah tvůrce a příjemce uměleckého díla - vývoj hudby – pravěk (teorie vzniku hudby), starověk, středověk, renesance, baroko, klasicismus - rozbor uměleckého díla – porovnání skladeb artificiální a nonartificiální hudby - vlastní reflexe uměleckého díla, - ocenění umělecké hodnoty díla - hudba a její běžné využití v životě člověka	OSV - Sociální komunikace MDV - Účinky mediální produkce a jejich význam MDV - Uživatelé, mediální produkty a jejich význam MKV - kulturní rozdíly EVVO - vztah k přírodě	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě - využívá svých dispozic při zpěvu a mluveném projevu - dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, - na základě svých schopností vytváří jednoduchou hudební improvizaci	**Vokální činnosti** - hlasová výchova – správné dýchání, hlasová hygiena, rozezpívání, artikulace, použití těchto návyků v mluveném projevu - zpěv – jednohlasé písně lidové a umělé, dvojhlasé písně (podle individuálních dispozic vytváří základní druhý hlas) - zhudebnění vlastních jednoduchých motivů nebo skladeb	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, kreativita, spolupráce	
- používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře i některé melodické nástroje - doprovází zpívané písně , vytváří jednoduché předehry a dohry - ve skupině se dle svých individuálních dispozic zapojí do interpretace skladby	**Instrumentální činnosti** - rytmická cvičení a improvizace jednoduché melodie - doprovod písní, rytmus, dynamika - interpretace skladeb z určitého období vývoje nonartificiální i artificiální hudby	OSV - kreativita, sebepoznání, komunikace	
- pohybem reaguje na znějící hudbu - ve skupině tvoří taneční choreografie, všímá si rozdílů mezi lidovými tanci a jejich romantickou idealizací - poznává a zamýšlí se nad společenskou a relaxační funkcí tance - vyděluje podstatné znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě - uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	**Hudebně pohybové činnosti** - intuitivní tanec, vytváření soch, živých obrazů - historické dobové tance, základní kroky a prvky některých lidových a světových tanců - aktivní odpočinek při hudbě	MKV - kulturní rozdíly EGS - jsme Evropané OSV - sebepoznání, komunikace, hodnoty, postoje MDV - pojetí hudby v médiích EVVO - vztah k přírodě	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty	Poznámky
- vyhledává informace o skladatelích, porovnává současné pojetí hudebního umělce s historickým - orientuje se ve vývoji hudebního umění, rozpozná specifické znaky jednotlivých období vývoje hudby - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích - interpretuje a kriticky hodnotí hudbu - na základě svých schopností a zkušeností vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskusi obhájit - přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi světa a na základě svých zkušeností toto poselství interpretuje - při vnímání hudby si vytváří vlastní postoje a hodnoty, na jejichž základě je schopen se s hudbou ztotožnit nebo ji odmítnout - sleduje současný stav světa a vyhledává paralely v hudebním umění	**Recepce a reflexe** - hudebně výrazové prostředky - hudební formy ve vývoji hudby – programní symfonie, symfonická báseň, melodram, balet, opereta, muzikál - úloha skladatele a interpreta v hudbě, vztah tvůrce a příjemce uměleckého díla - vývoj hudby – romantismus, impresionismus, hudební směry 20. stol. - rozbor uměleckého díla – porovnání skladeb artificiální a nonartificiální hudby, vlastní reflexe uměleckého díla, ocenění umělecké hodnoty - hudba a její běžné využití v životě člověka - poslech skladeb, interpretace		

5. 17 Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 4. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole,
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu,
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích,
Multikulturní výchova – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,….,
Environmentální výchova – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí,
Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu,
Myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Spolupráce se sportovními oddíly

Škola spolupracuje s těmito sportovními oddíly: TJ Házená Jindřichův Hradec (házená) a BK Lions Jindřichův Hradec (basketbal). Tyto oddíly pomáhají dále rozvíjet duševní i fyzické schopnosti sportovně nadaných žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit,
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost,
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu,
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole.

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok,
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu,
- dodává žákům sebedůvěru,
- sleduje pokrok všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů,
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit,
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí,
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí.

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni,
- si osvojí kultivovaný ústní projev,
- účinně se zapojují do diskuze.

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině,
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu,

- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají,
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat,
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy.

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních,
- si formují volní a charakterové rysy,
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace,
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit,
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví,
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..).

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k podnikavosti

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce,
- spoluorganizují svůj pohybový režim,
- využívají znalostí a dovednosti v běžné praxi,
- ovládají základní postupy první pomoci.

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,

vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Ročník 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- získávají základní návyky při kolektivních činnostech (pomoci jeden druhému) - poznávají sebe sami a to uplatňují při začlenění do kolektivu	**Seznamovací kurz**	EVVO – pobyt v přírodě	
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	**Atletika** - běh vytrvalostní do 3000 m - skok daleký – další techniky - skok vysoký – zlepšování techniky flopu - hod míčkem – jen na dálku - vrh koulí – zlepšování techniky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, morálka, organizační schopnosti, soutěž a spolupráce	terén stadion LA
- zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví - používá správnou techniku	**Gymnastika** - akrobacie – kotouly, stoj na rukou, přemet stranou - hrazda – výmyk - koza – roznožka, skrčka - švédská bedna nadél - kotoul, roznožka (H) - šplh – s přírazem, s obměnami - rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok - úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní diference EVVO – vztah člověka k prostředí	stadion tělocvična
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	**Sportovní hry** - vybíjená - přehazovaná - ringo (freesbee) - florbal - kopaná - košíková - drobné hry		stadion tělocvična hřiště terén školní výlety
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**Význam pohybu pro zdraví** - hygiena a bezpečnost při pohybových	Z, D, Bi OSV – protiváha	tělocvična, terén, školní

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	činnostech	k převažující duševní činnosti (psychohygiena)	výlety při všech činnostech
- lyžuje v přiměřeném terénu, používá lyžařský vlek	**Technika sjezdového lyžování, carving, snowboard**	Lyžařský výcvik	hory

Ročník 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	**Atletika** - běh vytrvalostní do 3000 m - skok daleký – další techniky - skok vysoký – zlepšování techniky flopu - hod míčkem – jen na dálku - vrh koulí – zlepšování techniky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, morálka, organizační schopnosti, soutěž a spolupráce	terén stadion LA
- zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví - používá správnou techniku	**Gymnastika** - akrobacie – přemet vpřed, stranou, kotoul vzad do zášvihu - hrazda – toč vzad, výmyk, přešvihy, podmet - kruhy – houpání, komíhání - švédská bedna nadél – kotoul, roznožka - šplh – s přírazem, s obměnami - rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok - úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad	EGS – Evropa a svět nás zajímá	tělocvična
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	**Sportovní hry** - ringo (freesbee) - vybíjená (2 míče) - přehazovaná (2 míče) - florbal - kopaná - košíková - volejbal - drobné hry	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní diference EVVO – vztah člověka k prostředí	příroda
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém	**Význam pohybu pro zdraví** - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – protiváha k převažující duševní činnosti (psychohygiena)	školní výlety, příroda při všech

prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu			činnostech

Ročník 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	**Atletika** - běh vytrvalostní na 3000m - skok daleký – další techniky - skok vysoký – zlepšování techniky flopu - hod granátem – jen na dálku, míčkem (D) - vrh koulí – zlepšování techniky	D, Z, F, M, Bi OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, morálka, organizační schopnosti, spolupráce a soutěž	terén stadion LA
- zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví - používá správnou techniku	**Gymnastika** - akrobacie – přemet stranou - hrazda – toč vzad - švédská bedna nadél – kotoul, roznožka - šplh – bez přírazu, s obměnami (tyč, provaz s přírazem) - rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok - úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní diference	tělocvična
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	**Sportovní hry** - ringo (freesbee), florbal - košíková, odbíjená, softball, kopaná - drobné hry	EVVO – vztah člověka k prostředí	
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km	**Sportovní kurz a pobyt v přírodě**		příroda, školní výlety
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém	**Význam pohybu pro zdraví** - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – protiváha k převažující duševní činnosti (psychohygiena)	při všech činnostech

prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			

Ročník 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	**Atletika** - běh vytrvalostní na 3000m - skok daleký – další techniky - skok vysoký – zlepšování techniky flopu - hod granátem – jen na dálku, míčkem (D) - vrh koulí – zlepšování techniky	D, Bi, Z, M, F, CH, HV OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, morálka, organizační schopnosti, soutěž a spolupráce	terén stadion LA
- zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví - používá správnou techniku	**Gymnastika** - akrobacie – přemet stranou - hrazda – toč vzad, podmet - švédská bedna nadél – kotoul, roznožka - šplh – bez přírazu, s obměnami - rytmická a kondiční gymnastika – polkový krok - úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad - silový víceboj (šplh, medicimbal, trojskok z místa, sed-leh) H (shyby, tlaky, trojskok,svisy)	EGS – Evropa a svět nás zajímá	tělocvična, hřiště
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	**Sportovní hry** - házená, ringo (freesbee) - košíková, volejbal - softbal, kopaná, florbal	MKV – lidské vztahy, kulturní diference EVVO – vztah člověka k prostředí	
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	**Význam pohybu pro zdraví** - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – protiváha k převažující duševní činnosti (psychohygiena)	při všech činnostech

- předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			